

V prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini razstava kamnitih izdelkov in skulptur Govorica kamna

8

Društvo Kremenjak iz Jamelj posvetilo koledar stariom poklicem

14

NEDELJA, 30. NOVEMBRA 2008

št. 285 (19.375) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v naselju Zákrž nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

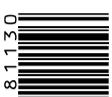
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in aboniranost postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Anketa med bralci našega dnevnika

DUŠAN UDÖVIČ

Tudi za Primorski dnevnik se nagiba h koncu leta, polno negotovosti. Še sedaj ne vemo zagotovo, ali bo časopis podprtven hidim restriktivnim vladnim ukrepom ali bodo krčenja vsaj preložena za nekaj časa. Lahko upamo, da se bodo stvari nazadnje izšle, jamstev pa dejansko nimamo nobenih. Vodstva zadruge, založniškega podjetja in časopisa so naredila vse, kar je mogoče, da se naš dnevnik obdrži in še naprej opravlja svoje nezamenljivo poslanstvo. Dokončno vest o naši prihodnosti pa bomo zvedeli šele tedaj, ko bo v prihodnjih dneh odobren in obelodanjen državni proračun.

Vsakdo si lahko predstavlja, da ni enostavno normalno izhajati pod takšnim pritiskom. Kljub temu pa smo se pri založniškem podjetju in v redakciji vse leto trudili, da bi vsak dan nudili bralcem čim boljši časopis. Težave niso omajale našega prepričanja, da moramo kljub vsemu skrbeti za to, da bo Primorski dnevnik v največji možni meri izpolnil pričakovanja naših bralcev in zvestih naročnikov. V ta namen tudi uresničujemo sklep Zadruge Primorski dnevnik, da se med bralci opravi anketa, ki nam bo omogočila časopis še izboljšati in izpopolniti. Podobna anketa je bila opravljena pred več kot dvajsetimi leti, zato je čas, da se opravi nova. V prihodnjih dneh jo bo s telefonskimi klici na domove bralcev začel izvajati Slovenski raziskovalni institut. Vse bralce, ki bodo dobili telefonski klic, toplo vabimo k sodelovanju, kajti nihov odgovori bodo gotovo pripomogli k temu, da bo Primorski dnevnik tudi v prihodnosti rasel in se času primerno razvijal.

INDIJA - Ubiti zadnji trije muslimanski teroristi, eden ujet

Končana tridnevna tragedija v Mumbaju

Število smrtnih žrtev se je povzpelo na 195, ranjenih 295

TRST - V Narodnem domu srečanje ob izidu knjige Projekt Mozaik

Šola v večetnični družbi

Sodelovanje Sklada Libero in Zora Polojaz, SLORI-ja ter mreže italijanskih in slovenskih šol

TRST - V Narodnem domu v Trstu je včeraj dopoldne potekal posvet Šola na poti do nove identitete, na katerem so predstavili publikacijo projekta Mozaik

o učinkih večetničnega okolja na osnovno šolanje, ki ga je SLORI skupaj z mrežo italijanskih in slovenskih osnovnih šol izvedel na pobudo Sklada Libero in Zo-

ra Polojaz, ki je bil tudi sponzor projekta. Ob predstavitvi publikacije je stekla tudi priložnostna okrogla miza.

Na 7. strani

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Skladišče nadomestnih delov in originalne opreme
- Delavnica in pooblaščena karoserija
- Servis in tehnični pregled

PADOVAN & ROTL

PIAGGIO

Vespa

GILERA

Edini pooblaščeni prodajalec za Tržaško pokrajino
Ulica Flavia, 47 - TRST Tel. 040/637373 FAX 040/637545

OTROŠKA OBUTEV
ARRIBA ARRIBA!
superfit.
GEOX
Lelli Kelly
GRÜNLAND
Naturino
STONEFLY
BISCOTTI
Općine, Ul. dei Salici 1
TEL-FAX 040/214485
arriba.arriba@libero.it

gioielli - dragulji
malalanVaša draguljarna
z vami od leta 1949

Narodna ul., 28
Općine
Tel. 040.211.465
www.malalan.it

SLOV**I**K.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Ciklus seminarjev

**KRIZA:
REVOLUCIJA
ALI RUTINA?**

1. srečanje

12.12.2008

18.00 KBcenter
Korzo Verdi 51, GOAndrea Ganadu
Borzno-posredniška hiša Argonos,
Ljubljana

INDIJA - Prvi obračun tridnevnega terorističnega nasilja v Mumbaju

Bitka v Mumbaju končana, ubiti še zadnji trije skrajneži

Število smrtnih žrtev usklajenih napadov se je povzpelo na 195, ranjenih je 295

MUMBAJ - Pripadniki indijskih posebnih enot so v hotelu Taj Mahal v Mumbaju ubili še zadnje tri skrajneže, s čimer se je končal tridnevni napad islamskih teroristov na indijsko finančno prestolnico. Število smrtnih žrtev usklajenih napadov v Bombaju se je medtem povzpelo na 195, ranjenih pa je 295 ljudi. Zadnji obračun z napadalci je zaznamovalo silovito streljanje in eksplozije, zaradi katerih je v lukuznem hotelu Taj Mahal izbruhnil velik požar. »Vse operacije so končane. Vsi teroristi so bili ubiti,« je 59 ur po začetku napada sporočil poveljnik bombajske policije Hassan Gafoor.

Posebne enote so v petek vdrle tudi v judovski center in ubile dva napadalca. V zgradbi so našli trupla petih izraelskih talcev, med njimi rabina in njegove žene, ki so jih ubili, ko so pripadniki posebnih enot začeli operacijo. Izraelsko zunanjé ministrstvo je nato sporočilo, da je število žrtev napada na judovski center v kompleksu Nariman zraslo na osem. Tudi operacija v lukuznem hotelu Oberoi Trident se je končala v petek zvečer, ko so iz hotela rešili na desetine gostov, notri pa našli 24 trupel. »To so bili ljudje brez usmiljenja - vsakogar, ki jim je prekrižal pot, so ustrelili,« je o napadalcih, ki so svoj morilski pohod po Bombaju začeli v sredo zvečer, povedal pripadnik indijski posebnih enot.

Viri v indijski vojaški obveščevalni službi so včeraj sporočili, da je osem skrajnežev, vpletjenih v napade v Bombaju, v mestu prišlo že mesec pred akcijo. Predstavljali so se za študente, pred napadi pa so si vse tarče podrobno ogledali. Indijski obveščevalci tudi domnevajo, da je druga skupina skrajnežev v mestu pritihotapila orožje in strelivo. Zadnja skupina naj bi se jím pridružila v sredo zvečer, ko se je začel napad, v mestu pa naj bi prišla z morja.

Indijski premier Manmohan Singh se je včeraj sestal s poveljniki vojske, mornarice, letalskih sil in obveščevalnih služb, s katerimi je razpravljal o dogodkih v Bombaju. Kot so sporočili iz njegovega urada, je premier že zelo podrobno poročilo o terorističnih napadih v mestu in ukrepih, s katerimi bi lahko preprečili podobne napade v prihodnosti.

Oblasti pričakujejo, da se bo število žrtev še povečalo, ko bodo podrobno preiskali vse objekte, ki so jih napadli teroristi. Iz Pakistana pa so včeraj sporočili, da v Indijo ne bodo poslali vadje obveščevalne službe ISI, ki bi pomagal pri preiskavi dogodkov v Mumbaju. Odločitvi premira Jusufa Raze Gilani je nasprotovala vojska, ker se z njo niso posvetovali, zato bodo v Indijo napotili zgolj predstavnika ISI. (STA)

Razkošni hotel Taj Mahal, ki je bil ena od glavnih tarč muslimanskih teroristov

ANSA

NIGERIJA Nekaj sto žrtev verskih spopadov

LAGOS - Zamude pri objavi rezultatov četrtekovih lokalnih volitev so včeraj povzročile močne spopade med kristjani in muslimani v mestu Jos v osrednjem Nigeriji. Obračun nasilja je 381 trupel, nakopičenih v neki mošeji, a še ni dokončen, ker je po pripovedovanju prič še veliko trupel na cestah. Omenjene volitve so bile razpisane prvič po desetih letih, neredi pa so se začeli takrat, ko se je neuradno razvedelo, da je kandidat Stranke vseh Nigerijev izgubil volilni boj s kandidatom Demokratske stranke ljudstva. Prva je stranka muslimanov, druga pa pretežno kristjanov, zato so se neredi vneli med pripadniki teh verskih skupin, veliko pa je bilo tudi vandalskih dejanj in ropov. Nekaj svetih obeh veroizpovedi je bilo požganih, policija pa je nerede dušila z ognjem in pri tem postrelila veliko ljudi.

ITALIJA - Po sprejemu protikriznih ukrepov Politike ne prepriča v dialog niti recesija

RIM - Tisti, ki so pričakovali ali upali, da se bodo spričo križe toni v italijanski politiki spremenili, so se še enkrat ušteli. Dan po predstavitvi ukrepov vlade za preprečitev strmolagljvenja široke porabe in za kljubovanje recesiji, se politična razprava nadaljuje po starem trdovratnem scenariju. Na eni strani vladna koalicija, ki obtožuje opozicijo, da zna reči samo »ne«, na drugi strani pa Demokratska stranka, ki odgovarja, da so pozivi k sodelovanju le navidezni in pretenciozni. Vmes se kot navadno nahaja Casinijeva UDC, ki je pripravljena na sodelovanje, vendar pod pogojem, da vladata pokaže »več poguma« in družinam nameni večji kos pogače.

»To ni normalna opozicija, kakršno poznajo v drugih državah,« je potožil glasnik predsedstva vlade Paolo Bonaiuti, za katerega znajo v DS in IdV reči samo »ne«, medtem ko so takrat, ko so bili sami na vladni, »znali državljanom le priti davke in nič drugega«. Odgovor Veltronijevih pristašev je bil vse prej kot mehak. »Na naše predloge v parlamentu nismo prejeli nobenega odgovora, zdaj pa je paradosalno, da vladna večina ponuja dialog, potem ko je ukrepe že sprejela unitelateralno,« je dejal glasnik DS Andrea Orlando. Veliko bolj rezek je bil komentar sekretarja Komunistične nove Paola Ferrera: »Berlusconi ve, da dela svinjarijo in zdaj išče podporo vseh, da bi jo prikril.« Ferrero je namreč prepričan, da bi bilo treba paket spremeni tak, da bi slo 16 milijard evrov za dohodke družin in tri milijarde za edino veliko javno delo, ki je potrebno, in sicer za ureditev šolskih struktur.

Protičrinski manever je včeraj kometiral tudi vodja Severne lige Umberto Bossi, in to z vidika federalizma. Po njegovem mnenju je kriza realnega gospodarstva zelo huda, tovarne se zapirajo, ljudje ostajajo na cesti, zato je treba pri preoblikovanju države zelo paziti na ravnoštes. Bossi je vsekakor prepričan, da se bodo pričakovljana ligašev uresničila v kratkem, saj je zdaj »prva in zadnja možnost, da se federalizem uresniči v parlamentu.«

Na Lampedusi pogumneži rešili 650 priboržnikov

LAMPEDUSA - Z izjemnim pogumom in občutkom za solidarnost so člani pristavnika poveljstva na Lampedusi in člani posadki štirih ribiških ladij iz Mazzare del Vallo postavili v nevarnost lastna življenja za to, da so rešili drugih 650 živeljenj. Po njihovi zaslugi sta se tako dve odsluženi ladjji, polni priboržnikov, rešili iz smrtonosne objeme močno razburkanega morja, po njihovi zaslugi je bila preprečena največja tragedija imigracije, ki se je kdajkoli zgodila v Sredozemlju.

Samomor občinskega odbornika v Neaplju

NEAPELJ - Giorgio Nugnes, občinski odbornik Demokratske stranke v upravi Rose Russo Jervolino, ki je sicer 20. oktobra odstopil, ker mu je bil odrejen hišni pripor, se je včeraj obesil. Nugnesa so sodniki obdelali organiziranja nerodov, ki so januarja izbruhnili v neapeljski četrti Pianura med protestom proti odlagališču odpadkov. Sodniki so ugotovili, da je Nugnes obvezčal protestnike o premikih policijskih sil in s tem nasilnem pomembno pomagal pri postavljanju cestnih zapor.

Berlusconijeva vlada zvišala DDV za pay tv

RIM - V protikriznem paketu, ki ga je Berlusconijeva vlada odobrila v petek, je zanimivo presenečenje. Za plačljive televizijske (pay tv) je namreč predvidena podvojitev davka na dodano vrednost. Zadeva je izredno razhudila pooblaščenega upravitelja družbe Sky Italia Toma Mockridgeja. Priča smo novemu primeru konflikta interesov, saj je Sky Italia konkurent Berlusconijevega Mediaseta.

Brazilija teroristu Battistiju zavrnila status begunci

MEXICO CITY - Italijanski zunanjé minister Franco Frattini je včeraj med obiskom v Mehiki izrazil zadovoljstvo, ker je brazilsko vlado zavrnila prošnjo nekdanjega terorista krvavih rok Cesareja Battistija za podelitev statusa beguna. Frattini je spomnil, da je Italija zahtevala ekstradicijo terorista, zavrnitev njegove prošnje pa je prvi korak, kateremu bodo sledile odločitve brazilskih oblasti, je bil zaupljiv Frattini.

Opecni zmanjšal proizvodnje

KAIRO - Organizacija držav izvoznik naftne (Opec) na včerajnjem zasedanju ni objavila zmanjšanja proizvodnje naftne, čeprav cene črnega zlata še naprej strogo padajo, kar že ogroža proračune držav članic naftnega kartela. Opec je zaskrbil zaradi vse šibkejšega svetovnega gospodarstva, vendar bo odločitvijo o morebitnem dodatnem zmanjšanju proizvodnje počakal do naslednjega srečanja 17. decembra.

TAJSKA - Protesti se nadaljuje in tvegajo izbruhniti v nasilje

Več ranjenih v eksploziji granate Policija zbežala pred protestniki

BANGKOK - V napadu z granato na protiviladne protestnike, ki že več mesecev okupirajo urad tajskega premiera v Bangkoku, je bilo včeraj ranjenih najmanj 11 ljudi, je sporočila policija. Eksplozija je odjeknila poleg odra, ki so ga pred uradom premiera postavili protestniki, gre pa za zadnjo v vrsti eksplozij pred vladnim poslopjem, kjer že od avgusta taborijo privrženci Ljudskega zaveznika za demokracijo (PAD), ki zahteva odstop premira Somchajia Wonsawata. Minuli teden sta bila v eksploziji granate ubita dva človeka.

Politična kriza na Tajskev se vse bolj zaostruje, potem ko so protestniki pred dnevi zasedli obe bangkoški letališči, mednarodno Suvarnabhumi in manjše za notranje polete Don Mueang. Na slednje je premier preselel svoj kabinet, ko so protestniki zasedli njegov urad, zdaj pa uraduje na letališču v Chiang Maiju na severu države, kamor je bilo preusmerjeno njegovo letalo, ko se je vračal iz Peruja.

Potniki bivakirajo na letališču v Bangkoku

ROMUNIJA - Za parlament

Povsem negotov izid današnjih volitev

Premier Tariceanu obsojen na poraz

BUKAREŠTA - V Romuniji bodo danes parlamentarne volitve, na katerih bo vladajoča Narodna liberalna stranka (PNL) dosedanjega premira Calina Popescua Tariceanuja, kot vse kaže, doživelva poraz. Kakšna bo prihodnja romunska vlada, ostaja neznanka. Za 332 sedežev v poslanskih zbornicah in 137 v senatu se poteguje okrog 3000 kandidatov. Tokrat bo 18,3 milijona romunskih volivcev prvič volilo po novem volilnem sistemu. Neposredno bodo izbirali po enega kandidata za poslansko zborenco oziroma senat in ne bodo več glasovali za strankarsko listo. Poslance bodo nato dokončno izbrali na podlagi mešanega večinskega in proporcionalnega volilnega sistema. Posamezne stranke morajo za vstop v »parlamentul« dobiti najmanj pet odstotkov podpore med volivci, razen v primeru, če stranka v poslanskih zbornicah osvoji šest, v senatu pa tri mandate.

Javnomnenjske raziskave napovedujejo, da naj bi PNL na volitvah dobil od 17 do 20 odstotkov, kar je premalo za zmago, a dovolj, da se vmeša v sestavo vladajoče koalicije. Slavili naj bi dve opozicijski stranki, in sicer letos ustanovljena Liberalnodemokratska stranka (PD-L), ki je blizu predsedniku države Traianu Basescu, in »postkomunistično« Socialdemokratsko stranko (PSD) nekdanjega ministra Mircea Geoane. PSD, ki nastopa skupaj s Konservativno stranko (PC) medijskega carja Dana Voiculescuja, je bila doslej največja stranka v parlamentu.

KOROŠKA - Napoved bodočega zveznega kanclerja Faymanna

O dvojezičnih tablah šele po deželnih volitvah

Ureditev naj bi bila mogoča le s pristankom uradne Koroške

CELOVEC – Bodoči avstrijski zvezni kancler Werner Faymann, hkrati tudi predsednik avstrijskih socialdemokratov (SPÖ), je med petkovim obiskom na Koroškem v toku preciziral napoved v koalicjskem sporazumu med socialdemokratom (SPÖ) in ljudski stranki (ÖVP) o rešitvi vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel, da se to nikakor ne bo zgodilo pred deželnimi volitvami 1. marca 2009. Ostaja pa pri tem, da hoče nova vlada problem rešiti na osnovi dosedanjih predlogov in najširšega soglasja med obema narodnima skupnostima na Koroškem, torej tudi z uradno Koroško (ki odločno odklanja vsakršno do datno tablo!). Prav tako naj bi rešitev temeljila na zakonu v ustavnem rangu.

Faymann, ki bo kot novi kancler zaprisegel v torek na Dunaju, je glede odstavka o dvojezičnih krajevnih tablah v koalicjskem sporazumu še pristavljal, da se glasi formulacija sicer zelo splošno, je pa to namenoma, je dejal Faymann. Hkrati je povabil vse politično odgovorne na zvezni in še posebej na deželni ravni na ponovno srečanje, na katerem bi iskali rešitev.

Designiran novi zunanj minister Michael Spindlberger (ÖVP) pa je napovedal, da želi tudi v bodoče ohraniti politično linijo Avstrije - tudi v vprašanju dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem. Opozoril je, da bo pri tem vprašanju imel vodilno vlogo urad zveznega kanclerja.

Kot je znano, so koroški Slovenci pozdravili napoved nove avstrijske vlade, da

Bodoči zvezni kancler in voditelj socialdemokratov Werner Faymann (levo) se rokuje s svojim koalicjskim partnerjem, voditeljem ljudske stranke Josefom Proellom

želi končno razrešiti vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel na Koroškem, toda z določeno previdnostjo. Vse bolj sporen ne le znotraj manjštine pa je načrt vlade, da reši vprašanje z zakonom v ustavnem rangu.

Proti takšni ureditvi se je že zelo jasno izrekel Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), nazadnje pa tudi avstrijska varuhinja človekovih pravic in nedkanja manjšinska govornica Zelenih v avstrijskem parlamentu Terezija Stojsić. Slednja je na podelitvi Rizzijeve nagrade odvetniku Seppu Bruggerju preteklo sredo v k&k-centru v Šentjanžu v Rožu dejala, da gre za "ne-

varno grožnjo nove vladne koalicije". Ob tem je opozorila, da prvič nova koalicjska vlada napoveduje ustavno ureditev, čeprav v parlamentu nima potrebne ustavne večine za takšno ureditev, drugič pa hoče sprejeti ustavno ureditev, čeprav ureja pravice slovenske manjštine na Koroškem (in na Štajerskem) mednarodna pogodba, kot je Avstrijska državna pogodba, ki je že del avstrijske ustave. Stojsićeva je tudi kritizirala, da nova vlada namenja svojim manjšinam v 257 listov obsegajočem vladnem sporazumu komaj sedem vrstic...

Ivan Lukan

Nega obraza in telesa

Od pondeljka do sobote od 8.00 do 20.00
Tel +386 5 333 1 330

Tajske masaže

Vsek dan od 10.00 do 22.00
Tel +386 5 333 0 333

www.center-dotik.si

info@center-dotik.si

Center Dotik ...

kjer se prepletajo mističnost daljnih dežel, prijazno in strokovno osebje ter priznane kozmetične linije.

Letošnje praznike razveselite svoje najdražje z nečim posebnim ... Podarite darilni bon centra Dotik, ki bo vam dragو osebo popeljal iz vsakdana v svet dobrega počutja in sprostitve. Podarite svet dotikov... poslovnim partnerjem, prijateljem, družinskim članom,...vam najdražjim osebam.

BODY FASHION

solarium & esthetics

KUPON

25% popust

na sprostitveni masaži z eteričnimi olji

Polna cena:

40,00€

s tem kuponom

30,00€!

BODY FASHION

Vstrij: kuponi Kupon je veljaven do 14.12.

SPROSTITVENA MASAŽA

Sprostitvena masaža z eteričnimi olji je masaža celega telesa, ki blagodejno vpliva na splošno počutje ter sprostitve mišic.

Uravnoteša rastpoloženje, lajša stres, medtem ko prijetni vonji eteričnih olj delujejo neposredno na podzavest in na ta način odpravljajo depresijo in spošno slabo počutje.

Privošči si užitek!

Optine - Narodna ulica 47/1 - Tel: 040.211236
Urnik: Pon-Sob: 9:00-21:00 / Ned: 9:00-12:00

PJ MA d.o.o., Adressa 7, 3000 Nova Gorica

dotik

Največji center dobrega počutja na Goriškem vam 1. in 2. decembra ponuja izjemen

50%

popust na tajske masaže

Popust izključuje vse morebitne ostale cenovne ugodnosti in velja samo za fizične osebe.
Ugodnost ne velja pri nakupu in plačilu z darilnim bonom.
Veljavnost: 1. in 2. decembra 2008
Ugodnost velja le za plačilo ene storitve in ob predložitvi kupona.
Priporočamo predhodno najavo obiska.

DOCUP CILJ 2 2000-2006 Enotni programski dokument

Zaključni dogodek v sredo, 3. decembra, ob 10.30

Deželni avditorij Auditorium della Regione – Ul. Sabbadini 31, Videm

Ob zaključku Deželnega programa, ki se nanaša na Docup Cilj 2 izvedenem v obdobju 2000-2006, bo Predsedstvo deželnega odbora - Mednarodni odnosi, v sklopu zaključnega srečanja, v sredo, 3. decembra 2008 v Deželnem avditoriju v Vidmu, Ul. Sabbadini 31, predstavilo rezultate omenjenega programa.

Financirani projekti: 2.262

Višina dodeljenih sredstev: 669,2 milijonov evrov
Viri, na razpolago za program, znašajo 335,8 milijonov evrov. Slednjim je Deželna uprava dodala še 77,3 milijonov evrov iz Deželne bilance in s tem povišala dodeljeni znesek za 23%; Programsko območje je lahko

tako razpolagalo s skupnim zneskom približno 413,1 milijonov evrov. V sklopu zaključnega večera bo na ogled tudi Fotografska razstava 40. najboljših del, ki so bila realizirana s pomočjo Docup Cilja 2.

Dodate informacije: www.regione.fvg.it
tel. 040 368343 notr. 30

POR FESR 2007-2013

Deželni operativni program
Cilj konkurenčnosti in zaposlovanja

Predstavitev
v četrtek, 4. decembra,
ob 10. uri

Deželni avditorij Auditorium della Regione – Ul. Sabbadini 31, Videm

FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA V EVROPI

REGIJE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

OBIEKTIVO
ZUE FRIULI
VENEZIA
GIULIA

DOCUP CILJ 2 2000-2006 Enotni programski dokument

Zaključni dogodek v sredo, 3. decembra, ob 10.30

Deželni avditorij Auditorium della Regione – Ul. Sabbadini 31, Videm

Ob zaključku Deželnega programa, ki se nanaša na Docup Cilj 2 izvedenem v obdobju 2000-2006, bo Predsedstvo deželnega odbora - Mednarodni odnosi, v sklopu zaključnega srečanja, v sredo, 3. decembra 2008 v Deželnem avditoriju v Vidmu, Ul. Sabbadini 31, predstavilo rezultate omenjenega programa.

Financirani projekti: 2.262

Višina dodeljenih sredstev: 669,2 milijonov evrov
Viri, na razpolago za program, znašajo 335,8 milijonov evrov. Slednjim je Deželna uprava dodala še 77,3 milijonov evrov iz Deželne bilance in s tem povišala dodeljeni znesek za 23%; Programsko območje je lahko

tako razpolagalo s skupnim zneskom približno 413,1 milijonov evrov. V sklopu zaključnega večera bo na ogled tudi Fotografska razstava 40. najboljših del, ki so bila realizirana s pomočjo Docup Cilja 2.

Dodate informacije: www.regione.fvg.it
tel. 040 368343 notr. 30

Infrastrukture za razvoj
intermodalnosti
letališča
Aeroporto
Friuli Venezia Giulia
Ronco (GO)

Infrastrukture za razvoj
intermodalnosti
podjetja za tržiško pristanišče
Azienda Speciale
per il Porto
di Monfalcone
Tržič (GO)

Uresničev in izboljšanje
infrastrukturnih in struktur
namenjenih turističnemu
razvoju občine
Comune di Arta Terme
Arta Terme (UD)

OBLETNICE - Ob 150-letnici rojstva politika, alpinista in jezikoslovca

V Narodnem domu v Trstu simpozij o dr. Henriku Tumi

Izčrpna analitska prispevka Branka Marušiča in Borisa M. Gombača

TRST - Dr. Henrik Tuma (1858-1935), politik, odvetnik, alpinist, publicist in jezikoslovec, bi letos praznoval 150 let, ta častitljivi jubilej pa sta predvčerajnjim s strokovnim simpozijem obeležila Narodna in študijska knjižnica Trst in Slovensko planinsko društvo Trst. Posvet je potekal v veliki dvorani Narodnega doma, strokovnjakom različnih poklicnih profilov, ki so lik Tume analizirali iz različnih zornih kotov, je kljub slabemu vremenu prisluhnilo kar nekaj ljudi, med občinstvom pa je bilo videti tudi Marina Marsiča, tajnika Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Realizacijo dogodka sta, kot je bilo povedano na začetku petkovega popoldanskega srečanja, omogočila goriški KB Center in Generalni konzulat Republike Slovenije.

Posvet je povezovala predsednica omenjenega planinskega društva Marinka Pertot, ki je med drugim na kratko orisala Tumovo življenje. Povedala je, da se je dr. Tuma rodil 9. julija 1858 v Ljubljani, gimnazialno maturo je opravil v Trstu, nato pa je odšel študirati pravo na Dunaj. Ob tem je Pertotova še izpostavila, da je bil Tuma svetovljan velikega kova, ki je bil dejaven na različnih področjih družbenega udejstvovanja. Delo in kariero dr. Tume je v nadaljevanju rekonstruiral dr. Branko Marušič, ki sicer velja za enega največjih poznalcev Henrika Tume. Po nanizanju biografskih podatkov je Marušič analiziral Tumovo politično delovanje, ki je bilo zelo plodno na Tržaškem in Goriškem.

Tumov vstop v javno življenje se je v večjem obsegu začel leta 1895, ko je bil izvoljen za goriškega deželnega poslanca. Postal je ugleden goriški politik, ki ni našel pravega mesta v liberalni stranki, saj je bil trdno prepričan, da morajo Slovenci svojo narodno pripadnost in samostojnost graditi na lastnih močeh, zlasti na trdnem gospodarstvu, ki jim lahko prinese prevlado v mestih in pri drugih vzvodnih oblasti, je razložil govorec in dodal, da si je Tuma vseskozi prizadeval tudi za javno rabo slovenščine. Dr. Marušič je nanizal tudi nekaj podatkov iz časa, ko je Tuma živel v Trstu (1887-1890), in našel Tumove publikacije, ki so izšle v času njegovega življenja in tudi po njegovi smrti.

O socialdemokratih je v nadi-

S simpozija
o dr. Henriku Tumi
ob 150-letnici
njegovega rojstva

KROMA

ljevanju predaval dr. Boris M. Gombač, ki je podrobno analiziral začetek delavskega gibanja na Slovenskem in Tržaškem. To gibanje je bilo v Ljubljani in na Kranjskem bolj samostojno, na Štajerskem in Koroškem pa bolj povezano z nemško socialdemokracijo, je razložil govornik in še povedal, da je v Trstu od leta 1888 uspešno delovala Nadnacionalna delavska zveza - Confederazione operaia. Že novembra 1888 je bil ustanovljen slovenski odsek stranke, z njim pa lahko začnemo šteti leta slovenske socialdemokratske organiziranosti v Trstu, je povedal Gombač, ki je še poudaril, da so delavski zvezzo kljub temu, da naj bi v njej veljala enakopravna načela, vodili Italijani, ki so imeli prevladujoč vpliv. V nadaljevanju je občinstvo izvedelo za podrobnosti statuta delavske zvezze, etape njenega razvoja in Tumovo vlogo v socialdemokraciji. Tuma se je vajno vključil leta 1907, ob tem pa je Gombač še dejal, da se je Tuma takoj povezel z organizacijskim jedrom socialdemokratov v Trstu, še posebej z Ivanom Regentom, ki je prevzel avstromarksistično linijo, na vrh katere se je postavil Valentino Pitoni in drugi reformno usmerjeni socialisti. Iz referata smo izvedeli tudi, da se je Tuma že takoj povzpel v sam vrh slovenske socialdemokracije in vse do

konca ostal zvest svoji veri mednarodnega socialističnega internacionaлизma in paktu z Valentinem Pitonijem. Tuma je tako postal rdeča nit tržaškega socialističnega gibanja, prepričan pa je bil tudi, da lahko socialna demokracija premaga krizo družbe in jo popelje v nove odnose med različnimi sloji in različnimi narodi, je ob koncu svojega posega ocenil Gombač.

Petkov simpozij je postregel še z drugimi zanimivimi odlomki iz Tumovega življenja. Alpinist Fulvij Živec je predstavljal Henrika Tuma kot strastnega alpinista, ki ga, kot je povedal govornik, lahko štejemo za začetnika slovenskega alpinizma. O imenoslovju slovenskih gora je bilo mogoče veliko izvedati iz referata Dušana Čopa, ki se posvetova sicer ni mogel udeležiti, a smo kljub temu lahko prisluhnili njegovemu prispevku, ki ga je prebral Lojze Abram. Ta nam je postregel z nekaterimi konkretnimi primeri, ki kažejo, s kakšno natančnostjo je Tuma preučeval izvor imen naših gora, svoje ugotovitve pa je Tuma objavil tudi v knjigi iz leta 1929 Imenoslovje Julijskih Alp. Čisto ob koncu petkovega srečanja sta beseda prevzela še Milan Pahor, ki je govoril o Tumi in narodnem gospodarstvu, in vnuk Henrika Tume dr. Dušan Tuma. (sc)

SSO - Občni zbor Novo vodstvo krovne organizacije

TRST - Znana je sestava novega izvršnega odbora Sveti slovenskih organizacij, ki je bil izvoljen na petkovem občnem zboru te krovne organizacije v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah. V petnajstčlanskem izvršnem odboru bodo tako po novem sedeli Drago Štoka, Igor Švab, Matjaž Rustja, Jelka Cvelbar in Marija Maver za tržaško pokrajino, dalje Ivo Cotič, Walter Bandelj, Julijan Čadek, Janez Pošvje in Bernard Špacapan za goriško pokrajino ter Giorgio Banchig, Rudi Bartaloš, Riccardo Ruttar, Larissa Borgheš in Loreta Primosig za videmsko pokrajino.

Na občnem zboru so izvolili tudi člane nadzornega odbora in razsodilča: v prvem bodo sedeli Miha Coren za videmsko pokrajino, Andrej Vogrič za goriško in Robert Petaros za tržaško pokrajino, v drugem pa Sandro Quaglia za videmsko, Kristjan Tommasi za goriško in Aleksander Furlan za tržaško pokrajino.

Novi odbor se bo na svoji prvi seji se stal 10. decembra v Čedadu, ko bodo izvolili predsednika in podpredsednika organizacije ter porazdelili funkcije.

V MLADIH NA TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM SE KREPI ŽELJA PO SODELOVANJU

Srečanje na pobudo mladinskih odsekov kulturnih društev V soboto, 6. decembra, veliki koncert na Gradini v Doberdobu

DOBERDOB - Mladi se prebujajo. Po raznoraznih pobudah in forumih, ki se rojevajo na celotnem zamejskem teritoriju, se je pet mladih društvenih predstavnikov zbralo in se odločilo za konkretno sodelovanje. Mladi, ki so se odločili, da zaključijo s preteklimi ideoleskimi delitvami in se pritočnostno angažirajo pri organizaciji srečanja – zabave, so pripadniki Mladinskega odseka KD Jezero – ki je pobudil celotnega projekta, mladinskega krožka Prosek/Kontovel, MO KD Sedej iz Števerjana, MO KD Igo Gruden iz Nabrežine in MO KD Sovodnj. Nad vsem tem smo prijetno presenečeni, saj bi se projekta o konkretnejšem združevanju v prihodnjem poletju želelo udeležiti še več drugih društvenih mladinskih odsekov. Organizatorji bi radi navezali stike tudi z mladimi iz Benečije, ki bi lahko veliko prispevali.

Sedaj gre za zabavo, ki bo potekala v soboto 6. decembra v doberdobskem spremjemnem centru Gradina, kjer se bodo na odru od 20.30 dalje vrstili dve rock skupini in DJ. Prvi nastopajoči bodo Grinders, mla-

da petčlanska rock zasedba, katera sta septembra 2007 ustanovila kitarista Marko Žerjal in Marko Gantar, katerima sta se pripravili Ivan z basom in Walter pri bobni. Maja 2008 se jim je pridružil še pevec Peter Paulin, tako da so avgusta imeli krstni nastop v pubu Guinness Pound pri Briščih. Nastopili so se nato vrstili še v Gročani, Trebičah in spet v Guiness Pound. Mešani repertoar Hard'n'Heavy Rock'n'Rolla (avtorjev kot npr. AC/DC, Judas Priest in Black Sabbath) in nekaj avtorskih pesmi pa je dokaj priljubljen med mladimi. O žuru na Gradini je skupina izjavila: »Ideja o sodelovanju med mladinskimi krožki Tržaške in Goriške pokrajine je zelo pomembna za pridobitev novih prijateljstev in vezi, poleg tega pa smo itak zelo veseli, saj bomo igrali kot predskupina odličnih Pork Chop Express«.

Ob 23.00 uri bo na oder dejansko stopeil prav trebnski hard rock - blues »power trio« Pork Chop Express, ki nastopa na lokalni glasbeni sceni od leta 2004. Izvajajo njimi najboljšo glasbo in so v par letih z reperoarjem coverjev slavnih bendov zgo-

dovine »trde« glasbe osvojili kar nekaj prizanj. Od nepozabnega Oxisa mimo puba Night Rider v Gorjanskem, Slovenske obale, Avstrije in Hrvaške so njihovi koncerti pravi žuri in z dodatkoma njihovih avtorskih komadov se je zvesta publike razširila. O nastopu na Gradini pa so izjavili da obljubljajo noro rock zabavo.

Med pavzami in ob zaključku koncertov bo vrtel plošče DJ Šćekov (ime se iz večera v večer spreminja), aktiven glasbenik, ki je že več let dejaven tudi na področju dinginga v svojih najraznovrstnejših oblikah. Vrtel je že na številnih elektro večerih (klub K4 v Ljubljani, Tivoli v Portorožu), zasebnih in javnih praznikih, njegov glasbeni okus pa sega od rocka do jazzu in alternativne glasbe v najširšem pomenu. Gre za mešanico glasbe iz 60. in 70. let ter sodobnih eksperimentalnih pojzkusov. Njegovo mnenje o mladinskem dogodku pa je: »ideja o skupni in povezani organizaciji praznika za mlade, ki bi v enem večeru združil vrstnike iz različnih področij zamejstva je brez dvoma dobra, upal bi reči celo bistveno potrebna. Mogoče se bo

mo ob dobrni glasbi in kozarčku piva zavestali, kako smo majhni in da lahko še naprej živimo, delamo in rastemo le, če bomo povezano, raznovrstno, a skupno nastopili.«

Kaj pa o mladinskem druženju menijo nekateri (mladi) predstavniki društev?

Petra, Ivana, Petra in Matej iz Mladinskega odseka SKD Igo Gruden iz Nabrežine misljijo tako: Pride trenutek, ko mlad človek čuti potrebo, da aktivno podpira kulturno stvarnost našega prostora. Take angažirane ljudi dobimo na naših kulturnih društvih, kjer mladi nosijo sveže, inovativne, privlačne in aktualne ideje. V času, ko je menjih pregradi konec, ko se evropski duh krepi, se mladi zavedamo potrebe in zahteve po širokoglednosti, odprtosti do sosedov in do Evropejcev nasloph. Cilj naših pobud je združevanje podobnega in različnega a vendar z občutkom pripadnosti, tako iz narodne kot iz osebne identitete, ki oblikuje človeka in toliko bolj mladega. Čeprav je zamejski teritorij razmeroma majhen, mrgoli kulturnih društev, kjer se združujejo tudi mladi. Navsezadnje imamo podobne po-

SKGZ-SSO: srečanje z Molinarom odloženo

TRST - Srečanje, ki bi ga moral predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka imeti v torek z deželnim odbornikom za šolstvo in kulturo Robertom Molinarom, je bilo preloženo na poznejši datum. Pavšič in Štoka se bosta namreč tistega dne skupaj z drugimi povabljenimi predstavniki slovenske manjšine udeležila izredne seje odbora slovenskega Državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki bo obravnaval pereče vprašanje napovedanega krčenja finančnih sredstev za manjšinske ustanove.

Videmski nadškof Brollo bo ponudil odstop

VIDEM - Videmski nadškof Pietro Brollo bo jutri ponudil svoj odstop papežu Benediktu XVI., saj bo na ta dan obhajal svoj 75. rojstni dan. Cerkveni zakon namreč predpisuje, da je vsak škof, ki dopolni 75 let, povabljen, da ponudi svoj odstop papežu, ki potem ukrepa na podlagi ugotavljanja okoliščin.

Tudi italijanski policisti na potapljanju v Kopru

KOPER - Koprsko policijska uprava in tamkajšnja postaja pomorske policije sta včeraj organizirali potop, ki so ga predstavili potapljači pomorske policije, Slovenske vojske, specialne enote slovenske policije, Gasilske brigade Koper, civilne zaščite in podvodne reševalne službe Koper. Pri potapljanju so sodelovali tudi italijanski karabinjerji, policisti in gasilci. Ob tej priložnosti so predstavili tudi novo potapljaško opremo različnih proizvajalcev.

Neporavnani dolgoročni pordenonskega trgovca

PORDENON - Pordenonska finančna straža išče krajevnega trgovca, ki je izginil skupaj s 600.000 evri družbe, ki je upravljala veletrgovino v središču Pordenona, za seboj pa pustil neporavnane dolgove v višini 1,3 milijona evrov. Možakar, ki bi se moral po mnenju preiskovalcev trenutno nahajati v Južni Ameriki, je bil v trgovskih krogih sicer znan kot zanesljiva oseba, ki je redno plačevala dobave. Izkazalo pa se je, da je v nasprotni s tem slovesom dobaviteljem prepustil »luknjke«, medtem ko so se številni uslužbenci znašli brez dela. Zdaj je obtožen goljufije in povzročitve stečaja, za kar tvega do deset let zapora. V škrpicah se je znašel tudi broker prehrambenih izdelkov, ki je kljub vedenju o sumljivosti velike posiljke pijač slednjo vseeno kupil od pordenonskega trgovca po ceni, ki je bila nižja od tržne.

trebe po sprostivosti, združevanju, spoznavanju novih ljudi in prijateljstvu. Temu dodaamo še kulturni doprinos, ki ne bi vseboval samo večernih zabav, ampak tudi okrogle mize in mednarodna srečanja.

Jan Sossi, predsednik Mladinskega krožka Prosek-Kontovel meni, da je od vedno je željal mladih, da bi ob sobotah zvezčer žurali. Ampak kje? Po navadi se konec tedna premikajo iz kraja v kraj, da bi našli »fešto«, vendar večkrat je ne najdejo. Prav zaradi tega je odločitev o sodelovanju nekaterih mladinskih krožkov in odsekov izjemno pozitivna. Odlična je prav zaradi tega, ker se lahko mladi družijo in srečujejo z vrstniki iz drugih vasi, občin in pokrajin. »Naša želja je prav ta, da bi se nam pridružilo še veliko mladinskih društev oz. odsekov, tako da bi bila vez še trdnejša, konkretna in intenzivna. Izjemnega pomena je, da se združujejo vsi mladi, ne pa samo tisti ki pridejo določenim strankam. Upamo, da je to le začetek uspešnega sodelovanja in bo veliko zanimala in dobroj idej s strani vseh društev.« (jj)

ŠOLSTVO - Pred januarsko izbiro višješolskega študija priložnost za učence tretjih razredov nižjih srednjih šol

V prihajajočem tednu dnevi odprtih vrat na DTTZ Žige Zoisa in DPZIO Jožefa Stefana

Na zavodu Zois od 1. do 6. decembra pri geometrih, od 1. do 3. decembra pa na »trgovski«, na zavodu Stefan pa 1., 5. in 6. decembra

DTTZ Ž. Zoisa: odprta vrata na oddelku za geometre...

Bliža se mesec december, z njim pa za tretješolce nižjih srednjih šol važna odločitev, za katero višjo šolo se bodo javnarju v predvipsu odločili.

Zato naj vam danes predstavimo oddelek za geometre, ki je že od leta 1980 priključen trgovskemu zavodu Žige Zoisa.

Študij na geometrih traja 5 let, po opravljenem državnem izpitu pa ti daje dve možnosti. Lahko se odločiš za poklic geometra, za katerega je tudi v današnji križni situaciji veliko povpraševanja. Delo geometra je pestro, zanimivo in tudi ustvarjalno. Lahko pa nadaljuješ na univerzi v Italiji in Sloveniji (največ naših diplomantov se opredeli za inženirjo in arhitekturo, sicer pa ti da šola dovolj znanja, da lahko nadaljuješ tudi na drugih fakultetah). Statistika, ki smo jo opravili, zgodovino potrjuje dejstvo o zaposlitvi naših diplomantov.

Dijaki se prvi dve leti srečujejo s programi kot na drugih šolah, čeprav je več tehničnega risanja – pri tem rišejo ročno, spoznavajo pa že tudi računalniško risanje s programom Autocad. V tretjem razredu pa postane šola bogata s specifičnimi predmeti, ki usposabljajo za poklic ali nadaljnji študij.

Na šoli uči dolgoletni stalni profesoški kader, ki pouk medpredmetno povezuje in dijakom poleg teoretičnega nuditi pestro praktično delo. Dijaki opravljajo obvezno medletno praksu v Trstu, kjer delajo v manjših studijih arhitektov, inženirjev ali geometrov, in v Ljubljani, kjer so v gradbenih in geodetskih podjetjih, ki gradijo na državni ravni. Naši dijaki so strokovno dovoznični, kar jim danes odpira pot zaposlitve ne le v Italiji, ampak tudi v Sloveniji. Po državnem izpitu, na katerem so večinoma uspešni, lahko samostojno opravljajo poklic geometra.

Za izpopolnjevanje teoretičnega znanja med letom obiskujejo gradbišča, strokovne razstave ter sledijo predavanjem, s katerimi se srečujejo s strokom.

Poleg strokovnega znanja pa skrbimo na šoli tudi za njihovo splošno razgledanost na kulturnem in zgodovinskem področju. Pripravljamo razne projekte, s katerimi skušamo zapolnitvi vrzeli, ki jih vsebujejo včasih togosti ministrskih programi. Vodimo jih na razstave in oglede, aktualne probleme, ki zadevajo naš prostor in čas, pa poglavljamo na predavanjih in raznih srečanjih.

Od 1. do 6. decembra (od jutri do

sobote) smo zato šolo odprli vsem, ki bi jih ta smer zanimala. Vsak dan od 17. do 20. ure bomo profesorji, dijaki pa tudi nekdanji diplomanti (nekateri zaposleni, drugi še študentje) na sedežu oddelka na Canestrinjevi ploščadi na razpolago za razgovor. Ob tej priliki boste lahko spoznali delovanje šole in njen ponudbo tudi na razstavi, ki smo jo pripravili v njenih prostorih. (dg)

...in na trgovskem oddelku

Od 1. do 3. decembra (se pravi od jutri do srede) bodo med 16. in 19. uro na sedežu šole na Vrdelski cesti potekali tudi dnevi odprtih vrat trgovskega oddelka DTTZ Žige Zoisa.

Trgovski oddelki imajo široko ponudbo dodatnih dejavnosti, ki jih nudi svojim dijakom. Med drugim nudi brezplačni tečaj za pridobitev evropskega spričevala v računalništvu (ECDL), ki ga obiskujejo dijaki 3. in 4. razreda, ki nato polagajo tudi izpite v zunanjem centru. Večina dijakov zaključi vseh sedem izpitov.

Že dolga leta prireja šola tudi praks, ki se je najprej odvijala v poletnih mesecih, zadnja leta pa zadnja dva tedna počuka in prva dva tedna počitnic. Enomeščeno praksu v Trstu že nekaj let opravljajo dijaki 2., 3. in 4. razreda, novost zadnjih let pa je dvotedenska praks v mesecu septembru za dijake 5. razreda, ki jo v celoti finansira šola.

Praks je za dijake novo doživetje, večina pa je z njo zelo zadovoljna. Absolventi opravljeno praksu vpišejo v svoj curriculum vitae, kar jim nudi večje možnosti za zaposlitev.

Nekateri dijaki so o svojih izkušnjah na letosnji praksi dali nekaj krajsih izjav.

Annette Škerlavaj in Tina Križmančič (5A): »Septembra smo imeli praks v podjetju KPL in Cestno podjetje v Ljubljani. Obe sva se udeležili praks v prvem podjetju. Prvi teden sva bili v uradu, kjer so nama orisali delovanje podjetja, bilanco in poslovni načrt za naslednje leto. Naslednji teden pa sva bili v hčerinskem podjetju Rast, ki se ukvarja z gojenjem in prodajo rastlin ter urejanjem mestnih parkov. Spoznali sva slovensko delovno okolje, ki je po najinem mnenju precej različno od italijanskega, saj je osebje bolj resno in manj klepetavo. Obiskali smo tudi Ekonomsko fakulteto in tudi to je bila zanimiva izkušnja.«

Irina Lisjak (5A): »Letos sem bila na praksi v podjetju Italspurghi v Trstu in Cestnem podjetju v Ljubljani. Tako v enem kot v drugem so bili z mano vso zelo pri-

Dijaki trgovskega oddelka zavoda Zois opravljajo delovno praks tudi v podjetjih v Sloveniji (desno), na oddelku za geometre pa ob informativnih dnevnih pripravljujo tudi priložnostno razstavo (spodaj arhivski posnetek)

jazni in so mi rade volje pomagali. V Ljubljani, ki je sicer za mlade čudovito mesto, so se vsi čudili, kako Tržačani dobro obvladamo slovenski jezik. Sicer pa je tu delo v uradih zelo lepo urejeno. V Trstu pa so mi celo ponudili možnost, da se naslednje leto, po končanem šolanju, takoj zaposlim pri njih.«

Johana Pečar (3A): »Izkušnja v podjetju La Fornitrice je bila zelo pozitivna: vzdusje je bilo prijetno, spoznala sem nove ljudi in se veliko naučila.«

Martina Sanna (3A): »Na praksi v podjetju Servis mi je bilo zelo všeč, ker sem se prvič soocila s svetom dela. Osebje je bilo zelo prijazno, naučila sem se veliko novega in bi se rade volje vrnila tja.«

Francesca Sabba (5A): »V Ljubljani sem bila na praksi samo en teden, a sem veliko odnesla. Predvsem sem spoznala razliko med italijanskim in slovenskim delovnim okoljem. Bila je čudovita izkušnja, tudi zato ker sem med prostim časom spoznala mesto, ki je vedno bolj odprto vplivom iz celega sveta.«

Mara Milič (3A): »Na praksi sem bila v uradu, ki se ukvarja z upravo nepremičnin. Spravljala sem arhiv in hodila po opravkih po raznih uradih. Vzdusje je bilo resno in delo enolično, izkušnja pa je bila koristna.«

Lara Iscra Skerl (3A): »V podjetju Eurocar Logistics sem spoznala novo okolje. Vtis je pozitiven, saj sem spoznala veliko novih ljudi in se mnogo naučila.«

Giorgia Christine Abrami (4A):

»Praks je eden izmed razlogov, zaradi katereh sem se vpisala na zavod Žige Zoisa. Zelo se mi zdi koristno, da s praks začeljam že v 2. letniku. Osebno sem se na praksi vedno počutila zelo dobro, tudi letos v podjetju Parovel Group in Zadružni kraški banki, kjer so bili z mano zelo prijazni in mi vedno sledili pri delu. Bili sta zelo lepi izkušnji.«

Miha Pečar (3A): »Na praksi sem bil na Kmečki zvezi, kjer je bilo vzdusje zelo prijetno in je bilo osebje zelo prijazno. Delal sem tudi v stiku z odjemalcji, izkušnja je bila zelo pozitivna in mislim, da sem veliko odnesel.«

Ivo Ilić (3A) in Goran Kerpan (3A): »Delala sva v davčnem uradu in si ustvarila mnenje o delu v javni ustanovi. Bilo je zelo zanimivo.«

Informativni dnevi tudi na DPZIO J. Stefana

Dnevi odprtih vrat potekali tudi na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana in sicer jutri in v petek od 16. do 19. ure, v soboto pa od 9. do 13. ure.

Dan odprtih vrat na DPZIO Jožefa Stefana je namenjen informiranju o zavodu in njegovi vzgojo-izobraževalni ponudbi. To pomeni, da se bo obi-

skovalec lahko podrobnejše seznanil s predmetniki in urniki posameznih oddelkov in razredov, a tudi z ostalimi dejavnostmi, ki se odvijajo v sklopu šolskega delovanja. Izvedeti bo mogoče, kaj je »mikrospecializacija«, katerih prireditev, tekmovanje, pobud, poučnih ogledov in šolskih izletov se dijak lahko udeleži v sklopu svojega petletnega ali triletnega obiskovanja zavoda. Da, tudi triletnega, kajti po treh letih uspešnega študija dijak doseže naslov elektronskega, mehanskega ali kemijsko-biološkega

operatorja. Poleg zaposlitve mu naslov omogoča ustanovitev lastnega podjetja, seveda po določeni delovni dobi v podjetju ustreznega sektorja in ob dosegenu polnoletnosti. Drugač je večina dijakov nadaljuje svojo učno pot tudi v nadalnjem bieniju, kjer se podrobnejše seznanijo s svojo stroko, obenem pa nadgradijo svoje splošno, znanstveno in tehnično znanje, kar omogoča nadaljevanje študija na univerzi. Triletni študij je dediščina poklicnega šolstva, po korenini reformi državnih poklicnih zavodov iz leta 1992 pa zavod nudi s petletnim študijem isto pripravo kot srednja tehnična šola. Druga posebnost zavoda pa je že imenovana »mikrospecializacija«, ki poteka prav v končnem bieniju. V sklopu te dejavnosti dijakom enkrat tedensko predavajo strokovnjaki, ob koncu četrtega in ob začetku petega letnika pa je obvezna delovna praks. Zavod je sicer že pred omenjeno reformo imel dolgoletno izkušnjo v organiziraju delovne prakse, ki pa ni bila obvezna. Seveda to tradicijo nadaljuje tudi sedaj in še vedno nudi možnost poletne prakse. Ta dejavnost se je izkazala za izredno uspešno z vidika zaposlitvenih možnosti, tako da zaposlitev dijaka takoj po opravljeni maturi v podjetju, kjer je opravljala praks, ni nič izjemnega. Zgovern pokazatelj, da so »stefanoviči« zelo cenjeni na delovnem tržišču, je tudi število telefonskih klicev, ki jih v obdobju po državnem izpitu tajništvo zavoda prejme od raznih podjetij, ki bi želela zaposliti kakega maturanta. Seveda tudi nadaljnji visokošolski študij ni tako redka izbira. Po anketi, ki je bila izvedena ob srečanju dijakov za 30-letnico ustanovitve zavoda, je 30 odstotkov maturantov nadaljevalo študij na univerzi.

Ob analizi tega podatka je razviden skokovit porast prav v letih po že prej omenjeni reformi, saj je šola, ki je bila namenjena skoraj izključno usposabljanju kvalificiranih delavcev in tehnikov, spremenila svoj značaj in cilje. 65 odstotkov vprašanih se je zaposlilo takoj po opravljeni maturi in 94 odstotkov le-teh je ocenilo, da je bila priprava, ki so jo bili deležni na zavodu, ustrezena. 20 odstotkov jih je poglobilo svoje strokovno znanje na specialističnih tečajih. Zanimivo je, da za 48 odstotkov anketirancev sedanja zaposlitev ni povezana s šolskim študijem. Podatek, ki bi lahko imel negativen izgled, v resnici priča o sposobnosti prilaganja in dobri osnovni pripravi. Presoja o ustreznosti študija je namreč zelo subjektivna, naj za primer navedemo, da je radio-televizijski tehnik ocenil svojo izobrazbo kot povezano s sedanjim poklicem termoinštalaterja, mehanski tehnik pa ne. Ravno tako sta se odločila za negativen odgovor tehnika elektronskih industrij, ki sta zaposlena kot informatska tehnika, medtem ko so ostali anketiranci z enako zaposlitvijo in enako izobrazbo odgovorili pritridentalno. Takih primerov je bilo še več in naravnost presenetljiva je raznolikost zaposlitev in poklicev nekdanjih dijakov Stefana, ki gredo od zavarovalnega agenta do gasilca. Naj se navedemo, da je gasilec na vprašanje o ustreznosti priprave glede na zaposlitev odgovoril pritridentalno! Še posebno laskava za delo zavoda pa sta bila odstotka tistih, ki bi se ponovno vpisali in bi svečovali vpis na DPZIO J. Stefana: 88 oz. 91 odstotkov! Vsi tisti, ki bi o zavodu, dejavnosti in vzgojo-izobraževalni ponudbi hoteli izvedeti kaj več, naj nas obiščejo ob dnevu odprtih vrat. Pričakujemo vas.

KAVARNA SAN MARCO - Enajsti natečaj Trieste Scritture di Frontiera

Hubayu nagrada za življenjsko delo, Kravosu pa za neobjavljenе pesmi

Ugledna žirija podelila devet nagrad in sedem priznanj - Roveredo za prozo, Santagostini za poezijo

Polna kavarna San Marco je bila sinoč dokaz, da je književnost Tržaščanom še kako pri srcu. Kulturno društvo Altamarea je v sodelovanju z deželno in pokrajinsko upravo ter s PEN in Lions klubom nagradila zmagovalec 11. mednarodnega natečaja Trieste Scritture di Frontiera. Ugledna žirija pod predsedstvom Juana Octavia Prenza je v raznih razredih podelila devet nagrad in sedem priznanj. Glavni nagrajenec je bil madžarski dramaturg Miklós Hubay, dobitnik nagrade za življenjsko delo, v kategoriji neobjavljene poezije pa so nagrajili svetoivanskega avtora Marka Kravosa. Lani je bil med nagrajenimi Boris Pahor.

Kravos si je zagotovil nagrado z neobjavljeno pesniško zbirko Za griljaj zemlje - Terra da masticare. Delo so sooblikovali prevajalki Daria Betocchi in Jolka Milič ter Luciano Morandini in Roberto Dedenaro, spremni esej bo napisal Elvio Guagnini, zbirka pa bo izšla pri založbi Ibiskos. »V svojih pesmih gledam s tesnobo in nasmeškom da našnjemu svetu v oči. Obravnavam zlasti povratek k uravnovešenemu sožitju med naravo in človekom,« tako je Kravos opisal svojo zadnjo stvaritev. Članica žirije Patrizia Vassotto je prebrala utemeljitev, ki izpostavlja »verze, polne razorožjujoče sladkosti, ki jih pa tam zaznamujeta ironija in samorojava.«

Kot rečeno, so osrednjo nagrado za življenjsko delo izročili Miklósu Hubayu, enemu večjih sodobnih dramaturgov. Na italijskih odrh so njegova dela prvič zaživelice v 60. letih. Še eno nagrado za življenjsko delo si je zaslužil Renzo Rosso, tržaški pisatelj, ki že 50 let živi v Rimu, pri nas pa je pravzaprav manj poznan kot drugod. Ostali dobitniki so Pino Roveredo za prozo, Mario Santagostini za poezijo, Carla Saracino za pesniški prvenec, Massimiliano Coccoza za neobjavljeno prozo, Luciano Bini (Goričan iz Avstralije) za izseljensko književnost in Matteo Apuzzo za esejištiko. Žirija je podela tudi sedem priznanj, in sicer uredniku koprskega radija Aljoši Curaviču (za roman A occhi spenti; EDIT, Reka, 2008), Vanii Gransinigh, Giacomo Vitu, Diani Rosandic, Marinri Torrosi Tevini, Patrizii Rigutti in Gian Paolu Polesiniju. Večer je popestrila glasbeni skupina Trieste Dixie Gang. Društvo Altamarea prireja danes brezplačna vodenja sprephoda po »literarnem Trstu«. Prva skupina se bo zbrala pred turističnim uradom na Velikem trgu ob 10.30, druga ob 14.30. (af)

OBČINA TRST - Vprašanje svetnika Občanov Roberta Decarlija

Sporni zeleni prostovoljci

Rajonski svet za Čarbolo, Škedenj, Sv. Soboto in Sv. Sergij z resolucijo »požegnal« ligaške obhodnice

Tako imenovani zeleni prostovoljci, nekakšna tržaška različica tako imenovanih padanskih obhodnic, so zadnje dni razburkali tukajšnje politične vode. Rajonski svet za Čarbolo, Škedenj, Sv. Soboto in Sv. Sergij je na seji dne 20. novembra odobril resolucijo, v kateri poziva »predsednika rajonske skupščine, naj vzpostavi stik z zelenimi prostovoljci z namenom, da bi predvsem v nočnih urah nadzorovali najbolj rizična območja pred kriminalnimi in splošno nezakonitimi dejavnimi.« Rajonski svet je odobril dokument s sedmimi glasovi desnosredinske večine; pet svetnikov je glasovalo proti, trije pa so se vzdržali.

Resolucija je izvzvala nujno

vprašanje, ki ga je občinski svetnik Občanov Roberto Decarli naslovil na tržaškega župana Roberta Dipiazza. Decarli uvodoma ugotavlja, da je zaščita javnega reda in javne varnosti po ustavnih določilih (člen 117, 2. odstavek) poverjena državnim organom. Zato je odobrena resolucija navzkriž z ustavnimi normami, in torej nezakonita. Zeleni prostovoljci so zasebna združenja, katerih predsednik je ligaški evropski poslanec Mauro Borghezio, njihov tržaški pokrajinski voditelj pa nekdanji zagovornik tržaških independentistov Giorgio Marchesich.

Decarli želi od župana izvedeti, kako ocenjuje resolucijo, ki jo je izglasovala desnosredinska večina

rajonškega sveta, a je navzkriž z ustavnimi določili o zaščiti in javni varnosti. Nadalje želi izvedeti, kaj namerava ukreniti, da bi zaustavil morebitne pobude predsednika tamkajšnjega rajonskega sveta na področju javne varnosti. Svetnik Občanov sprašuje še, ali ne bi lahko zeleni prostovoljci ustvarili le napetost zaradi njihove nestrnosti do vseh, ki se razlikujejo po koži, veri in kraju rojstva, kot ponosno izjavlja njihov predsednik Borghezio. Nekaj je Decarli vprašal župana, ali ne smatra, da bi bilo primereno čim prej z odredbo prepovedati to bedasto, a nevarno pobudo rajonskega sveta za Čarbolo, Škedenj, Sv. Soboto in Sv. Sergij.

DAVORIN TERČON

Sežanski župan Davorin Terčon je v preteklih dneh pisal pismo tržaškemu županu Robertu Dipiazza, v katerem ga je pozval, naj se zavzame za postavitev dvojezičnih tabel in smerokazov na odseku hitre ceste Padriče-Katinara. Pismo objavljamo v celoti.

»Spoštovani kolega in prijatelj župan mesta Trst,

tako name osebno, kot tudi na moje sodelavce se je obrnilo več posameznikov in organizacij Slovencev v Republiki Italiji iz občine Trst kot tudi iz širše okolice, s prošnjo in zahtevo za posredovanje pri postavitvi dvojezičnih napisov na trasi hitre ceste Padriče-Katinara.

Najprej naj izrazim iskrene čestitke ob dokončanju tako pomembnega projekta, ki je vsekakor zelo velika pridobitev za mesto Trst pa tudi za nas, ki živimo v neposredni bližini in v zaledju našega sosednjega mesta, Smatram, da je spoštovanje pravic manjšin, tako slovenske v Italiji kot tudi italijanske v Republiki Sloveniji civilizacijski dosežek, kot tudi pomembno sporočilo pripravljenosti na sodelovanje v naši širši domovini - Evropi.

Zato te, spoštovani prijatelj, pozivam in naprošam, da v okviru svojih pristojnosti storиш vse, da bi prišlo do postavitve tabel in smerokazov, na hitri cesti Padriče - Katinara, tudi v slovenskem jeziku.«

Lepo te pozdravljam,
Davorin Terčon,
Župan občine Sežana

OBČINA TRST - Med zadnjo sejo

Kdo se boji nekdanje Jugoslavije?

Duh nekdanje Titove Jugoslavije je na zadnji seji »prestrahlj« tržaški občinski svet. Bilo je prav na začetku zasedanja, ko je predsednik mestne skupščine Sergio Pacor napovedal, da se namerava svetnik Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič spomniti 65-letnici ustanovitve Jugoslavije. Seja je namreč potekala na predvečer 65-letnice zasedanja drugega Avnoja v Jajcu.

»Cossaaa? je v tržaškem narečju vzkliknila načelnica Nacionalnega zaveznštva Angela Brandi, čim je v občinski dvorani odjeknila beseda Jugoslavija.

Predsednik Pacor je takoj poimiril. »Zdi se mi, da je kaj takega nezdržljivo s komemoracijami ob začetkih sej,« je samovoljno odločil. Načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Fabio Omero mu je oponiral, češ da ne more na lastno pest odločiti, o čemer pa lahko občinski svet razpravlja, o čemer pa ne sme. In to se predvsem, ker občinski svetniki sploh niso slišali, zakaj naj bi

Iztok Furlanič spomnil obletnice rojstva Jugoslavije. Svetnik Občanov Roberto Decarli je Pacorja spomnil, da bi se moral o zadevi izreči na skupščini načelnikov skupin, kar pa se ni zgodilo. Pacor je bil neomajen. Dal je na glasovanje, ali naj bo Furlanič dovoljen spomin na Jugoslavijo, ali ne. Po pričakovanju je zmagal »Ne« s 24 glasovi desne sredine proti dvema (Furlanič in načelnik SKP Marino Andolina). Ostali svetniki se niso udeležili glasovanja. M.K.

ŠEMPOLAJ - Zaprtje ceste do nekdanjega mejnega prehoda Gorjansko

Odstranitev »meje«

Jutri bodo začeli odstranjevati utico, poslopje in streho na nekdanjem mejnem prehodu

Jutri se bodo začela dela za odstranitev mejnih struktur na nekdanjem maloobmejnem prehodu Šempolaj-Gorjansko. Zaradi tega bo od jutri do konca del zaprt promet po krajinskem cestam, ki pelje do mejnega prehoda, in sicer na odseku od križišča za Šempolaj do mejnega prehoda. Tako je odredila tržaška pokrajinska uprava.

V odredbi je zapisano, da prepoved ne bo veljala za bivajoče, in sicer »v skladu z opravljanjem del«, pri čemer pa ni jasno, ali bodo prepovedi odvzeti tudi vozniki iz bližnjega Gorjanskega in drugih krajev čez mejo, ki se vsakodnevno preko mejnega prehoda Šempolaj-Gorjansko vozijo v tržaško pokrajino na delo in po delu domov na Kras. Prav tako pa iz odredbe ni znano, koliko časa bodo trajala dela za odstranitev velikega poslopja, strehe nad mejnim prehodom in druge tam obstoječe strukture, ostankov nekdanje evropske delitve.

ŠOLSTVO - Posvet o šoli na poti do nove identitete ob izidu publikacije projekta Mozaik

Šola mora vzgajati k sobivanju z drugimi

Pobudnik projekta je bil Sklad Libero in Zora Polojaz, izvajalec pa SLORI - Mreža italijanskih in slovenskih šol

V vedno bolj večetničnem in večkulturnem okolju mora šola, zlasti osnovna šola, vzgajati k sobivanju z drugimi. Pri tem za italijansko šolo predstavlja pravi izvir potreba po preseganju dosedanjega pojmovanja »italijanskosti« ter upoštevanje heterogenosti in večkulturnosti razredov, ki ne izvirata le iz prisotnosti priseljencev, ampak tudi iz krajevnih specifik. Spričo vedno večje prisotnosti neslovenskih otrok pa se tuji za šolo s slovenskim učnim jezikom v Italiji postavlja vprašanje, koliko je še aktualna njena prvenstvena vloga branika slovenske identitete oz. ali ni napočil čas za širše pojmovanje te vloge glede na to, da je šola tudi del teritorija, na katerem deluje, in da se je ta teritorij v zadnjih letih močno spremenil ne samo s povečano prisotnostjo italijansko govorečega elementa, ampak tudi s prihodom novih priseljencev iz vzhodnoevropskih, a tudi afriških in azijskih držav, ki pošljajo svoje otroke v krajevne šole. To so le nekatera od razmišljanih, ki so prišla na dan na včerajnjem dopoldanskem posvetu Šola na poti do nove identitete, ki je potekal v tržaškem Narodnem domu pod pokroviteljstvom Občine in Pokrajine Trst ter Deželnega šolskega urada za FJK in s podporo Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Dežele FJK in Zadružne kraške banke. Priložnost za posvet je dala predstavitev pred kratkim izšle dvojezične publikacije z izledki projekta Mozaik o učinkih večetničnega okolja na osnovno šolanje, ki so jo uredili Norna Bogatec, Marijan Kravos in Veronika Lokar. Gre za projekt, ki je potekal na pobudo in s podporo Sklada Libero in Zora Polojaz ter v izvedbi Slovenskega raziskovalnega inštituta, zaobjel pa je osnovne šole z italijanskim in slovenskim učnim jezikom, ki delujejo v tržaških mestnih oz. predmestnih predelih.

Raziskava, ki je pokazala, da velika večina staršev pozitivno ali zelo pozitivno ocenjuje prisotnost otrok različne narodnosti v razredu in tako načelno sprejema pojav večetničnih razredov, obenem pa se zaveda, da šola ni vedno v stanju upravljati te razrede, je bila izhodišče za razmišlanje o novi vlogi in izzivih za šolo, o katerih so ob pozdravu predsednice sklada Vlaste Polojaz uvodoma spregovorili sentjakobski didaktični ravnatelj Marijan Kravos, ravnatelj drugega italijanskega didaktičnega ravnateljstva Pietro Russian, raziskovalka Norna Bogatec ter psihologinja in direktorica Sklada Polojaz Veronika Lokar, v okviru okrogle mize, ki je sledila, pa ob moderatorju psihanalitiku Pavlu Fondi pedagog Davide Zoletto z Univerze v Vidmu, zgodovinar Aleksej Kalc z Univerze na Pri-

V okviru posvetu je potekala tudi okrogla miza, ki so se je udeležili (z leve) Aleksej Kalc, Miran Košuta, Pavel Fonda, Davide Zoletto in Patrizia Vascotto

KROMA

morskem in Narodne in študijske knjižnice, slovenist in docent na Univerzi v Trstu Miran Košuta ter predsednica Skupine 85 Patrizia Vascotto.

Vsek poseg sogovornikov bi si zaslужil posebno obravnavo, a če stvar strnemo, lahko med glavnimi ugotovitvami izlučimo npr. to, da procesa gradnje identitete pri novih generacijah dejansko ne poznamo in da je jek eden ključnih dejavnikov določanja identitete, z njegovim izumrtjem pa počasi pride tudi do izumrtja identitete. Ob pozitivnih priložnostih, ki jih sobivanje otrok različnih narodnosti, jezikov in kulturn v istem razredu ponuja (to je tudi izvir, da se ob spoznavanju drugih vedno bolj zaveda lastne identitete, kar je pomembno predvsem za slovenske starše in učence), pa je bilo med drugim opozorjeno na potrebo po poglobljenem stiku in spoznavanju okolja, v katerem šola deluje, ter zgodovinsko prisotnih in novih skupnosti, ki tu bivajo. Šola pa se mora tudi opremiti z ustrezno pripravljenim kadrom, ki se bo znalo sočati s sprememeno stvarnostjo, in s primernimi učili, pri tem pa jo morajo podpirati tudi družine, država in družba. Skratka, če bo šola že želela biti kos spremembam, bo treba vanjo vlagati. Trenutno take ustrezne opremljenosti ni veliko, politika italijanskih oblasti pa gre po besedah nekatereh v drugo smer, npr. s ponovno uvedbo enega samega učitelja, kar bo položaj le še dodatno poslabšalo.

Ivan Žerjal

NA AKVEDOTU Od jutri Miklavžev sejem

Ima jih že 85, a jih ne kaže! S tem geslom je tržaška občinska uprava predstavila letošnji Miklavžev sejem, ki ga bodo odprli jutri na Akvedotu, trajal pa bo do naslednjega ponedeljka, 8. decembra. Svoje proizvode bo prodajalo 111 trgovcev iz vse Italije, in sicer od 8. ure do 22. ure.

Sveti Miklavž bo obiskal »svoj sejem« v soboto, 6. decembra, in sicer ob 16. uri, ko bo obdaril otroke s slaščicami. V ponedeljek, 8. decembra, pa bo, prav tako ob 16. uri, izpred gledališča Rossetti krenil tako imenovani Miklavžev zgodovinski sprevod, ki ga tržaška občina prieira v sodelovanju z združenjem 13 casade. Tudi ob tej priložnosti bodo prišli otroci na svoj račun, saj jim bo sveti Miklavž med sprevodom razdelil... čokoladne kovance.

PROSEK-KONTOVEL Danes Miklavžev knjižni sejem

Po lanskoletni uspešni izvedbi knjižnega sejma so se pri Slovenskem dramskem društvu Jaka Štoka odločili, da pobudo ponovijo in jo dodatno poprestijo. V nedeljo, 30. novembra, bo v Soščevi hiši na razpolago raznolika izbira najnovejših knjig za otroke in odrasle, ki jo bo obogatila tudi razstava rabljenih knjig. Obiskovalci si bodo knjige lahko ogledali v jutranjih in popoldanskih urah, in sicer med 10.00 in 12.30 ter 15.00 in 18.00. Izkupiček pobude bo namenjen pravilu Kulturnega doma Prosek-Kontovel, na ureditev katerega vaška skupnost čaka že več kot pet let. Zaradi tega prireditelji pozivajo vaščane k sodelovanju in jih vabijo, naj stare knjige prinesajo v Soščevi hišo. V okviru Miklavževega knjižnega sejma so pomisli tudi na najmlajše, katerim je v prvi vrsti namenjen obisk decembrskega prijaznega svetnika. Ob 16.30 bo namreč na sporednu tudi pravljica urica za otroke iz vrtca in osnovne šole, ki jo bo vodila Irena Rustja. Otroci bodo prisluhnili pravljici, nato pa bodo izdelali pisemca za sv. Miklavža. Doma bodo lahko ta pisemca izpolnili s pomočjo staršev in nanje zapisali svoje želje.

GRETA - Policia Iskali so lahke droge

Policisti openske postaje so se v teh dneh podrobnejše ukvarjali z domnevнимi razpečevalci lahkih drog. V petek so v družbi finančnih stražnikov in njihovih izurjenih psov po nalogu javnega tožilstva pregledali neko stanovanje v Ul. Toffani na Greti, kjer so našli več vrst mamil: 38 gramov marihuane, 3,5 grama hašiša in 11 gramov semen konoplje ter štiri pipe člum. Hišni preiskvari so nato opravili še v bližnji Ul. Bison in v Ul. Vaglieri, pri Naselju sv. Sergija. Zasegli so še košček hašiša, tri nože in manitol, snov, ki jo uporabljajo za redčenje opojnih snovi. Tri mlade Tržačane so prijavili sodnim oblastem.

Odvedli so ga v zapor

Zaradi kaznivih dejanj, ki jih je začrnil pred šestimi leti, so karabinjerji iz Istrske ulice v petek prijeli in odvedli v kornejski zapor 35-letnega Robina Horvata. Delavec s stalnim bivališčem v Trstu mora prestati šestmesečno kazen zaradi izsiljevanja in izvajanja nasilja v obtežilnih okoliščinah.

Obnovljena barkovljanska Ulica Moncolano

Barkovljanska Ul. Moncolano, ki povezuje Miramarski drevored z Ul. Cerreto, ima odslej drugačen videz Tržaška občinska uprava je predstavila rezultate posega, ki se je zaključil po dvomesecnem delu.

Gradbeno podjetje je s pločnikov odstranilo staro površino, ki je peščem povzročala kar nekaj nevšečnosti. Velika in bolna drevesa, ki so marsikje dvignila staro asfaltno površino, so odstranili, namesto njih pa so posadili mlaude rastline. Delavci so obnovili tudi del kanalizacije. Obnovljeno ulico je mestna uprava včeraj predala prometu.

Posvet o šolski reformi

Jutri popoldne bo ob 18. uri v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah potekal posvet o šolski reformi z naslovom »Javno šolstvo v Italiji: kaj se spreminja z reformo? Krčenje šolskega urnika in finančnih sredstev: bo slovenska šola preživel?« O tem bodo govorili senatorka Tamara Blažina, deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič, predstavnik Sindikata slovenske šole in ravnateljica Fiorella Benčič, ki vodi Didaktično ravnateljstvo Sv. Ivan in Nižjo srednjo šolo Simona Gregorčiča iz Doline. Srečanje prirejajo združenja staršev osnovnih šol Avgusta Černigoja s Proseko, Franceta Bevka z Opčin in Stanka Grudna iz Šempolaja, otroških vrtcev Marjana Štuke s Prosek, Andreja Čoka z Opčin in iz Šempolaja ter predsedniki področnih svetov osnovnih šol in zavodskih svetov nižjih srednjih šol.

Koncert čelista Antonia Menesesa

Brazilski čelist Antonio Meneses bo jutri gost ponedeljkovega včera tržaškega koncertnega društva. Nastopil bo ob spremljavi pianista Gerarda Wyssa. Občinstvu bo zaigral skladbe za celo Beethoven, Mendelssohna in Rahmannova. Začetek koncerta ob 20.30 v gledališču Rossetti.

Klavirska nagrada Maria Grazia Fabris

Na tržaškem konservatoriju Giuseppe Tartini bodo jutri izvedli 4. tekmovanje za klavirsko nagrado Maria Grazia Fabris. Na njem bodo sodelovali najboljši gojeni klavirja prvih letnikov tržaškega konservatorija in videmskega konservatorija Jacopo Tomadini. Začetek ob 16. uri.

Pupkin kabarett jutri spet v Mieli

V gledališču Miela bodo jutri obnovili tradicionalne ponedeljkove predstave Pupkinega kabaretta. Tržaška kabaretarna skupina je pred kratkim predstavila svojo celovečerno predstavo Tingeltanz, od jutri dalje pa se bo predstavila občinstvu s svojo običajno ponedeljkovo proizvodnjo. Začetek točno ob 21.21.

Ogled filma Petelinji zajtrk

V četrtek, 4. decembra, bo ob 11. uri v predavalnici B na sedežu leposlovne in filozofske fakultete tržaške univerze na Dvoru Campo Marzio 10 javno predvajanje slovenskega filma Petelinji zajtrk. Gre za pobudo generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu in katedre za slovenski jezik in književnost na leposlovni in filozofski fakulteti Univerze v Trstu v okviru mednarodnega projekta Svetovni dnevi slovenske literature na filmu. Projekt poteka istočasno na 54 univerzitetnih sredščih po vsem svetu, kjer se poučuje slovenščina kot drugi oz. tuji jezik.

UL. BRIGATA CASALE - Prometna nesreča

Po silnem trčenju voznica ukleščena v avtomobilu

Silno trčenje na Ul. Brigata Casale je imelo k sreči za udeležence nesreče le lažje posledice, vsaj en avtomobil pa bo moral na odpad. Nekaj pred 13. uro se je nesreča pripetila na križišču z ulicama Rio Corgnoleto in Castelliere. Avtomobil znamke Mazda je z desnim prednjim delom trčil v levi bok autobianchia Y10, slednji pa je butnil v obcestno ograjo in se vanjo zagozdzil.

Mazda je obstala tik ob drugem vozilu, tako da mlada voznica slednjega ni mogla iz avta. Na pomoč so ji priskočili gasilci, ki so z žerjavom premaknili mazdo in s posebnimi orodji odstranili vrata popolnoma uničenega Y10 (foto Kroma). Osebje službe 118 je nudilo prvo pomoč poškodovani voznici in jo zatem preneslo na rešilec. Prepeljali so jo v katinarsko bolnišnico, poškodovala si je nogi. Gasilci so zapustili prizorišče ob 14.30, posegli pa sta še občinska in prometna policija, ki sta urejali promet in ugotavljali vzroke nesreče.

NABREŽINA - Odprli so jo v petek v prostorih SKD Igo Gruden

Govorica kamna - razstava kamnitih izdelkov in skulptur

Na ogled 120 izdelkov 42 oblikovalcev s tržaškega, goriškega in slovenskega Krasa

Prava množica obiskovalcev se je v petek zvečer, kljub deževnemu vremenu, trla v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini, kjer je potekala otvoritev razstave kamnitih izdelkov in skulptur Govorica kamna.

V ugodnem pozdravu se je predsednica društva Mariza Skerk spomnila razstave Kamen, ki jo je društvo organiziralo pred sedmimi leti in ki je takrat požela velik uspeh. Prav zaradi tega je tudi tokrat v akcijo priskočil Ivan Marušič, ki je poleg organizacijske in tehnične pomoči za razstavo žrtvoval veliko svojega prostega časa, seveda ob pomoči Ivana Pertota, Zvonka Legiše, Tomaža Caharije, Paola Sossija, Nadje Doljak in članov društvenega odbora. Do razstave pa ne bi prišlo, če se ne bi na povabilo odzvalo vseh dvainštirideset oblikovalcev s tržaškega, goriškega in celo slovenskega Krasa. Moč in privlačnost kamna namreč presegata meje in družita celo vrsto obrtnikov, kiparjev in podjetij, ki bodo obiskovalcem vse do pondeljka, 8. decembra (delavniki 17-20, prazniki 10-12 in 15-20), postregli z bogato paleto 120 večjih in manjših kamnitih izdelkov, razstavljenih bodisi v notranji društveni dvorani kot na dvorišču pred njo.

Ob tem je Mariza Skerk poudarila, kako bodo na svoj račun prišli tudi ljubitelji geologije, fotografije in likovne umetnosti. Stene društvenih dvoran so namreč postale kulisa za slikarsko razstavo Nabrežinski kamnolomi umetnic Claudie Raza in Anite Nemarini, medtem ko se je Miloš Zidarič raje predal fotografijam o Kamnu in Krasu. V Radovicev sobi pa je na ogled skrbno opredeljena geološka razstava, ki jo je urel Paolo Sossi in jo posvetil Kamnu-bogastvu Krasa, ki ga je človek skozi stoletja izkoriščal v raznorazne namene in potrebe. O tem priča tudi film, ki se v isti dvorani stalno vrti in gledalcu prikazuje tezen odnos med pesmijo kamna in človekovim delom. Pravo poslastico za ljubitelje in občudovalce pa predstavlja lepo ohranjen kamnarski voz, last Danila Grče iz Štanjela, s katerim so še do polovice prejšnjega stoletja z voli iz kamnolomov v delavnice vlekli težke kamnite bloke.

»Veseli smo, da nam je uspelo pripraviti tako razstavo, do katere pa ne bi prišlo brez finančnega kritja s strani ustanov, to je Pokrajine Trst, Občine Devin Nabrežina, Trgovinske

zbornice, Zadružne kraške banke, Slovenske prosvete in ZSKD,« se je na koncu zahvalila vidno ganjena in ponosna predsednica, preden je podala besedo občinski odbornici Tjaši Švara in podpredsedniku tržaške pokrajine Walterju Godinu ter vse prisotne povabila na naslednji dve srečanji.

V sredo, 3. decembra, bo v društvu večer posvečen dokumentarci TV Koper Pesem kamna in predstaviti Višje strokovne šole za oblikovanje materialov in fotografije iz Sežane, v soboto, 6. decembra, pa bodo na vrsti predstavitev knjige Stanislava Renčelja in Ljuba Lahra Kraška hiša in arhitektura Krasa.

Ob zaključku večera smo ujeli pojavne besede prav vseh obiskovalcev, ki so poudarili, kako »bogata razstava, ki jo je SKD Igo Gruden priredilo po nekaj mesecih trdrega in vztrajnega dela, priča, da je želja po ovrednotenju in ohranjanju kraške kamnite dediščine iz leta v leto še trdnejša in živa.«

Zulejka Paskulin

SKD IGO GRUDEN - Ob letošnji 60-letnici pesnikove smrti

Nabrežinci Igu Grudnu

Danes ponovitev filma Glasnik slovenske brežine - Izšel društveni Koledar 2009 z Grudnovimi verzi

60 let je minilo od tiste noči, 29. novembra 1948, ko je v ljubljanski bolnišnici umrl naš rojak, pesnik in pravnik, Nabrežinec Igo Gruden. Z njim je odšla velika osebnost naših krajev. Čeprav je bil zgodaj odtrgan doma in poslan v izgnanstvo, ni nikoli opustil velike ljubezni do rodne vasi, do našega Krasa in slovenske obale med Trstom in Devinom. Prav zaradi tega smo se pri SKD Igo Gruden odločili, da se letos primerno spomnimo našega pesnika z nizom pobud.

Danes bomo ponovili predvajanje dokumentarnega filma Glasnik slovenske brežine, ki sta ga izdelala Jurij Gruden in Tatjana Rojc. V teh dneh je izšel društveni Koledar 2009, ki je posvečen poeziji Iga Grudna. V načrtu pa imamo še natis neobjavljenih ali malo poznanih Grudnovih verzov.

V nedeljo, 23. novembra, pa so se nekateri odborniki in člani društva podali v Ljubljano, da bi položili venec na pesnikov grob na Žalah. Dan je bil jasen in mrel, videlo se je daleč do zasneženega Triglavca. Na parkirišču sta nas pričakovala naš

rojak Ivan Vogrič, ki je tisto nedeljo deloval kot turistični vodnik, in žena pesnikovega sina Primoža gospa Nataša. Pospremljala sta nas vse do Grudnove grobnice, izklesane iz nabrežinskega marmorja. Krašita jo pesnikov portret, delo Zdenka Kalina, in verzi Mnogo ljubil sem in nič sovražil, vse je kakor pesek šlo skozi prste rok. Iga Grudna se na Žalah pokopal 1. decembra 1948. leta. Na njegovem pogrebu sta spregovorila France Bevk, in Venceslav Winkler za sindikalno podružnico Ministrstva za prosveto.

Še čas za krajsi sprechod do glavnega vhoda Vrta vseh svetih, Plečnikovega slavoloka in poslovilnega kompleksa kapelic, potem pa smo se odpravili v Trnovo. Tudi trnovska cerkev je tesno povezana z nabrežinskim pesnikom. Tu ga je namreč leta 1930 takratni župnik Fran Saleški Finžgar poročil z Adelo (Ano) Hayne, trinajst let mlajšo Ljubljančanko, pranciškanjo znanega pesnika Heinricha Heineja. V zakonu se jima je rodila hčerka Maja (Mika), ki smo jo kasneje srečali Pri

lovratu skupaj s polbratom Primožem.

Popoldanske ure pa so bile namenjene srečanju z Grudnovimi potomci, ki živijo v Ljubljani. V Kolovrat-teatru, to je v mesečnici hiši nasproti ljubljanske stolnice, kjer so se nekoc zbirali slovenski kulturniki in intelektualci imenovani Penati – med temi je bil tudi naš Igo Gruden – smo se zatopili v klepet s sinom Primožem in hčerko Marijo. Razkrila sta nam, kako se je prav v tistih prostorih – takrat je bila to sicer gostilna Pri kolovratu – pesnik spoznal s svojo drugo ženo, mlado natašarkico Pepco Zajc, ki se je z njo poročil takoj po povratku domov ob koncu druge svetovne vojne.

Nato smo si ogledali še razstavo Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920 v prostorih Narodne galerije, kjer smo poleg originalov štirih mojstrov – Jakopiča, Jame, Groharja in Sternena lahko občudovali še restavrirani original, Robbovega vodnjaka, spomenika nacionalne kulturne dediščine, cigar kopija kralja trga pred Magistratom.

Zulejka Paskulin

PREDAVANJE - Jutri v DSI

Gašparič o Slovencih in prvi Jugoslaviji

Jutri bo minilo točno 90 let od »jugoslovenskega zedinjenja«, ko so se 1. decembra 1918 pod silo razmer in pod žezлом Karadjordjevićev združile v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev (leta 1929 preimenovano v Kraljevino Jugoslavijo) dotedanje kraljevina Srbija, kraljevina Črna gora in kratkotrajna Država Slovencev, Hrvatov in Srbov. Za Slovence se je pot v skupno državo začela slabo, prigode v prvi Jugoslaviji pa so bile na moč dramatične in usodne za nadaljnja desetletja zgodovine Slovencev in ostalih narodov, ki so stopili v novo državo. Kralj Aleksander je v času hude politične krize 6. januarja 1929 uvedel svojo diktaturo, ki je trajala do njegove nasilne smrti zaradi atentata v Marsicu 9. oktobra 1934. Z volitvami naslednjega leta se je začelo novo, a tudi zadnje poglavje Kraljevine Jugoslavije.

O Slovencih v prvi Jugoslaviji bo ravno jutri predaval v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu 31-letni doktor zgodovinskih znanosti Jure Gašparič iz Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani. Njegova bogata bibliografija kaže, da se ukvarja predvsem s politično zgodovino Slovencev med obema vojnoma, še posebej s katoliškim političnim taborom v 30. letih prejšnjega stoletja. Lani je na 300 straneh pod naslovom »SLS pod kraljevo diktaturo. Diktatura kralja Aleksandra in politika Slovenske ljudske stranke v letih 1929-1935« objavil svojo doktorsko disertacijo.

Za jutrišnje predavanje je dr. Jure Gašparič izbral naslov: Država na »mrvi točki«. Slovenci in Jugoslavija v desetletju pred drugo svetovno vojno. Predavatelja bo predstavil njegov tržaški kolega zgodovinar dr. Borut Klabjan.

RAZSTAVA Deziderij Švara v Ljubljani

V Klubu kulturnih delavcev v Ljubljani bo v pondeljek, 1. decembra, ob 17. uri odprtje slikarske razstave novejših del priznane tržaške likovnike Deziderija Švara, ki proslavlja letos svojih okroglih petdeset let predanij ustvarjalnosti. Ob tej priložnosti bo umetnostna kritičarka Anamarija Stibil Šajn predstavila tudi dvojezično slovensko/italijansko monografijo, ki je izšla pri založbi Hammerle. Sledila bo projekcija filma Aljoše Žerjala »Ricmanje in umetnost-slikarstvo Deziderija Švara« s komentarjem in glasom Aleksija Pregarca. Film na poetičen način prikazuje tesno vez Švara z rojstnim krajem in bolj splošno s tržaško kulturno stvarnostjo.

Prvenstveno slikar je Deziderij Švara prehodil pot od značilnih figurativnih motivov iz zgodnjega obdobja vse do abstrakcije ter ostal vselej zvest tradicionalni tehniki olja na platnu. Iz vsebinskega vidika pomeni umetniku krajina osnovni navdih, njegova likovna interpretacija pa presega fizično upodobitev ter si prizadeva posredovati preko barvne izpovednosti in svetlosti nega žarenja duhovno razsežnost. (J. M.)

LUTKOVNA KLEPETALNICA

Tečaj lepe govorce za naše najmlajše

Ali je mogoče otrokom približati osnove lepe govorce na zabaven in ustvarjen način? Člani Radijskega odra so to prepričani. Zato so si zamisli delavnico zborne izreke za najmlajše, v okviru katere bodo malčki na njim primeren način stopili v stik z lepočanjem, t.j. s pomočjo domišljije in živopisanih lutk, ki bodo izhodišče vsakega srečanja. Zato vabijo osnovnošolce, ki bi se radi aktivno približali lutkam, jih sami izdelali in jim s svojim glasom vdihnili življenje, da obišejo Lutkovno klepetalnico oz. tečaj lepe govorce za najmlajše, v okviru katere bodo iz tedna v teden odkrivali in razvijali svoje ročne in govorne spremnosti.

Lutkovna klepetalnica torej ni in noč biti likovna delavnica, namenjena izključno oblikovanju lutk. Lutke so resda neznamernljiva komponenta Klepetalnice, vendar je njihov smoter predvsem v motiviranju malčkov, da se preko animiranih bitij posvetijo lepemu govoru.

Tecaj je namenjen vsem osnovnošolcem, ki se navdušujejo nad lutkami, zelo priporočljiv pa je za nekoliko bolj sramežljive malčke, ki bi sicer radi marsikdaj nastopali, a jih tremata oz. katerakoli druga zadrega pri tem omejuje. Lutke so lahko njihove prijateljice in učinkovite posrednike emocij ter misli, ne da bi se bilo otrokom potrebno tudi telesno izpostavljati.

Marsikater malček se gre lutkarja že doma, ko oživila svoje igrače in z njimi prireja prave dramske prizore. Zakaj se ne bi tegata lotil nekoliko bolj 'zares' in v širši družbi? Če si tega želite tudi njegov starši, naj poklicajo na telefonsko številko 328-4535725 ob delavnikih med 18. in 19. uro do torka, 9. decembra. (al)

V Slovenskem klubu o Juliusu Kugyju

Juliusa Kugyja se bodo ob sto petdesetletnici rojstva spomnili tudi v Slovenskem klubu. Tokratni torkov večer, ki je nastal na pobudo in sodelovanjem Slovenskega planinskega društva Trst, bo namreč posvečen temu vsestranskemu planincu, pisatelju in botaniku. Izhodišče za pogovor je izid druge, dopolnjene izdaje knjige Po Kugyjevih poteh, ki jo je napisal Rafko Dolhar: velik ljubitelj gora, predvsem Julijev, a tudi iskren Kugyjev občudovalec. O slednjem bo spregovoril tudi tržaški alpinist, filozof in pisatelj Igor Škamparperle.

Večer bo na sporedu v torek, 2. decembra, v Gregorčičevi dvorani (Ul. san Farncesco 20, II. nadstropje), kot običajno ob 20.30.

Lonjer: poimenovanje pevske skupine po Tončki Čok

V malih dvoranih Športno-kulturnega centra v Lonjeru bo danes ob 17. uri slovesnost ob poimenovanju lonjerske pevske skupine po zaslужni prosvetno-kulturni delavki, domačinki Tončki Čok. V kulturnem programu bodo sodelovali domači mladi pevci pod vodstvom dirigenta Manuela Purgerja, članica društva Nevenka Pečar s slavnostnim govorom in Edvin Švab, nekdanji Tončkin sodelavec, s priložnostno mislijo.

Andrejeve sanje

Jutri 30. novembra ob 17.30 bo V gledališču župnije Madonna del mare (Ul. Don Sturzo 4) no danes ob 17.30 druga izvedba dobrodelne predstave Il sogno di Andrea (Andrejeve sanje). Organizira jo pesnik Paolo Carboni.

Andrea je bil kot deček perspektiven nogometnič in nenadna slabost ter poškodba možganov je preusmerila njegovo življensko pot. Nešteito prostovoljev mu vsak dan posveča svoj čas in mu pomaga pri rehabilitaciji na domu po programu inštituta I.A.H.P. iz Philadelphie (ZDA). Na predstavi bodo nastopali pevci, igralci, glasbeniki in plesalci in drugi, kot npr. Andro Merku, Andrea Binetti, plesalka orientalskega plesa Lavinia Škerlavaj in drugi. Vstop je prost.

Dolina: družabnost za starejše občane

Odborništvo za socialno službo Občine Dolina, v sodelovanju s kulturnim društvom Fran Venturini od Domja organizira v soboto, 13. decembra, ob 17. uri v Kulturnem centru A. Ukmari-Miro pri Domju božično družabnost za starejše občane. Po krajšem kulturnem programu bo sledila pogostitev ob glasbi in družabnih igrah. Vpisovanje in dvig vabil bo na županstvu v torek, 9., v sredo, 10. in v četrtek, 11. decembra, od 8.30 do 12.15. V sredo popoldne tudi od 14.30 do 16.45.

Gročana: 100-letnica vaške kapelice

V Gročani bodo 8. decembra proslavljali 100 let vaške kapelice v okviru praznika svete Marije brezmadežne, kateri je posvečena cerkev na Pesku. Slovensko praznovanje se bo začelo ob 11.30 z mašo, ki jo bo daroval domači župnik gospod Žarko Škrlj. Za ta poseben dan bodo med obredom peli člani Zveze cerkvenih zborov pod vodstvom Edija Raceta. Praznili se bo nato nadaljeval v Gročani pred kapelico s kipom Matere božje, ki bi sicer radi marsikdaj nastopali, a jih tremata oz. katerakoli druga zadrega pri tem omejuje. Lutke so lahko njihove prijateljice in učinkovite posrednike emocij ter misli, ne da bi se bilo otrokom potrebno tudi telesno izpostavljati. Marsikater malček se gre lutkarja že doma, ko oživila svoje igrače in z njimi prireja prave dramske prizore. Zakaj se ne bi tegata lotil nekoliko bolj 'zares' in v širši družbi? Če si tega želite tudi njegov starši, naj poklicajo na telefonsko številko 328-4535725 ob delavnikih med 18. in 19. uro do torka, 9. decembra. (B.G.)

DOLINA - Na pobudo skupine domačink Koledar z breško žensko narodno nošo

Letos je SKD Valentin Vodnik iz Doline praznovalo 130-letnico obstoja. Ob tej priložnosti je skupina Dolinčank darovala svojemu društvu žensko in moško narodno nošo. Noši bosta krasili društvene prostore in člani ju bodo nosili ob slavnostnih društvenih priložnostih. Tako društveni prapor kot noše bodo pričevali zanancem o skribi in ljubezni do narodne in kulturne tradicije.

Zenska noša in njene vezenine so delo domačinke Eveline Koradin Kocijančič. Moško nošo je zašila Amelia Palcich Saccon. Dragoceno darilo vaški skupnosti je prostovoljno delo vseh, ki so sodelovali pri pripravi noš, pa tudi kolejarja, ki je ob tem nastal.

Zamisel Nerine Švab in Dajane Kocjančič je namreč bila, naj bi s koledarjem ovrednotili žensko breško nošo in značilne predeli vasi z ledinskimi imeni ter hrati »ovekovečili« ženske, ki so darovale noše svojemu društvu. Tako je nastal koledar DOLINA 2009. Na naslovnici strani je naslikana babica Evelina v breški noši z vnukino Nino, ki simbolizira predajo noše potomcem. V notranjosti so slike značilnih vaških predelov z ledinskimi imeni in z nošo, ki jo nosijo pobudnice projekta. Slike so delo fotografinje Mirne Viole. Koledar je oblikoval Dejan Kozina.

Izvirna pobuda je žela odobravanje pri društvenih članih, pri vaščanah in drugih ter prinesla pobudnicam veliko za-

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 30. novembra 2008
ANDREJ

Sonce vzide ob 7.24 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 8.59 - Luna vzide ob 10.00 in zatone ob 18.19.

Jutri, PONEDELJEK, 1. decembra 2008
NATALIJA

VРЕМЕ ВЧЕРА: temperatura zraka 9,3 stopinje C, zračni tlak 999,5 mb pada, veter 6 km na uro vzhodnik, vlagi 81-odstotna, nebo oblaka, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,5 stopinje C.

OKLICI: Flavio Macoratti in Mladenka Oršič, Franjo Matanovič in Iryna Gasij, Gianfranco Pregarc in Valentina Depase, Fabio Bisulli in Luciana Saul, Pasquale Livoti in Nicoletta Bilus, Ermanno Rossetti in Daniela Karis, Mauro Furlan in Edda Stefani, Marco Ilič in Aleksandra Djordjevič, Mario Deste in Maria Luigia Ozbot, Paolo Stoini in Nives Babich, Cristiano Zavattin in Francesca De Lorenzi, Andrea Babos in Daria Illy, Orlando Bellon in Livia Rocco, Flavio Glavich Rosman in Flavia Rugo-Berzanai, Fulvio Bertoni in Maria Luisa Caiulo.

Lekarne

Nedelja, 30. novembra 2008
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 16 (040 364330), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3 Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5 (040 368647).

Od ponedeljka, 1.,
do sobote, 6. decembra 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Oštrek Sonnino 4 (040 660438), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Kino

AMBASCIATORI - 15.00, 17.00, 19.05, 21.15 »Twilight«.

ARISTON - 15.30, 17.15 »Il papà di Giovanna«; 19.00, 21.00 »Od goroba do groba«.

CINECITY - 10.50, 11.00, 12.45, 13.15, 14.40, 15.20, 16.35, 18.30, 20.25, 22.20 »Bold 3D - Un eroe a quattro zampe«;

10.55, 12.55, 15.15, 17.30, 20.00, 22.00 »Max Payne«; 10.45, 14.50, 16.45, 17.30, 19.10, 20.00, 21.30, 22.15 »Twilight«;

10.45, 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »Nessuna verità«; 17.10, 19.45, 22.15 »Changeling«; 13.00, 15.10, 20.00 »La fidanzata di papà«; 10.50, 17.20, 22.00 »007 - Quantum of Solace«; 11.00, 14.30 »High School Musical 3 - Senior year«.

EXCELSIOR - 16.15, 20.00, 21.40 »Solo un padre«; 18.00 »Rumore Bianco«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.35, 21.10 »Changeling«.

FELLINI - 15.30 »Wall-E«; 18.45, 22.15 »Giù al Nord«; 17.00, 20.30 »Si puo' fare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 18.20, 22.20 »Death Race«; 16.30, 20.30 »Mamma mia!«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Nessuna verità«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 19.15, 21.30 »Qualcuno con cui correre«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.20, 21.20 »Krantena - Quarantine«; 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 »Čeljusti - Rogue«; 14.30, 16.30, 18.30 »Hišna zajčica«; 20.30 »Zadetki: Ananas ekspress«; 15.30, 17.20 »Muhice osvajajo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight«;

Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Bolt«; Dvorana 3: 11.00, 14.30 »Wall-E«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Never Back down«; Dvorana 4: 11.00, 14.30 »High School Musical 3«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Max Payne«.

SUPER - 16.00 »High School Musical 3«; 17.45 »Il papà di Giovanna«; 21.15 »Quantum of Solace«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »Twilight«; Dvorana 2: 15.15, 17.00, 18.45, 20.15, 22.00 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Max Payne«; Dvorana 4: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »Nessuna verità«; Dvorana 5: 18.45, 21.30 »Changeling«; 15.00, 17.00 »La fidanzata di papà«.

Prireditve

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi na otvoritev božičnega sejma. Svoje izdelke razstavlja 19 oseb. Urnik sejma: danes, 30. novembra, od 10. do 13. ure; ponedeljek, 1. decembra od 15. ure do 18.30; v torek, 2. decembra od 15.30 do 18.30; v sredo, 3. decembra od 15. do 19. ure; v četrtek, 4. decembra od 15. ure do 18.30; v petek, 5. decembra od 15.30 do 18.30; v soboto, 6., v nedeljo, 7. v ponedeljek, 8. od 10. do 13. ure.

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju z RAI-Slovenski programi, RTV SLO in ARSMEDIO, vabi na predstavitev dokumentarnega filma »Glasnik slovenske brežine (režija J. Gruden, scenarij J. Gruden in T. Rojc) ob 60. obletnici smrti pesnika Iga Grudna, ki bo danes, 30. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Ob tej priliki bomo otvorili prenovljeno dvorano v društvenih prostorih. Informacije: Vera Tuta (339-5281729).

OBČINA REPENTABOR pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine, vabi danes, 30. novembra, ob 17.30 v Kulturni dom na Colu na ogled gledališke predstave v tržaškem narečju »L'ultima casa de Scala Santa«. Nastop gledališka skupina Quei dei Scala Santa - FITA, besedilo in režija Silvia Grezzi.

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete prireja v ponedeljek, 1. decembra, v sklopu božičnega sejma, popoldan za otroke s čarodejem Viki-em. Začetek ob 15. uri.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete vabi v sredo, 3. decembra, na nastop gojencev Glasbeno matico - Trst Gorica iz razredov profesorjev T. Ražem, B. Zonta in V. Zuppin. Začetek ob 19. uri.

SKD IGO GRUDEN prireja, v okviru razstave GOVORICA KAMNA, predvajanje dokumentarnega filma TV Kopar/Capodistria »PESEM KAMNA«, po zamisli Danjela Božica in Stanislava Renčelja, ki bo v sredo, 3. decembra, ob 20. uri v društvenih prostorih. V soboto, 6. decembra, ob 20. uri pa vabi na predstavitev knjige »KRASKA HIŠA IN ARHITEKTURA KRASA« (dr. Stanislav Renčelj in dr. Ljubo Lah). Toplo valjeni!

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete vabi v četrtek, 4. decembra, na predstavitev knjige ob pravljici »Muc Felix, učiteljica Tončka in strašilo Zverina«, avtorica Anamarija Volk Zlobec, ilustratorka Magda Starec Tavčar. Začetek ob 15. uri.

SKD FRANCE PREŠEREN BOLJUNEC - Skupina 35-55 vabi v četrtek, 4. decembra, ob 20.30, v društvene prostore v gledališču F. Prešeren, kjer bo Biserka Cesar govorila o svojih izkušnjah na črni celini s potopisnim predavanjem »Uganda, moj afriški biser...«. Vabljeni.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na predstavitev knjige Marija Šusteršiča »Sledovi - Po poteh slovenske prisotnosti v Trstu«. Večer bo povezoval Rado Šusteršič, z avtorjem pa se bo pogovarjal Saša Rudolf. Predstavitev bo v četrtek, 4. decembra, ob 20. uri na štadionu 1. Maj.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCIV vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Škedjen, Cerkev sv. Lovrenca, 5. decembra, ob 20.30, nastopajo MePz Jacobus Gallus, MePz Rdeča zvezda, Oktet Odmevi, OPZ iz Zgonika; Zgonik, Cerkev sv. Mihaela, 6. januarja 2009, ob 18. uri, nastopajo MePz Jacobus Gallus, MePz Rdeča zvezda, Oktet

Odmevi, OPZ iz Zgonika; Nabrežina, Cerkev sv. Roka, 11. januarja, ob 16. uri, nastopajo MePz Igo Gruden, DPZ Kraški slavček, glasbeni utrinek s harmoniko; Milje, Stolnica, 11. januarja 2009 ob 15.30, nastopa MeMPZ Trst z glasbenimi utrinki.

V GALERIJI IL CORIANDOLO (ul. Udine 55) do 6. decembra razstavlja slikarja Maria in Eugenio Pancrazi. Urnik od ponedeljka do sobote od 16. ure do 19.30. Ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju s Tržaško pokrajino, Občino Devin Nabrežina, ZKB, Trgovinsko zbornico, ZSKD in Slovensko prosveto prireja v društvenih prostorih razstavo kamnitih izdelkov in skulptur »Govorica kamna do ponedeljka, 8. decembra. Urnik ogleda: delavnica 17.00-20.00, prazniki 10.00-12.00 in 15.00-20.00. Za info: Mariza Skerk (335-6553150).

SKD TABOR V DECEMBRU: od 3. do 5. decembra, med 16. in 19. uro, v Prosvetnem domu na Općinah »Prodajnorazstavni Miklavžev sejem«. Odprtje v sredo, 3. decembra, ob 16. uri, z nastopom zborja OŠ »F.Bevk« z Općin in čarodejke Nade, ob 20.30 predstavitev zbirke Zorana Lupinca »Skladbine za didaktično harmoniko«. Ob prisotnosti avtorja bodo o zbirki spregovorili ravnatelji GM Bogdan Kralj, etnomuzikolog Emil Zonta in kitarist Marko Feri; v nedeljo, 14. decembra, ob 16. uri, ob 67. obletnici 2. tržaškega procesa, predstavitev knjige Vlaste Beltram »Koprski zapori - Le carceri Capodistiane«. Predstavili bodo Vera Vezovnik in Zorka Podobnik; v soboto, 20. decembra, ob 20. uri, zaključni gala večer ob 40-letnici društva »Od včeraj do jutra« s predstavljivo priložnostne publikacije in DVD-ja o društvenem delovanju ter veselo družabnostjo z ansamblom. Pridružite se nam v prazničnem decembру!

ZAHVALA

Dino Zobin

Z bolečim srcem bomo našega predragtega pospremili na domačo zemljo in četrtek, 4. decembra, ob 11.30 na pokopališču v Mačkoljah.

Svojci

Lakotiče, 30. novembra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Boljunc

ZAHVALA

Luigi Mauri (Lojzi)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste na katerikoli način počastili spomin našega dragega.

Svojci

Lakotiče, 30. novembra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Boljunc

ZAHVALA

Valerija Brecelli vd. Emili

<p

Laila Wadia

NAJBOLJŠE PRIJATELJICE

(Amiche per la pelle)

Pronicljiva in ironična freska o odnosih med priseljenci in domačini

Danes, 30. novembra ob 18.00
v Slovenskem stalnem gledališču,
vstop prostInfo:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petak (10.00/17.00),
uro in pol pred pričetkom predstave
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it www.teaterssg.it

GOVORICA KAMNA

RAZSTAVA
KAMNIH IZDELKOV
IN SKULPTUR

28.11. - 8.12.2008

Kulturni dom Igo Gruden
Nabrežina 89urnik:
delavni 17.00 - 20.00
prazni 10.00 - 12.00/15.00-20.0025.11.2008 je na goriškem oddelku
videmske univerze uspešno
diplomiral iz umetnostnih ved

Kristjan Stopar

Iskreno mu čestitamo
vsi, ki ga imamo radi

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE

vabi na predstavitev knjige
MARIJA ŠUŠTERŠIČA

SLEDJOVI – PO POTEH SLOVENSKE PRISOTNOSTI V TRSTU

Večer bo povezoval
Rado ŠušteršičZ avtorjem se bo pogovarjal
Saša RudolfV četrtek, 4. decembra
ob 20. uri
na Stadionu I. MajKnjiga je primerna za
Miklavžovo ali božično darilo.Znanstveno-raziskovalno središče Koper UP,
Fakulteta za humanistične študije UP, NŠK in SLORI

vabijo na javno predstavitev in okroglo mizo

PRE-MISLITI SKUPNI SLOVENSKI ZNANSTVENI PROSTOR

v četrtek, 4. decembra 2008, ob 17. uri,
v razstavnici in konferenčni dvorani v Narodnem domu v Trstu, ul. Filzi 14

Program:

- uvodni pozdravi;
- prikaz raziskovalnih dosežkov in znanstveno-raziskovalnega sodelovanja pri proučevanju integracijskih procesov in manjšinskih skupnosti na slovensko-italijanskem območju;
- okrogl miza o razvojnih možnostih skupnega slovenskega znanstveno-raziskovalnega prostora.

št. 040-327128 (v večernih urah).
ZANESLJIVA GOSPA, pridna v gospodinjstvu in oskrbi starejše osebe išče delo. Tel. 393-1865407.

Poslovni oglasi

PRODAM več sort vina in drva.
00386 41216542**FIRMA POHIŠTVA IŠČE** dinamične osebe od 30 do 50 let za obisk dogovorjenih strank. Razpoložljivost tudi sobote in nedelje. Znanje italijanskega jezika. Nudimo mesečno 1500,00 eur plus provizije. Za razgovor telefonirati00386-5-6641074
od 14. do 19. ure.**IŠČEMO TRGOVSKEGA ZASTOPNIKA.** Nudimo zaposlitev in prevozno sredstvo. Delovno območje FJK. Poslati CV na jesisdoo@gmail.com**TRŽAŠKI UPOKOJENEC** lepe postave išče pošteno in iskreno gospo za iskreno priateljstvo ali skupno življenje.Pisati na Fermo Posta Ufficio Postale Opicina
C.I. AH4965411**MASAŽE**, solarij, depilacijo, manikuro, gel-nohti, antiselulitične tretmaje ... nudimo v salonu Pulse v Sežani na avtobusni postaji. Tel. 00386 40554222**PRITEŽAVAH** s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož. Tel. 00386-31837218

Božični sejem na Boljuncu

Od 5. do 9. decembra 2008 Božični sejem na trgu v Boljuncu

Sejem predmetov za prosti čas, ročna dela, božični okraski in krajevni proizvodi. Však dan od 16.30 dalje priredite na trgu (glasba, ples, animacija za otroke)

Pet. 5.12 ob 17.00 otvoritev Božičnega sejma na trgu v Boljuncu s prihodom Miklavža, mažoretk in godbe iz Občine Kočevje. Prižig luči s strani županjov občine Dolina in pobratenice občine Kočevje, ob prisotnosti županjov kraških občin.

Sob. 6.12 ob 16.30 plesni nastop športno rekreacijskega krožka »G. Rolik«. Ob 17.30 nastop pevskih skupin in pozdrav županov prijateljskih občin Brtonigle, Buje, Umag, Novigrad (HR) in Milje.

Ned. 7.12. ob 16.30 koncert pevske skupine Aida iz Milje. Ob 17.00 nastop pevskih skupin ter pozdrav županov občin Hrpelje-Kozina, Piran, Koper in Sežana.

Pon. 8.12. ob 17.00 nastop Pihalnega orkestra Ricmanje.

Tor. 9.12 ob 17.00 v občinskem gledališču v Boljuncu nastop otrok italijanske manjšine iz Buj in Brtonigle. Ob 18.00 nagражevanje otroškega ex-tempore »Božič pri nas-II nostro Natale« na katerega so sodelovale vse sole in vrtci v Občini Dolina. Sledi koncert Godbe Breg.

Šolske vesti

DPZIO J. STEFAN obvešča vse dijake nižnjih srednjih šol in njihove starše, da bo v ponedeljek, 1. decembra, v petek, 5. decembra, od 16. do 19. ure in v soboto, 6. decembra, od 9. do 13. ure Dan

Fotostudio BP 08

Prosek 212 - Trst
328 9430124Boris Princič
fotografObčina Dolina
Odborništvo za kulturo
V sodelovanju z domačimi društvimi in organizacijami prijevaSreda, 3. decembra ob 17.30
v občinski knjižnici v Boljuncu
Predstavitev likovne razstave »Božič pri nas - II nostro Natale«Četrtek, 4. decembra ob 18.00
v foyeri obč. gledališča F. Prešeren v Boljuncu
Otvoritev razstave »Med morjem in nebom« Dežiderija Švara in predstavitev kratkometraže »Ricmanje in umetnost« rež. A. Žerjala. Spremlja beseda A. PregarcSobota, 6. decembra ob 16.30
na trgu v Boljuncu
Plesni nastop športno rekreacijskega krožka »G. Rolik«, sledi nastop pevskih skupin in pozdrav županov občin Brtonigla, Buje, Novigrad in UmagNedelja, 7. decembra ob 16.30
na trgu v Boljuncu
Koncert pevske skupine Aida iz Milje in nastop pevskih in instrumentalnih skupin ter pozdrav županov občin Hrpelje-Kozina, Piran, Koper in Sežana.
ob 20.30 v obč. gledališču F. Prešeren v BoljuncuOglaševalska agencija TMEDIA
OBVEŠČACENJENA KULTURNA IN ŠPORTNA DRUŠTVA
TER DRUGE ORGANIZACIJE, DASPREJEMA
BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA
za Primorski dnevnik
do petka, 12. decembra 2008Telefon št. 800.912.775
E-mail oglasi@tmedia.it
Faks št. 0481 32844Delavniki
10.00 - 15.00

ZKB

www.zkb.si

REGIJSKI ZAVOD
ZDAVNIK KRAJINSKEGA
KULTURE IN PRIMORE

Božični sejem in koncerti ...in mir na zemlji

Prosilava ob 110-letnici delovanja KD Primorsko iz Mačkolj

Ponedeljek, 8. decembra ob 20.30
v cerkvi v Boljuncu

Koncert komornega orkestra »Gabrova Philharmonic« iz Bolgarije s sopranistko V. Garvalovo

Sreda, 10. decembra ob 18.30
v dvorani občinskega sveta občine Dolina
Predstavitev koledarja »Pod oljikami v Bregu 2009«Petek, 12. decembra ob 17.30
v kulturnem centru A. Ukmari pri DomjuOtroška predstava »Maček Muri« za malčke vrtcev in jasli
Ob 20.30 v župnijski cerkvi v Borštu
Božični koncert SKD SlovenecSobota, 13. decembra ob 17.30
v kulturnem centru A. Ukmari pri Domju

Družabnost za starejše občane

Nedelja 14. decembra ob 16.00
v cerkvi na Pesku

Koncert gospel moškega vokalnega kvinteta

»Aeternum« v sodelovanju s SKD Krasno Polje

Gročana, Pesek, Draga

Sreda, 17. decembra ob 20.30
v gledališču F. Prešeren v Boljuncu:

Božični koncert Mednarodne Akademije iz Križa

Četrtek, 18. decembra ob 20.30

v župnijski cerkvi v Dolini

Koncert vokalne skupine »Gospel Choir FJK«

Nedelja, 21. decembra ob 17.00
v župnijski cerkvi v Ricmanjih

Koncert zborov iz Senožeč in »Venturini« iz Domja.

Petek, 26. decembra ob 18.00
v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Tradicionalno Štefanovanje v organizaciji

SKD F. Prešeren iz Boljanca

Nedelja, 11. januarja ob 17.00
v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Koncert Gobde na pihala Ricmanje

Vabimo vas na
predstavitev dokumentarnega filma

GLASNIK SLOVENSKE BREŽINE

ob šestdeseti obletnici smrti pesnika Iga Grudna,

ki bo danes, 30. novembra 2008, ob 17.00
v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini

scenarij: TATJANA ROJC, JURIJ GRUDEN
režija: JURIJ GRUDEN

Film je nastal
v produkciji:

Slovensko kulturno društvo Primorsko iz Mačkola vključno vabi na slavnostno prireditev ob 110-letnici društva

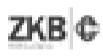
Do svojih bosih nog spet najti pot...

Slavnostni govornik dr. **Ciril Zlobec**
Glasba **Adi Danev**
Režija **Gregor Geč**
Vodi **Aleksandra Pertot**
Nastopajo: NONET Primorsko, otroški pevski zbor, plesna skupina društva MOSP in solisti.

>>> V nedeljo, 7.12.2008 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljincu ob 19.00 ure.

Zveza slovenskih kulturnih društva

SKD LONJER - KATINARA

SLOVESNOST OB POIMENOVANJU DRUŠTVENEGA PEVSKEGA ZBORA PO TONČKI ČOK

Danes, 30. novembra
ob 17. uri v ŠKC v Lonjerju

Vabljeni

ških vrtcev M. Štoka, A. Čok in vrtca iz Šempolaja ter predsedniki Področnih svetov osnovnih šol in Zavodnih svetov nižjih srednjih šol.

SPDT IN SLOVENSKI KLUB vabita v torek, 2. decembra, ob 20.30 v Gregorčeve dvorano (Ul. sv. Franciška 20), na večer Po Kugyjevih poteh. Ob predstavitvi istoimenske knjige Rafka Dolharja, bo o velikem gorniku spregovoril Igor Škamperle.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 2. decembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. **SDZPI** organizira tečaj Vinogradništvo in enologija, ki se prične v pondeljek, 1. decembra. Prosti sta samo še dve mesti. Vpišete se lahko v ul. Ginnastika 72 (tel. 040 566360).

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) prireja v sredo, 3. decembra, v sklopu božičnega sejma »Sladki popoldan: pokušnja in prodaja domačih slaščic.« Začetek ob 15. uri.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB KOŠIR vabi svoje člane in ostale filateliste na redno sejo, ki bo v sredo, 3. decembra, ob 19. uri v Gregorčeve dvorani v ul. Sv. Franciška 20.

ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE obvešča vse otroke, da se bo Miklavž ustavljal na trgu v Mavhinjah v petek, 5. decembra, ob 17.30. Angelčki so vam na razpolago v društvenih prostorih v sredo, 3. decembra, od 20. do 21. ure. Vabljeni vsi otroci, ki bi se radi srečali z Miklavžem.

BAMBIČEVA GALERIJA - slikarska razstava Fulvia Cazzadorja Immaginaria 2008. Razstava bo na ogled do 5. decembra na Opčinah, Proseška ul. 131., od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure.

DRUŠTVO NOE' v sodelovanju in s pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina in s prispevkom Tržaške pokrajine, prireja predavanje »... rodila se je violina iz kraškega favorja«, ki bo v petek, 5. decembra, ob 20.30 v Grudnovi hiši v Nabrežini. V ponedeljek, 8. decembra, bo v Škerkovi hiši v Šempolaju ob 15. uri odprtje razstave restavriranega kraškega pohištva. Razstava bo na ogled do 31. decembra letos. Informacije na tel. št. 349-841949.

OPZ SLOMŠEK vabi na MIKLAVŽEVANJE, ki bo v petek, 5. decembra, ob 17. uri v kinodvorani v Bazovici. Nastopali bodo: malčki iz otroškega vrtca Ubalda Vrabca, otroci iz OŠ Trubarja Kajuha in OPZ Slomšek z igrico »Katja in sošolci«. Angelčki so vam na razpolago za katerokoli informacijo v večernih urah na tel. št. 040-226841.

SKD JOŽE RAPOTEC: MIKLAVŽ prihaja v Prebeneg, tudi če zapade sneg! Da ga pričakamo veseli, bomo z igralcem D. Malalanom pravljico zapeli. Kdor si darilo res zaslubi, naj se nam v petek, 5. decembra, ob 18.30 v Srenjski hiši pridruži. Dan prej pa bodo Miklavževi pomočniki ob siju sveče od 18.30 do 19.30 darila spravili v vreče!

SKD VIGRED, otroški vrtec Šempolaj in OŠ Stanko Gruden vabijo na pobude »Veseli december 2008« v Šempolaju, v sredo, 3. in v četrtek 4. decembra, ob 15.30 do 18.30, v petek, 5. decembra, ob 15.30 do 17. ure. Miklavž prodajni sejem: knjig in ročnih del, koledarjev, voščilnic, ter Lectarjevih izdelkov (muzej Lectar Radovljica) ter razstava panjskih končnic (Nadje in Reneja Copija iz Čezsoče). V petek, 5. decembra, ob 17.30 na OŠ Stanko Gruden Miklavževanje. Sodelujejo: otroška pevska in mladinska glasbena skupina Vigred, ter dramski odsek Jaka Štoka z igrico Igrača imajo rade otroke.

ZUPNIJA SV. TROJICE NA KATINARI - Trst, prireja v nedeljo, 7. decembra, ob 17.30 »Igor Gherdol in Božični

čar«. Večer za dobrodelenne namene s knjigami, kulturo in glasbo. Sodelujejo: mladinski zbor Kati zbor, dirigent Carlo Tommasi, glasbenica Daniela Casotto, bas Aldo Žerjal, skupaj z društvom Azzurra, ki nudi pomoč bolnim otrokom. Poezije in proza Igor Gherdol. Predstavila bo Bernarda Žerjal.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v šolskem letu 2008/2009 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Za informacije se lahko zainteresirane družine obrnejo na urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina - Nabrežina 102 (tel. 040-2017371).

SKD PRIMORSKO IZ MAČKOLJ vključno vabi na slavnostno prireditev ob 110-letnici ustanovitve društva. Slavnostni govornik bo dr. Ciril Zlobec, nastopali bodo tudi Nonet Primorsko, otroški pevski zbor, plesna skupina društva MOSP in solisti z glasbo Adija Daneva. Predstavo je režiral Gregor Geč, vodila pa jo bo Aleksandra Pertot. Prireditev bo v nedeljo, 7. decembra, v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljincu ob 19. uri. Toplo vabljeni.

OBČINA DOLINA - ODBORNIŠTVO ZA KULTURO v sodelovanju z domačimi društvimi in organizacijami prireja Božični sejem na trgu v Boljincu od 5. do 9. decembra: sejem predmetov za prosti čas, ročna dela, božični okraski in krajevni proizvodi. Vsak dan od 16.30 dalje prireditve na trgu (glasba, ples, animacija za otroke). V petek, 5. decembra, ob 17.uri, otvoritev s prihodom Miklavža, mažoretki in godbe iz Občine Kočevje. Prižig luči s strani županov občine Dolina in pobratim občine Kočevje, ob prisotnosti županov kraških občin. Predsednica Pokrajine Trst bo prisotna na raznih prireditvah. V okviru Božičnega sejma, vsak dan, od 10 do 21.ure, organizira Uprava Občine Dolina, s sodelovanjem občinske skupine civilne zaščite in občinskega združenja prostovoljnih gasilcev, »dobra del zbiralno akcijo«, namenjeno skladu »Lucchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin« in združenju »Non bombe ma solo caramelle - ONLUS«.

ODBORNIŠTVO ZA SOCIALNO SLUŽBO OBČINE DOLINA, v sodelovanju s Kulturalnim Društvom »Fran Venturini« od Domja, organizira v soboto, 13. decembra, ob 17.uri, v Kulturnem Centru »A. Ukmar-Miro« pri Domju, »Božično družabnost za starejše občane«. Po krajšem kulturnem programu bo sledila pogostitev ob glasbi in družabnih igrah. Vpisovanje in dvig vabil bo na Županstvu v torek, 9., v sredo, 10. in v četrtek, 11. novembra, od 8.30 do 12.15. V sredo popoldne tudi od 14.30 do 16.45.

ANPPA - VZAPP - ANPI- VZPI - ANED - VZED prirejajo v nedeljo, 14. decembra, ob 15. uri bo na openskem strelšču spominsko svečanost ob 67-letnici usmrtilte obsojetov na drugem tržaškem procesu Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa, Pinka Tomažiča in Ivana Vadnala. Spregorovila bosta Fulvija Premolin, županja občine Dolina in Roberto Birsa, član tržaškega pokrajinskega tajništva VZPI. Sodeloval bo MoPZ Tabor.

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v četrtek, 18. decembra, v restavraciji Hotela Greif Maria Theresa v Barkovljah. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Za prijave in informacije kliknite na št. 333-4219540.

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencev v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliku spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@slimedia.it. Najboljši izdelki bodo nagrjeni.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) prireja Silvestrovanje z glasbo v živo večerjo in družabnimi igrami. Informacije nudimo na št. 040-411635 ali 040-415797.

SPDT in Slovenski klub vabita na večer PO KUGYJEVIH POTEH

Ob predstavitvi istoimenske knjige RAFKA DOLHARJA,
bo o velikem gorniku spregovoril IGOR ŠKAMPERLE.

V torek, 2. decembra, ob 20.30 v Gregorčeve dvorani (Ul. san Francesco 20)

Obvestila

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN

obvešča, da bo do sobote, 10. januarja 2009, urad zaprt. Info na tel. št. 328-4559414 »mailto:info@melanieklein.org« info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ZDRAUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtekih, od 11. do 12. ure.

ANDREJEV TEDEN - Vabimo vas na praznovanje zavetnika župnije v Trebčah, danes, 30. novembra, ob 10. uri sv. maša sodeluje CPZ sv. Jerneja z Opčin ter srečanje skavtov. Ob 18. uri v Ljudskem domu prireditev: »Smejh in greh« nastop skupine iz Škofij. Sledi loterija. Toplo vabljeni.

DIDAKTIČNI NARAVOSLOVNI CENTR - ter deželne gozdne straže v Bazovici prireja danes, 30. novembra, delevnico za osnovnošolske otroke. Skupaj z gozdnimi čuvaji se bodo učili risanja narave. Urniki delevnice so slediči: zjutraj ob 10. in 11. uri, popold-

ne pa ob 14. in 15. uri. Otroci naj si s sabo prinesejo barvice. Center bo ob tej priložnosti odprt ob 10. do 16. ure. Vstop prost. Info: 040-3773677.

DRUŠTVO TAO prireja danes, 30. novembra, tečaj reiki 1. stopnje. Za informacije poklicite na tel. št.: 340-1607908 (Donatella).

RASTI S PRAVLJICAMI: Študijski center Melanie Klein, deželna zbornica kliničnih pedagogov ANPEC in dobrodelno društvo Tutela vabijo do danes, 30. novembra, na trg Sv. Antona na dobrodelno pobudo »Rasti s pravljicami« (Crescere con le favole). V dopoldanskih urah bodo od 9.30 do 12. ure božične ustvarjalne delavnice za otroke in starše, od 15.30 do 18.30 pa po vsake pol ure na sporednu pravljico.

SDD JAKA ŠTOKA prireja MIKLAVŽEV KNJIŽNI SEJEM novih in starih knjig danes, 30. novembra, v Soščevi hiši (urnik: 10.00-12.30, 15.00-18.00). Ob 16.30 bo na sporednu PRAVLJICA URICA za otroke iz vrtca in prvih razredov osnovne šole (priporavlja Irena Rustja) in izdelava pi-

KAM PO BENCIN

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

OMV: Proseška postaja 35
AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155
SHELL: Ul. Locchi 3, Trg Duca degli Abruzzi 4
ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETTS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3
AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738
OMV: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.
Brez dobitnika s 6 točkami - €
Brez dobitnika s 5+1 točkami - €
1 dobitnik s 5 točkami 1.372.509,00 €
14 dobitnikov s 4 točkami 33.987,00 €
335 dobitnikov s 3 točkami 1.724,00 €
5.872 dobitnikov z 2 točkami 100,00 €
37.327 dobitnikov z 1 točko 10,00 €
81.719 dobitnikov z 0 točkami 5,00 €

Super Enalotto Št. 144

2	3	22	46	61	80	jolly 49

<tbl_r cells="7" ix="2" maxcspan="1" maxrspan="1

GORICA - Včeraj se je začel tradicionalni Andrejev sejem

Zaradi slabega vremena brez velikega navala

Kramarji bodo v mestnem središču ostali še danes in jutri, vrtljaki pa do 8. decembra

Zaradi včerajšnjega slabega vremena se je priljubljeni Andrejev sejem, ki bo v Gorici potekal vključno do 8. decembra, začel bolj mlačno. Med približno 400 stojnicami, atrakcijami in vrtljaki, ki so popestrili in obarvali goriško mestno središče, so se v sivini dopoldanskih ur z dežniki in čepicami sicer že sprehajali ljubitelji večstotletne goriške tradicije, množičnega navala pa ni bilo. Živahno vzdušje je ulice in trge ovilo v popoldanskih urah; kar nekaj je bilo tudi obiskovalcev s Slovenske strani meje, kramarje pa smo kljub temu slišali tarati, češ da so posli preskomni. K temu so morda botrovali tudi nekoliko previšoke cene, saj se marsikdo v neravno rožnatih časih, ki jih doživljamo, raje odreče koščku »torroneja« in prihrani tri evre.

Nizke temperature in dež so navedeni tudi danes in jutri, ko bo v ulicah Oberdan, Roma, Boccaccio in Crispi, na korzhih Verdi in Italia ter na oširkih XXVII Marzo in Donatori del Sangue še delovalo skupno 280 stojnic z raznoraznim blagom, toplimi jedmi in vse-mogočimi sladkarijami. Vrtljaki in atrakcije, ki jih je letos preko 90, pa bodo v mestu ostali tudi po odhodu kramarjev. V ljudskem vrtu, vzdolj korza Verdi, v ulici Petrarca, na trgu Battisti in v ulici Cadora bodo na voljo otrokom in odraslim vse do prihodnjega ponedeljka. Sejemske dan, namenjen šolarjem, bo četrtek, 4. decembra. Lastniki zabavijo so goriški občini posredovali kar 16.200 kuponov, ki so jih razdelili med učenci goriških osnovnih in nižjih srednjih šol, novogoriškim osnovnošolci ter malčki iz goriških vrtcev.

Sejem kot vsako leto spremljajo tudi omejitve v mestnem prometu, saj avtomobili ne smejo voziti po ulicah, v katerih so postavili stojnice in zabavisko. Prepoved prometa bo veljala v ulicah Cadora, Petrarca in Rismundo ter na trgu Battisti do 11. decembra, v ulicah Oberdan, Mameli, Roma, Crispi, Diaz, Rotta, na korzu Verdi med ulicama Santa Chiara in Petrarca ter na korzu Italia med ulicama Garibaldi in IX Agosto pa do jutri zvečer. Iz goriškega poveljstva mestnih redarjev so sporočili, da bo še danes in jutri parkiranje v mestu prosto, voznikom pa svetujejo, naj se izogibajo mestnemu središču. (Ale)

Mladi so se kljub
dežu zabavali
na vrtljakih

BUMBACA

GORICA Sgarlata potrjen

Emilio Sgarlata je bil potrjen za predsednika goriške Trgovinske zbornice. Imenoval ga je upravni svet, ki je bil prav tako pred kratkim prenovljen; sestavlja ga namreč Paolo Luigi Maschio, Gilberto Procura, Pierluigi Zamò in Roberto Grassetti, ki predstavljajo industrijski sektor, Luciano Signorelli, Gianluca Madriz in Massimo Chiussi za trgovce, Ariano Medot, Giuliano Grendene in Giorgio Lorenzeni za obrtnike, Antonio Bresan za kmetovlje, Ervino Nanut za zadruge, Thomas Soyer za turistične operatorje, Silvano Bon in Ermino Giancesini za prevoznike, Vittorio Brusa za zavarovalnice in banke, Gianfranco Capellari, Pio Traini in Gianfranco Zötter za storitveni sektor, Paolo Liva za sindikate in Ugo Previči za organizacije potrošnikov.

GORICA - Nova dejavnost v ulici Oberdan

Umetnost narave

Trgovina Flowers je odprli Klavdij Jakončič, ki ima cvetličarno tudi v Solkanu

Trgovina Flowers, ki so jo včeraj slovesno odprli v ulici Oberdan 1 v Gorici, je prej kot navadna cvetličarna pravi umetniški atelje. Zanimive kompozicije, ki vabljivo gledajo iz velikih svetlih izložb, so sad umeđniške žilice cvetličnega oblikovalca Klavdija Jakončiča, ki se je po odprtju cvetličarne v Solkanu odločil, da skoči še na italijansko stran meje.

Včerajšnje slovesnosti, v katero je uvedla mlada glasbenica Gaia Benko iz Prvačine, se je udeležil tudi mirenski oblikovalec Oskar Kogoj, Jakončičev priatelj in bivši učitelj. »Če cvet povečamo, se nam pokaže velik kip, vizija barve in energije,« je povedal Oskar Kogoj in nadaljeval: »Klavdijev delo pa ni le raziskovanje narave nasprotno. Klavdij odpira naravo v svojem srcu in jo predaja bližnjemu. S tem dela nekaj dobrega.«

Z leve Oskar Kogoj
in Klavdij Jakončič,
lastnik nove
trgovine Flowers

BUMBACA

KROMBERK - Erik in Barbara Furlani odprla novo dejavnost

Na pogorišču hotel in kamp

Z novo ponudbo kompleksa Siesta bo novogoriška občina dosegla 1.500 nočitvenih kapacitet

V četrtek je po dolgih letih propadanja spet zaživelo območje ob nekdanjem Meblovem bazenu v Kromberku. Zakonca Erik in Barbara Furlani sta tam odprla hotel in kamp Siesta. Hotel ponuja 20 dvoposteljnih sob s kopalnico, zajtrkovalnico in dnevni bar, v katerem pa ne bodo stregli kosil in večerij. Zaradi tega sodi Hotel Siesta v kategorijo dveh zvezdic. Okrog hotela je v zelenem okolju na voljo prostor za kampiranje za 30 do 50 šotorov oziroma deset avtodomov.

Cenika za kampiranje še niso izdelali, saj je do začetka sezone še dovolj časa, za dvoposteljno sobo z zajtrkom pa je treba na noč odšteti 49 evrov. Kot je ob otvoritvi povedal Erik Furlani, je hotel namenjen popotnikom ter eno- ali nekajdnevnim terenskim delavcem, ob vikendih, ko so vse nočitvene kapacitete v Novi Gorici zasedene, pa gostom restavracij in igralnic. V Siesti, ki že ima goste, je zaposlenih pet ljudi, svojo ponudbo pa nameravata zakonca Furlani širiti v povezavi z okoliškimi gostinci.

Z odprtjem hotela in kampa so zadovoljni tudi v Turističnem društvu Nova Gorica, ki je lastnik zemljišča oziroma nekdanjega objekta, ki je stal, a je leta 2004 v sumljivih okoliščinah pogorel. »Z najemniki smo imeli vrsto let veliko smolo, gospod Furlani pa nas je s svojo idejo prepričal. Pogorišče smo mu dali za deset let in brezplačno uporabo pod pogojem, da je po desetih letih, vse, kar v območje vloži, naše, oziroma da se takrat sklene normalna najemna pogodbaz naslednjih deset let po takrat veljavnih cenah,« je povedal tajnik novogoriškega turističnega društva Rajmund Kolenc. Poudaril je še, da bo skupaj s hotelom

Hotel Siesta

FOTO N.N.

in kampom Siesta v občini že okrog 1500 nočitvenih kapacitet. To so z natančnimi podatki potrdili tudi v novogoriškem turistično informacijskem centru. Brez upoštevanja 40 novih ležišč v hotelu Siesta je v novogoriški občini trenutno na voljo 1368 nočitvenih kapacitet. K temu pa je treba prišteti še kapacitete v novem kampu, kampu Lijak in na postajališču za avtodome Saksida v Zaločah. (nn)

GORICA - Društvo CSA Triathlon

Nagradili »ironmane« in napovedali nove pobude

Med športniki, ki so jim izročili priznanje, tudi Slovenec Igor Devetak

Sportno društvo CSA Gorizia Triathlon, ki so ga uradno ustanovili leta 2003, je včeraj predstavilo svojo dejavnost in izročilo priznanje šestim športnikom, ki so se poleti v Celovcu udeležili triatlona v zahtevni kategoriji ironman. Med atleti, ki so ime mladega, a uspešnega goriškega društva ponesli na mednarodno tekmovanje, je tudi 45-letni goriški Slovenec Igor Devetak, ki je preplaval 3,8 km, prekolesaril 180 km in pretekel 42 km v dvanajstih urah in tridesetih minutah. Odbornica za šport Sara Vito je včeraj v dvorani pokrajinskega sveta nagradila še ostale goriške športnike, ki so se udeležili avstrijskega triatlona, in sicer Eliso Petri, Marco Concettija, Edija Furlana, Enrica Campesatrinija in Fabrizia Zanettija, povhvalila pa je tudi delo združenja CSA nasploh. Med dejavnostmi, ki jih je 30-člansko društvo opravilo v letošnjem letu, je bila predvsem manifestacija, ki je potekala majna na Rojcah z udeležbo italijanskih in slovenskih športnikov. Predsednik Marco Braida je povedal, da bo društvo CSA ponovilo pobudo tudi junija 2009, tokrat pa bo tekmovanje vključeno v pokal Alpe-Jadran in kodelar italijanske triatlonske federacije.

ŠKOCJAN

Rodila se je med potjo v tržiško bolnišnico

Starša sta se vozila proti bolnišnici, vendar mala Noemi je imela silo. Rodila se je v avtomobilu alfa romeo 156, medtem ko je njen 27-letni očka Jacopo Dovier preko telefona pozorno sledil navodilom babic iz bolnišnice. Dogodek se je pripetil včeraj dopoldne v Škocjanu. 27-letna Barbara Robazza iz Ogleja se je z možem vozila proti Tržiču, vendar so bili med potjo popadli vse močnejši. Mož je moral parkirati vozilo ob strani ceste in na to pomagati ženi. Med porodom je bil moški v stalnem telefonskem stiku z bolnišnico, od koder so mu povedali kaj pravzaprav početi. Novorojenka in mamica sta zdaj v tržiški bolnišnici; njuno zdravstveno stanje je dobro. Srečna starša že imata 4-letno hčerkico.

GORICA - Kulturni dom slovesno praznoval svoj 27. rojstni dan

S kulturo naj se porušijo še zadnje pregrade

Poziv Goričanom in Novogoričanom k obisku sosednjega mesta - Mojstrsko nastopil trio Eroika

Pevca tria Eroika (levo); Komel in nadškof De Antoni

BUMBACA

Kot je že običaj, je Kulturni dom tudi letos nadvse slovesno proslavljal svoj rojstni dan. Prav te dni namreč poteka 27 let od odprtja doma, ki je v goriške kulturne, športne in tudi druge kroge prinesel nov val razmišljanja, snovanja in prirejanja različnih dejavnosti. V mnogočem se je sedaj stanje spremenilo tako na geografskem kot tudi političnem področju. Leta 1981 je preko meje bila še socialistična Jugoslavija, od leta 1991 naprej pa Republika Slovenija, ki je konec lanskega leta polnopravno stopila v območje schengenskega sporazuma. V teh pogledih je izvenel tudi osrednji govor, ki ga je pred koncertom imel ravnatelj doma Igor Komel. Med drugim je nagnil, da se zdaj odpirajo nova obzora, ki jih ravno kultura lahko vsebinsko plemeniti. Ugotovljal je tudi, da so kljub popolnemu padcu administrativnih meja na Goriškem še vedno razpoznavni in ostro začrtani ostanki pre-

grad, ki ločujejo prebivalstvo. Zato naj bo loga slovenskih kot italijanskih upraviteljev, je nadaljeval Komel, da s še bolj odločnimi koraki stopijo na pot podiranja zaprek in naj v kulturnih vrsteh poiščejo vzvode, ki bodo pomagali pri premoščanju nasprotij. Na koncu je izrekel poziv prebivalcem Gorice in Nove Gorice, naj se udeležujejo, vsaj enkrat letno, kulturnih in drugih prireditev pri sosedih.

Ravnatelj Kulturnega doma je na oder povabil goriškega nadškofa Dina De Antonija, ki je svoj pozdravni nagovor začel v slovenščini, nadaljeval pa v italijanščini. Tudi on je pozval tukajšnje ljudi, da naj končno iz svojih src izzenejo nasprotja, ki so se nakopčila v prejšnjem stolteju in se ponekod žal se vedno v pretirano ostrih tonih držijo zakorenjenih kalupov. Ugledni gost je izrekel iskrene čestitke Kulturnemu domu in mu zaželel, da bi tudi v naprej opravljala vlogo pobudnika

in povezovalca med Italijani, Slovenci in Furlani.

Med gosti so bili poleg nadškofa prisotni še podžupan novogoriške občine Vojko Fon, župan svodenjske občine Igor Petrejan, predsednik goriške SKGZ Livio Semolič, predsednik ZSKD Marino Maršič, predstavniki Kulturnega doma Nova Gorica, predstavniki raznih obmejnih občin in krajevnih skupnosti, predstavniki ZSŠDI ter predstavniki italijanskih in furlanskih kulturnih združenj iz FJK.

Po uradnem delu je na prizorišče stopil trio Eroika, ki je tokrat prvič gostoval v Gorici. Program je povezovala Karolina Černic, ki je skravnost uspeha tria postavila v sposobnost iskanja novih pevskih izraznih oblik. Njihov uspeh gre še posebej iskati v dejstvu, da ko pevci pomislijo na petje, jim pride najprej na miši hrepenjenje, ki je zajeto v vseh pesmih. Če

si žalosten, hrepeniš po tem, da bi bil srečnejši. Če pa si srečen, hrepeniš po tem, da bi to srečo nekomu dal. Trio Eroika to opravi s pesmijo, ki jo v posebej izoblikovani preobleki skušajo prenesti na poslušalca. Mirne duši lahko zapišemo, da jim je to uspelo, saj so tenorja Aljaž Farasin in Metod Žunec ter baritonist Matjaž Robavs dokazali, da so iz pravega testa; njihova dvorana je pol drugo uro dolg koncert nagradila s prisrčnim in dolgim aplavzom. V svojem izvajanju v raznih kombinacijah solo-duo-trio in harmonični dovršenosti ter odlični interpretaciji so se pevci sprehodili skozi različne glasbene žanre, od opernih arij, pa do znamenitih zimzelenih melodij iz svetovne glasbene zakladnice. V prijetjem vzdihu, ki je preplavilo dvorano, so tudi poslušalci od časa do časa glasovno in z ritmičnim ploskanjem spremljali pevce na odru. Zadnjo pesem je dvorana poslušala stope. (vip)

VRH - Na pobudo vrhovske sekcijske VZPI-ANPI

Tablici na svojem mestu

Znamenji opozarjata, da sta na Vrhu delovali najzahodnejši kurirski postojanki - Neznanci so ju že dvakrat odstranili

Prejšnjo nedeljo se je ob pol enajstih pred spomenikom padlim v NOB na Vrhu zbrala res lepa množica ljudi. Na pobudo vrhovske sekcijske VZPI-ANPI sta bili namreč na svoje mesto ponovno nameščeni tabli, ki sta bili pred leti na pobudo Alda Rupla postavljeni na dveh točkah v bližini Vrha. Tu sta namreč v času 2. svetovne vojne delovali najzahodnejši partizanski kurirski postojanki, ki sta vzdrževali stik z IX. Korpusom. Majhni tablici z oznako P15 in rdečo zvezdo, očitno motita neznanega nedeljskega sprehajalca, ki ju je tokrat že drugič uničil.

Od spomenika so udeleženci pobude krenili na enourni krožni pohod, ki je vodil mimo obeh nekdajnih partizanskih postojank. Med pohodom in ob nameščanju tabel je za lepo partizansko pesem poskrbela ženska vokalna skupina Danica.

Štirje vrhovski partizani pred tablico (zgoraj) in vokalna skupina Danica med nastopom (levo)

FOTO D.D.

GORICA - 30-letnica mature na liceju Trubar
**»Takega razreda, kot je bil vaš,
na liceju nismo več imeli«**

Prihodnje leto bodo praznovali Abrahama, spet skupaj bodo 10. 10. 2010

»Takega razreda, kot je bil vaš, nismo več imeli na liceju« so jih pravili postrežniki vsakič, ko so se še dolga leta po maturi srečali ob tej ali oni priložnosti. To si bivši maturanti (1978) klasičnega liceja Primož Trubar iz Gorice štejejo nedvomno v čast. Takratni dijaki so se v šolskih klopih kljub medsebojnem razlikam lepo razumeli, tako da so se še pred maturo domenili, da se bodo občasno še srečevali, sicer ne pogosto, a obvezno. Na strgani strani iz knjige fizike so se fantje s podpisom obvezali, da bo prvi rendez-vous ob 10-letnici mature, in sicer 8.8.88 ob 8. uri in 8 minut na Travniku. Samo po sebi umevno je bilo, da bo drugo snidenje 11. let kasneje (9.9.99. ob 9.09.), velika večina njih se je žal zbrala že leto prej, da je pospremila prijetne spomine na šolska leta. Načrtovani ogled muzeja in obisk jam in rovov iz prve svetovne vojne je sicer odpadel, se je pa našel čas tudi za izmenjavo mnenj in »strokovne« debate o jamarstvu, makroekonomiji, prehrani, ekologiji, pedagogiki, bančništvu in drugih temah, ki so tako ali drugače povezane s poklici udeležencev.

Ob ugotovitvi, da niso več roso mladi, so se odločili, da se bodo odslej srečevali pogosteje: še pred 10.10.2010 bodo prihodnje leto skupno obhajali Abrahama.

V bolnico tudi 4-letna deklica

Včeraj zjutraj je v ulici Giustiniani v Gorici prišlo do prometne nesreče, v kateri je bila ranjena tudi 4-letna deklica. Okrog 9.25 je avtomobil tipa vw golf, za volantom katere je sedel 19-letni slovenski državljan S.J., vozil po ulici Giustiniani v smeri proti centru mesta. V obratno smer je vozil avtomobil tipa fiat 600, v katerem sta bili 31-letna Alžirka H.C. s 4-letno hčerkjo M.M. Vozili sta iz razlogov, ki jih preučuje prometna policija, celno trčili. Na kraju je posredovalo vozilo rešilne službe 118, ki je mater in deklico odpeljal v goriško bolnišnico.

Rusinja zmaga

Ruska pianistka Ekaterina Richter je zmagovalka 8. nagrade Giuliano Pecar, ki jo podeljuje združenje Florestan iz Gorice. Na drugo mesto sta se uvrstila Belgijec Miloš Popović in Južnokorejka Lee Yu Eun, na tretje pa Italijan Niccolò Ronchi in Južnokorejec An Jong Do. Tekmovanje za nagrado Pecar spremlja pianistično natečaj mesta Gorica. Zmagovalci posameznih kategorij so Oskar Weihš iz Avstrije (under 9), Alessandro Villalva iz Italije (under 12) in Aleksander Pavlović iz Srbije (under 15).

Dan boja proti Aidsu

Ob svetovnem dnevu boja proti Aidsu bo jutri od 9. do 13. ure na Bevkovem trgu v Novi Gorici na stojnicah mogoče dobiti informativne letake, kondome, rdeče pentljice in še kaj. Akcijo s sporočilom Izberi življenje - uporabi kondom organizira mladinski center skupaj z novogoriškim območnim združenjem Rdečega križa in dijaško sekcijo. (nn)

Pancan pod bombami

V razstavnih prostorih v ulici Pisani v Tržiču bodo v torek, 2. decembra, ob 18. uri odprli razstavo »Panzano sotto le bombe« (Pancan pod bombami). Posvečena bo bombardiranju Tržiča, ki so ga zavezniške sile izvedle 19. marca 1944; najbolj poškodovan je bil ravno mestni rajon Pancan, ki se nahaja v neposredni bližini ladjevnice.

JAMLJE - Predstavili koledar društva Kremenjak

S poklici izginja kulturna krajina

Zbrali fotografije kamnosekov, kmetov, mizarjev in drugih poklicev

»Z opuščanjem starih poklicev se spreminja tudi kraška kulturna krajina, kar pomeni, da so imele gospodarske spremembe iz druge polovice prejšnjega stoletja dvojen učinek. Jamelci in prebivalci sosednjih vasi so se namreč množično zaposlili v tržiških industrijskih obratih in izboljšali svoje življenske pogoje, hkrati pa se niso več ukvarjali s kmetijstvom, kar je povzročilo hitro širjenje gozda po kraških pobočjih, ki jih je nekdaj prekrivala gmajna.« Tako je v večnamenskem središču v Jamljah povedal Danijel Radetič na petkovki predstavitvi zgodovinskega koledarja za leto 2009, ki ga športno-kulturno društvo Kremenjak posveča poklicem našim prednikom. Radetič je med predstavitvijo, ki jo je uveljal društvena tajnica Martina Pahor, poudaril, da z zaraščanjem Krasa izginja njegova tipična podoba, v vzdrževanje katere je bilo vloženega veliko truda. Pašniki in njive, ki jih obkrožajo kraški zidovi, namreč niso prišli sami od sebe, pač pa so posledica trdrega dela številnih generacij Kraševcev. Radetič je zaradi tega menil, da bo treba na Krasu čim prej premisliti kako vzdrževati in ohraniti kulturno krajino, saj bo drugače kaj kmalu izginila.

Na koledarju so zbrane fotografije mizarjev, kamnosekov, kmetov, koscev in drugih poklicev, s katerimi so se nekoč ukvarjali na Krasu; večinoma so bile posnete v Jamljah, nekatere pa tudi v Dolu, Doberdobu, Štivanu in v drugih krajih. Predstavitev koledarja je z ubranim petjem obogatil dekliški pevski zbor Kraški slavček iz Nabrežine, ki ga vodi Mirko Ferlan. Koledar je mogoče dobiti pri društvih odbornikih, na razpolago pa bo tudi ob prihodnjih prireditvah društva Kremenjak. V petek, 5. decembra, ob 18. uri bo tako v Jamljah miklavževanje, medtem ko bo v torek, 23. decembra, ob 20.30 tradicionalna božičnica.

Zbor Kraški slavček je obogatil predstavitev koledarja društva Kremenjak (levo); del udeležencev večera

ALTRAN

NOVA GORICA - Odpri razstavo

S Partizanko so se vračali iz Latinske Amerike

Z odprtja razstave v Novi Gorici

FOTO N.N.

V rotundi Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica so v petek zvečer odprli razstavo z naslovom 60 let vračanja primorskih izseljencev iz latinske Amerike. Razstava, ki na šestih panojih predstavlja življenje Slovencev v Argentini in Urugvaju in njihovo vrnitev v domovino, so pripravili v združenju Slovenska izseljenska matica. Kot je ob tej priložnosti povedal predsednik Slovenske izseljenske matice Sergij Pelhan so razstavo pripravili, da bi javnost opozorili na enega največjih valov povratnikov v domovino v letih 1947 in 1948, ki je bil večji od tistega leta 1991, ko je postal Slovenija samostojna.

»Z ladjo Partizanka, ki je šla trikrat čez ocean, se jih je vrnilo okrog štiri tisoč. V glavnem so bili to ekonomski izseljeni, pretežno s Primorskimi, s te in druge strani današnje meje, med njimi pa so bili tudi takí, ki so se z izselitvijo odločili zaradi raznoredovalnih vzrokov, ki jih je začel fašizem na tem delu Slovenije izvajati po letu 1920,« je pojasnil Pelhan in dodal, da so se ob novici, da je bila Primorska priključena matični domovini, izseljeni v velikem številu odločili za vrnitev v domače kraje. Povedal je še, da se jih je večina vrnila na podobu takratnih jugoslovenskih diplomatskih predstavništev, številni pa tudi na lastno željo, ker so bili nad življjenjem v tujini razočarani. Za vrnitev so se odločili iz domoljubnih nagibov in v želji, da bi domovini pomagali pri povojni obnovi.

»Zanimivo je, da so se takrat v pri-

stanisci v Buenos Airesu srečali s tistimi, ki so takrat zapustili Jugoslavijo. Ti so jih opozarjali, kam gredo in podobno, tako da je prihajalo med njimi do prepričev in celo pretegov, «je še povedal Pelhan. Partizanka je bila ob vrnitvi domov v Splitu izredno dobro sprejeta. Po podatkih Slovenskega poročevalca iz leta 1948 je velika potniška ladja v pristanišču priplula okrašena s parolami in zastavami, pričakalo pa jo je več kot 5.000 ljudi. Pelhan je povedal še, da so razstavo pripravili z gradivom iz bogatega arhiva, ki ga s pomočjo društva rojakov po svetu zbirajo že 55 let. Izpostavljen je tudi željo po odprtju muzeja izseljenstva. »Obstaja ideja, da bi del gradu Rihemberk nad Branikom, ki je zdaj neizkoriscen, uredili v ta namen,« je še pojasnil, o sami razstavi, ki bo v Novi Gorici na ogled do 12. decembra, pa je dodal, da bo svojo pot nadaljevala po Sloveniji, tudi po osnovnih solah, tako da bodo otroci spoznali izseljensko problematiko, načrtujejo pa, da jo bodo predstavili tudi v Argentini, od koder se je pred 60 leti vrnilo največ izseljencev. Odprtja razstave so se udeležili tudi trije povratniki, ki so se kot otroci primorskikh izseljencev rodili v Ameriki. Eden od njih, Hugo Milost, je za razstavo prispeval nekaj predmetov od kovčka, simbola izseljenstva, pa do časopisov, knjig, osebnih izkaznic in druge izseljenske dokumentacije. V kulturnem programu sta nastopili dve plesalki šole Flamenka, ki sta poskrbeli za pridih latinskega temperamenta. (nn)

GORIŠKA - Miklavževanja slovenskih društev

Miklavž bodo sprejeli z igricami in petjem

Prihodnji konec tedna bo otroke obiskal Miklavž, zato pa mu društva in organizacije prirejajo topel sprejem. Bradati svetnik bo prispev v večnamensko središče Danica na Vrhu v četrtek, 4. decembra, ob 19. uri. Otroška in mladinska skupina Danica bosta ob tej priložnosti predstavili kratko zgodbico, otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela pa bo pod vodstvom Sare in Tatjane Devetak zapel nekaj pesmi.

Vrhovci bodo Miklavž pripravili igrico, ki nosi naslov Princ in Princesa proti hudobni kraljici. Igro je napisala Ivana Nanut. Predstva govori o princesi Sanji, ki je kot vse princeze lepa in prevzetna, toda zelo dobrega srca. Ta se na plesu zaljubi v princa. Med zgodbico se večkrat prikazajo Duh Hudobne Kraljice, ki želi, da bi hčerkka Sanja vladala na strog način, in sicer kadar je vladala ona, preden jo je Kralj brez Imena ubil. Kljub temu, da imajo otroci raznoračne obveznosti in dejavnosti, so na Vrhu uspeli pripraviti igrico, ki bo lepa in zanimiva. Otrokom je sledila Vilijena Devetak, pri delu pa so ji pomagale mlade pomičnice Christine Abramli, Martina Drosghig, Nicole Peric in Maja Černic. Scenografijo je pripravila Lorena Visintin, za glasbo pa je poskrbel Andrej Drosghig. Informacije za starše bodo na razpolago eno uro pred začetkom predstave, in sicer ob 18. uri v središču Danica.

Lepo bi bilo, da bi si vsi vzeli čas, odrsali in otroci, da bi iz vsakdanjega sveta odpluli v svet domišljije, v svet pravljic. Na srečo je to otrokom dovoljeno, ob vhonej jih nestrpo pričakujejo princese, kralje, mačeha, medvedki in škratje. Po poti lahko srečajo tudi rdeča kapica, ki pridno hiti k bolni babici v gozd. A kaj pa se zgoodi, če rdeča kapica naenkrat najde čude-

žno hišico in v njej zelo velik lonec z zeleno vodo? Tukaj pa nastane čisto druga pravljica ... pravljica o Hudobni kapici! Kdor se želi zabavati ob njenih dogodivščinah in videti, če bo mladinskemu odseku Kulturnega društva Sovodnje uspelo rešiti hudobno kapico iz očaranosti, bo v četrtek, 4. decembra, ob 17. uri dobrodošel v Kulturnem domu v Gorici, kjer je napovedan tudi prihod Miklavža.

V petek, 5. decembra, ob 19. uri bo Miklavž obiskal otroke v Doberdobu. Dobri svetnik se bo s svojimi sanmi spustil v župniško dvorano v Doberdobu, kjer prireja miklavževanje društvo Hrast. Pred prihodom Miklavža se bodo malčki izkazali na odrskih deskah. V režiji Mateje Černic bo namreč približno 40 otrok uprizorilo pravljico Do tiste stezice, priredbo dela, ki je nastalo izpod peresa Vike Grobovšek. Gre za ekološko pravljico z okoljevarstvenim naukom. Govori namreč o razbojnikih, ki želijo uničiti gozdove, posekati drevesa in se spraviti nad naravo. Temu se bodo uprli prebivalci gozdov začenši s palčki in vilami. Domisili se bodo številnih rešitev, ki bodo različno učinkovite. Po odrski predstavi bo glavno beseda prevzel Miklavž, ki bo obdaril vse ortoke, ki so si to zasluzili med letom. Miklavžev urad bo v vsega sveta na ogled tudi nekaj kosov na odpravah uporabljeni alpinistične opreme. Zgodovina novo-goriškega alpinističnega odseka je namreč dolga in polna spominov iz najbolj odmaknjene predelov sveta, strmih sten in visokih gora. Razstava je zasnovana kot pogled v preteklost, izliv sedanjosti in spomin na tiste, ki so v iskanju svoje poti za vedno ostali v gorah. (nn)

V KULTURNEM DOMU

Prerokuj mi še enkrat

V sredo, 3. decembra, ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Gorici predstavitev prvenca Jasne Juretič »Prerokuj mi še enkrat«, ki je izšla pri tržaški založbi Mladika. Spremno besedo je napisala Marija Cenda. Avtorico in delo bo predstavil Marjan Čuk. Jasna Juretič je avtorica radijskih dram, kratke proze in pravljic za otroke. Roman »Prerokuj mi še enkrat« je njen knjižni prvenec. Dogajanje, razpeto med New Yorkom in Trstom, bo bralca presenetilo in navdušilo zaradi svoje umetne zgradbe in stilne ter jezikovne svezine.

Klini, stene in spomini

V Goriški knjižnici Franceta Bevka je do 17. decembra na ogled fotografija razstava »Klini, stene in spomini« ob 30-objetnici delovanja Alpinističnega odseka Planinskega društva Nova Gorica. V odseku je trenutno zbranih okrog 50 alpinistov z goriškega območja, od tega dva dva aktivenih. Načelnik alpinističnega odseka Rok Stubelj, je povedal, da so zadnjo odmevnojšo odpravo izvedli julija letos v Periju, že čez mesec dni pa se dvočlanska odprava, v kateri bo poleg njega še Jernej Arčon, odpravila v Patagonijo. Na razstavi je poleg fotografij gor z vsega sveta na ogled tudi nekaj kosov na odpravah uporabljeni alpinistične opreme. Zgodovina novo-goriškega alpinističnega odseka je namreč dolga in polna spominov iz najbolj odmaknjene predelov sveta, strmih sten in visokih gora. Razstava je zasnovana kot pogled v preteklost, izliv sedanjosti in spomin na tiste, ki so v iskanju svoje poti za vedno ostali v gorah. (nn)

DOBERDOB - Mladinski odseki sodelujejo

Pet za eno zabavo

Pobuda, ki bo potekala 6. decembra na Gradini, je le začetek skupne dejavnosti

V doberdobskem sprejemnem centru Gradina bo v soboto, 6. decembra, izredno živahn. Pet mladinskih odsekov iz goriške in tržaške pokrajine bo namreč priredilo enkratno zabavo - Miklavževanje, ki predstavlja prvi primer tovrstnega mladinskega sodelovanja na dejelni ravni. Na odru se bo stvarstvili mladi glasbeni skupini Grinders, ki bo nastopila ob 20.30, in Pork Chop Express, ki bo s koncertom začela ob 23. uri. Med pavzami in po nastopu skupin bo pozno v noč vrtel plošče DJ Jernej Češek »Šeckov.«

Pobudnik prireditve je mladinski odsek kulturnega društva Jezero iz Doberdoba. Njegov predsednik Jari Jarc poudarja, da so mladinski odseki iz zamejstva. Prvi se namreč sodelovanje mladine v zamejstvu neomejuje zgorj na dve ali tri kulturna društva, pač pa sega od goriške do tržaške pokrajine. Dejstvo, da mladi hočejo sodelovati, je zelo dober začetek povezovanja; ravno nove generacije bodo namreč v prihodnosti vodile kulturna društva in ne bodo videle političnih pregrad - kakor se na žalost še danes dogaja - ter jim bo skupno prizadevanje za ustvarjanje kulture na zamejskem področju pri srcu, «pravi Romina Cijan iz mladinskega odseka društva Sovodnje. Iste mnenje je bila Nikol Dorni iz mladinskega krožka števerjanskega društva F.B. Sedej: »Odločili smo se, da bomo s števerjanskim mladinskim krožkom sodelovali pri "fešti", ki bo na Gradini. Zdi se nam prav, da smo vključeni v organizacijo prireditve, saj bo to enkratna priložnost za združevanje mladih ne glede na spol, barvo kože in politično pridomnost. To bo priložnost, da mladi dokazemo, da znamo biti tudi sami združeni in med sabo povezani. Zato vabim tudi druge mladinske krožke in odseke, da sodelujejo pri prihodnjih pobudah.«

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici obvešča, da je bila predstava »I Gormiti« na povedana za 30. november, prenešena na 1. marec 2009.

PD ŠTANDREŽ prireja niz predstav ljuditeljskih gledaliških skupin: danes, 30. novembra, ob 17. uri bo gostovalo KUD Polzela z Linhartovo komedio Ta veseli dan ali Matiček se ženi.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.10 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Twilight«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.00 - 18.45 - 20.15 - 22.00 »Bolt«.

Dvorana 3: 16.00 - 18.00 »Rumore bianco«; 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 15.10 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Twilight«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.00 - 18.45 - 20.15 - 22.00 »Bolt«.

Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 »Max Payne«.

Dvorana 4: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.

Dvorana 5: 15.00 - 17.00, »La fidanzata di papà«; 18.45 - 21.30 »Changeling«.

Razstave

KD BRIŠKI GRIC IN FOTOKLUB SKUPINA 75 vabita na gled fotografikske razstave Silvana Pittolija z naslovom Števerjan v zrcalu Brd na sedežu društva Briški gric v Števerjanu; do 15. decembra samo ob sobotah med 10.30 in 11.30 ter med 15. in 17. uro.

BREZPLAČNA VODENA OGLEDNA razstave »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso« (med 10. in 19. uro na sedežu fundacije Goriške hranilnice v ul. Carducci, 2 v Gorici) bosta danes, 30. novembra, ob 11. in 17. uri; (informacije na www.fondacionecargo.it - tel. 0481-537111)

Koncerti

ODDELEK ZA JAZZ IN ZABAVNO GLASBO GLASBENE MATICE iz Gorice vabi danes, 30. novembra, ob 18. uri v Tumovo dvorano v KB centru v

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
Q8 - Ul. Trieste 22
AGIP - Ul. Don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
ESSO - Ul. I Maggio 59
IP - Ul. Boito 57
OMV - Ul. Terme Romane 5

KRMIN
API - Ul. Isonzo

GRADISČE
AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK
AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31

FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia 42

ROMANS
API - Ul. XXV Maggio 3/A

Obvestila

SOVOČENJA 2008 - Koncert zborov s tematskimi sporedi bo danes, 30. novembra, ob 17. uri na gradu Dobrovo v Goriških Brdih.

ZBOROVSKO ZDRUŽENJE VOX JELIA in zbor Angelo Capello vabita na koncert »Nativitas« danes, 30. novembra, ob 18.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah.

V SPOMIN NA MIRKA ŠPACAPANA bo v sovodenjski cerkvi v sredo, 3. decembra, ob 20. uri pevski večer. Na stopajo DPZ Bodeča neža, ženska vokalna skupina Sovodenjska dekleta in moška pevska skupina Akord.

Čestitke

Igorju in Jani se je pridružil mali MITJA. Ob tem lepem dogodku se s srečnima staršema veselijo nonota ter sestri Mariza in Valentina z družinama.

Manueli in Lorenzu se je pridružila prvorjenka NICOLE. Srečni družini iskreno čestita KD Briški gric.

Mali Petri Purič se je pridružila sestricaIRENA. Srečnima staršema Tamari in Dragu iskrene čestitke in mnogo zdravja vsem želijo nona Sonja, stric Igor in Vijolica z družino.

Rodila se je mala

Nikol

Mamici Emanuela in očku Lorenzu želimo vse najboljše v življenju.

Joško z družino

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bosta avtobusa št. 1 in št. 2 odpeljala 5. decembra na izlet na Štajersko ob 6. uri iz Štandreža, nato s postanki v Sovodnjah, Doberdobu, na avtocesti blizu črpalke Agip pri Devinu in pri mejnem prehodu Fernetiči na italijanski strani. Za izlet je še nekaj prostih mest, vpisujeta Saverij Rožič (tel. 0481-390688) in Ana Kuzmin (tel. 0481-78061).

KRUT prireja v soboto, 17. januarja 2009, ogled razstave Van Gogh - Risbe in slike v muzeju Santa Giulia v Bresci; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

SPDG prireja v nedeljo, 30. novembra, izlet v neznamo. Odhod z osebnimi prevoznimi sredstvi (40 min. vožnje) s parkirišči pri Rdeči hiši ob 7. uri. Izlet ni zahteven vendar bomo hodili po snegu (priporoča se primer na obutev), približno 4-5 ur do kocce; tel. 0481-81965 ali boris@kinoatelier.it

JL BOTTONE Sošol Nadja Kupuj v samem središču Gorice! Izbira in kakovost brez primerjave Decembra še ugodnejše! TRAVNIK 25 zraven Katoliške knjigarnje

TMedia

Oglasovalska agencija TMEDIA OBVEŠČA

CENJENA KULTURNA IN ŠPORTNA DRUŠTVATA DRUGE ORGANIZACIJE, DA

SPREJEMA
BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA
za Primorski dnevnik
do petka, 12. decembra 2008

Telefon št. 800.912.775
E-mail oglasi@tmmedia.it
Faks št. 0481 32844

Delavniki
10.00 - 15.00

KROŽEK ANTON GREGORČIČ v sodelovanju s SLOVENSKO SKUPNOSTJO

vabi na predstavitev
48. priročnika Krožka Virgil Šček

MIRKO ŠPACAPAN POLITIČNA BIOGRAFIJA 1977-2007

Na srečanju bodo prisotni avtorja Erika Jazbar in Miloš Čotar ter urednik belih priročnikov Ivo Jevnikar. Spregovoril bo deželnji tajnik Ssk, odv. Damjan Terpin

Torek, 2. decembra 2008 ob 20.30
Kulturni center Lojze Bratuž, Gorica

Vljudno vabi na miklavževanje
Zora Piščanc

Sv. Miklavž v Gorici

Otroška dramska skupina SKPD F.B. SEDEJ - Števerjan
Režija: Kristina Corsi

Kulturni center Lojze Bratuž
Petek, 5. decembra, ob 16. uri

Miklavžev urad bo odprt ob 15. ure dalje.
Za informacije lahko pokličete v futranjih urah na tel. 0481 531445.

Mali oglasi

SUHA GOZDNA DRV vam pripelje na dom Aleš Komjanc iz Števerjan; tel. 0481-390238.

USNJEN DIVAN ZA TRI OSEBE svetlo rjave barve z dvema foteljema, v dobrem stanju, prodam; tel. 0481-778836, tel. 339-6307917.

Osmice

BERTO TONKIČ v Doberdobu je odpeljal osmico. Ponuja domač prigrizek in toči črno in belo vino.

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu so ob petkih, sobotah in nedeljah odprtih; tel. 0481-78125.

Prispevki

Ob peti obletnici smrti Marka Waltritscha podarijo Carla, Aleš in Dimitri goriški knjižnici Damirja Feigla 1.500 evrov za nakup knjig.

80-letnici iz Štandreža darujejo 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Štandrežu.

Ob 7. obletnici smrti Ivanke Cotič

daruje sestra 50 evrov za Kulturno društvo Sovodnj.

V spomin na Evgena Sobana darujejo sorodniki Kobal in Agostini 50 evrov za AŠKD Kremenjak, 50 evrov za sekciijo VZPI-ANPI Dol-Jamle in 20 evrov za vzdrževanje spomenika NOB v Jamljah.

Pogrebi

JUTRIV KRAJU SAN PIER D'ISONZO: 13.45, Galdino Miniussi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V TURJAKU: 10.35, Romana Narduzzi por. Ulian v cerkvi in na pokopališču.

ZAHVALA

Jožef Colja

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali in našega dragega pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Simonu Špacapanu in zdravnici Katji Lavrenčič, MPZ Jezero, Karlu Ferletiču za ganljive besede, cerkvenemu zboru in župniku Ambrožu Kodelji.

Svojci

Od 1. decembra 2008 do 31. marca 2009

Branimo naše kupce

nižamo cene in dvigujemo kupno moč

cene za več kot 150 artiklov so pri nas

znižane in zamrznjene

FINO IZBRANE REZINE ODRASLEGA GOVEDA	8,95
varčno pak., francoska pasma cena za kg	
SVINJSKO LEDJE V KOSIH	5,90
cena za kg	
KROMPIR	0,49
mreža, 2 kg cena za kg	
MEŠANA SOLATA	0,89
vrečka, 200 g cena za kos	
JABOLKA GOLDEN VAL VENOSTA SELEX	0,95
vreča, 2 kg, cena za kg	
KIWI	0,99
košarica, 1 kg cena za kg	
SVEŽE MLEKO VECCHIO CASOLARE	0,89
več vrst, italijanska proizvodnja, 1 l	
KUHAN PRŠUT TA	12,90
cena za kg	
COPPA BAYERNLAND	0,29
več okusov 200 g	
MASLO PREALPINA ZARPELLON	0,90
250 g	
JOGURT, POLNOMASTNI FATTORIA	0,23
več okusov, 150 g	
JAJCA SELEX srednje vel., kat. "A" 6 kosov	0,90
KUHINJSKA SMETANA STERILGARD	0,43
stete alpine, 200 ml	
SVEŽI KROMPIRJEVI NJOKI CRIVELLIN	0,55
500 g	
RIBJE PALČKE SELEX	1,69
zamrznjene, 300 g	
PICE MARGHERITA SELEX, zamrznjene 2+1 gratis, 780 g	3,45
	<small>3,45 (4,42/kg)</small>
PARADIŽNIKI	0,38
pločevinka 400 g, odc. teža 240 g	
FINI GRAH SELEX	0,50
pločevinka, 400 g odečljana teža 270 g	
NA TENKO NAREZANI SAMPINJONI NONNA ROSA	0,65
pločevinka, 185 g	
TUNINA V SEMENSEKEM OLJU SAN MARCO	1,35
3 kos x 80 g	
SONČNIČNO SEMENSKO OLJE 4 CUOCHE	1,60
steklenica, 1 l	

5,90

6,98

0,57

3,19

0,49

0,20

4 HRENOKVE PRIMO FIORE SENFTER	0,36
100 g	<small>(3,00/kg)</small>
JAJČASTA MORTADELA SELEX	1,99
350 g	<small>(5,60/kg)</small>
ŠTRUCA KRUHA SELEX	0,85
bela 400 g	<small>(2,12/kg)</small>
KRUH V REZINAH SELEX	0,44
20 rezin 330 g	<small>(1,33/kg)</small>
PREPEČENEC SELEX	0,80
klaščeni/poloznati 40 kosov, 315 g	<small>(2,34/kg)</small>
PIŠKOTI FROLL D'OR LA PIOVESANA	1,10
500 g	<small>(2,20/kg)</small>
KAVA CUBANITA CARRARO	0,99
klaščina, paket 250 g	<small>(3,96/kg)</small>
CORN FLAKES SELEX	1,30
375 g	<small>(3,47/kg)</small>
PLUMCAKE JOGURT MIDI	1,25
10 kosov, 350 g	<small>(3,52/kg)</small>
MARMELADA EXTRA BOSCHETTI	0,85
več okusov, 350 g	<small>(2,45/kg)</small>
ČAJ STERILGARD	0,45
limon/a/breskev 3 x 200 g	<small>(0,75/g)</small>
VINO CASA VINICOLA POLETTI	0,70
belo/deče, 1 l	
HRANA ZA PSE PATRIK	0,80
več vrst 1.250 g	<small>(0,64/kg)</small>
TEKOČI DETERGENT ZA PRALNI STROJ PULIR BARIO	2,40
plastenka, 3 l	
ODISAVLJENI DETERGENT ZA POSODO PULIECO	0,75
klaščni, plastenka, 1,5 l	
MEHČALEC PULIR BARIO	1,00
več vrst, plastenka, 2 l	
KREMNI DETERGENT SELEX za kopalnico-kuhinjo/limona	0,70
plastenka, 500 ml	
PLENICE SELEX	3,90
16/18/22/23 kosov	
TOALETNI PAPIR SELEX	1,90
4 role 500 listov	
ZOBNA PASTA PASTA DEL CAPITANO	1,10
placca e care - tuba, 75 g	
BARVNI PAPIRNATI PRATKI MATIS	0,98
40 X 40 - 40 kosov	

Pričakujemo vas v prodajnih mestih

SUPER A&O

eMISFERO
IPERMERCATI

famila

N

NEDELJSKE

Kjer se osel valja, tam dlako pusti. Ta pregovor s svojo ljudsko modrostjo še najbolj ustrezeno ponazarja vztrajanje tržaškega desnosredinskega občinskega odbora, ki si na vse kriplje prizadeva, da bi poimenoval stopnišče, ki povezuje Rosminijev trg z ulico Giuseppeja Revereja. Stopnišče, ki je dejansko podaljšek Ul. Revere, bi želeli poimenovati po nekdanjem fašističnem novinarju Mariu Granbassiju, ki se je kot prostovoljec pridružil enotam Franciscus Franca v boju proti španski republike. Granbassi je padel januarja leta 1939 med napadom na Katalonijo. Proti takemu poimenovanju so se izrekli mnogi tržaški intelektualci, vzrojili so Katalonci, ki ocenjujejo predlog o poimenovanju kot žaljiv, vendar župan Roberto Dipiazza in njegov odbor klub protestom nočeta odstopiti od namere.

Poimenovanje stopnišča po Mariu Granbassiju je predlagal odbornik Massimo Greco, sedaj pa je v zagovarjanju predloga še najbolj zagret podžupan, odbornik za urbanistiko in pokrajinski predsednik Nacionalnega zaveznika Paris Lippi. Župan je polemike glede poimenovanja odrezavo zavrnih s fašističnim (kot je sam priznal) »me ne frego« (»kaj mi mar«), Lippi pa ocenil, da so veliko bolj žaljivi spomeniki, ki so jih po kraških vaseh postavili padlim za svobodo. »Ali so se gospodje, ki govorijo o svobodi, sploh zavedli, koliko je spomenikov titovcem na Krasu,« je odpravil pripombe protifašistov, ki so se združili v odbor svobodnih in enakopravnih občanov. Odboru predseduje Claudio Cossu in h njemu so med drugimi pristopili pisatelj Boris Pahor, senator Fulvio Camerini, znanstvenica Maria Hack, igralec Moni Ovadia, filozof Pier Aldo Rovatti in zgodovinarji Enzo Collotti, Fulvio Salimbeni in Mimmo Franzinelli. Polemika je ostra, vendar oster piš, za katerega je dal pobudo odbor, še ni bil dovolj močan, da bi odpihnih debelo plast fašističnih in revisionističnih dlak.

Zamisel, da bi stopnišče v četrti sv. Vida poimenovali po Mariu Granbassiju, se je porodila v začetku leta in je zrasla, kot rečeno na zeleniku Massima Greca. Prvi je proti predlogu reagiral profesor španske zgodovine na tržaški univerzi Claudio Venza, reagirali so tudi katalonski univerzitetni docenti, po katerih pri gradnji skupnega evropskega demokratskega spomina ne more in ne sme biti prostora za poveličevanje fašizma.

Kazalo je, da je zadeva šla počasi v pozabovo, vendar je v teh tednih zopet bruhnila na dan s precejšnjem virulenco, polemike je s precejšnjim poudarkom beležil predvsem tukajšnji krajevni italijanski dnevnik. Občinski odbor v svoji nameri vztraja, stopnišče bi rad poimenoval po nekdanjem tržaškemu novinarju in tako skrajšal ulico, ki je poimenovana po Giuseppeju Revereju. Ime slednjega so med fašističnim dvajsetletjem enkrat že črtali, ker ni bil čistokrvni arijec, pa čeprav se je leta 1848 skupaj z Mazzinijem boril za rimsko republiko.

Sicer pa je bila za časa fašizma tudi ena od tržaških ulic poimenovana po Mariu Granbassiju (takrat so črtali ime Samueleja Romanina, katerega edina krivda je bila, da je bil žid), ki ga je fašistična oblast po smrti odlikovala z zlato kolajno za hrabrost. Leta 1939 so po Granbassiju poimenovali ulico, odločitev pa

utemeljili s trditvijo, da je junaska padel v Kataloniji za fašistične ideale. Ali ne bi bila že ta utemeljitev zadosten razlog za to, da bi sploh ne oblikovali predloga o poimenovanju?

Sicer pa se je Dipiazza pred leti, ko je bil še župan v Miljah, enkrat že opkel s poskusom, da bi eno od miljskih ulic poimenoval po alpincu Niccololu Gianiju, češ da gre za vojaka, ki je bil nagrajen z zlato medailjo za junaska smrtna albanski fronti. Umakniti se je moral, ko se je izkazalo, da je Giani prispeval k ustanovitvi šole o fašistični mistiki in je objavil izrazito rasistične članke.

Greco in Lippi, ki poudarjata, da se Granbassi ni omadeževal z vojnimi zločini, pa skušata opravičiti predlog o poimenovanju s trditvijo, da je bil Mario Granbassi uveljavljen novinar, ki bi si zaslužil, da mu Trst izkaže priznanje. To tezo je na javnem srečanju, ki ga je organiziral mi-

nuli teden odbor svobodnih in enakopravnih, odločno zavrnih dolgoletni sekretar vsedržavnega novinarskega sindikata in nekaj let tudi odgovorni urednik dnevnika Il Piccolo Luciano Ceschia. Po njegovem mnenju je utemeljitev nesprejemljiva, kajti Mario Granbassi je bil uspešen propagandist, trolley fašističnega režima, nikakor pa ne dober novinar, saj je ravnal v nasprotju z vsemi pravili dobrega novinarstva.

Dodatno obremenilno dejstvo pa so tudi njegove takratne otroške radijske oddaje, v katerih je nastopal kot Mastro Remo. V bistvu je šlo tudi v tem primeru za fašistično propagando, namenjeno otrokom, katere cilj je bil spremeni mlade v poslušne »balile« in nato v prepričane in pravoverne fašiste. Za razliko od mnogih drugih hierarhov pa se Granbassi ni zaprl na zapeček, am-

pak se je kot prostovoljec odpravil v Španijo, kjer se je pridružil Francovim enotam. Morda pa ga je k temu, da se je javil za prostovoljca, silila tudi smrt starejšega brata, ki je naredil samomor, ker ga niso sprejeli v odpravo, ki je napadla Etiopijo.

Ceschia se pri tem ni izognil primerjavi z Almerigom Grilzem, ki so mu v novinarskem krožku postavili spominsko ploščo kot drugim novinarjem, ki so umrli med opravljanjem svojega poklica. Grilz je bil v mladosti nedvomno fašistični pretepač, ko pa se je odločil za novinarski poklic, ga je po besedah Ceschie opravljal dobro in v skladu s pravili poštenega novinarstva. Zato obeležje s tega vidika ni sporno.

Sicer pa tržaški poskus, da bi nekdanjemu fašističnemu propagandistu posvetili eno od mestnih ulic, ni osamljen, ampak se uokvirja v širšo državno politiko sedanje

desnosredinske večine, kjer je tudi predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini ostal dokaj osamljen pri svojem poudarjanju protifašističnih vrednot. Obrambni minister in vsedržavni koordinator Nacionalnega zaveznika Ignazio La Russa je 8. septembra med uradno slovesnostjo počastil spomin tistih republikinskih enot, ki so se borile skupaj z nacistično vojsko proti zavezniški vojski, rimske župan Gianni Alemanno prav tako poskuša poimenovati katero od mestnih ulic po kakem vidnem fašistu, na Siciliji pa bi radi letališče v Comisu, ki je poimenovano po komunističnem parlamentarcu Piu La Torreju (padel je pod streli mafije 30. aprila leta 1982, ker je javno opozoril na poskus mafijskih tolpl, da bi se okoristile z gradnjo protiraketnega oporišča v Comisu) poimenovali po fašističnem generalu Vincenzu Maglioccu, ki je med drugim bombardiral Etiopijo med fašistično agresijo. Sicer pa je pred nedavnim tudi eden od ustanoviteljev Forza Italia Marcello Dell'Utri pohvalil dosežke fašizma, premier Silvio Berlusconi pa ni nikoli podprt Finija v njegovi obsodbi nekdanjega režima in pri poudarjanju antifašizma kot ene od vrednot demokracije. Pa tudi od obrambnega ministra La Russe se ni ogradol.

Rezisionistični pristop sedanje desne sredine ni samo sad neke nostalgičnosti, ni samo poskus skupine politikov, ki so bili petdeset let na obrobu in izven ustavnega loka, da bi ovrednotili svoje nekdanje prepričanje, svoja videnja in opravili svoje očete in dede, ampak ima političen cilj: rušenje tiste demokratične ustave, ki je nastala med odporniškim bojem in ki je temelj sedanje italijanske države. Ta ustava bo lahko spremenjena samo, če bodo njeni temelji dovolj načeti, rezisionistični prijemi pa imajo ravno ta cilj.

Protest ni ostal samo v krogu starejših. Med javnim srečanjem se je proti poimenovanju stopnišča po Mariu Granbassiju izreklo tudi predstavnštvo unije tržaških dijakov, ki so med drugim menili, da je znanje, ozaveščenost o tem, kaj je bil fašizem, edino učinkovito zdravilo, ki lahko prepreči postopno drsenje Italije na desno.

V prizadevanjih, da bi onemogočili poimenovanje stopnišča po fašističnem novinarju, je bil doslej manj slišen glas Slovencev. Seveda v odboru svobodnih in enakopravnih občanov ne manjka Slovencev, kot dokazuje tudi dejstvo, da je pristopil Boris Pahor, vendar ni občutiti pritiska, aktivne vloge naše narodnostne skupnosti v teh prizadevanjih. Ponavljajo se to, kar se je zgodilo pred nekaj leti, ko je bil v Trst povabljen viden nacistični predstavnik, ki bi bil moral nastopiti v kavarni San Marco. Tudi takrat smo Slovenci ostali na oknu, zainteresirani, vendar pasivni gledalci. Tokrat je pristop prav tako pasiven, kot da bi se nas zadeva sploh ne nikala.

Nobenega dvoma ni, da je v tem trenutku pozornost manjšine in njenih organizacij namenjena predvsem zaskrbljujočim napovedim iz Rima, da bodo sredstva za Slovence korenito zmanjšana, kar bo ogrozilo preživetje marsikatere manjšinske organizacije, večina energij je namenjena naporom, da bi to možnost preprečili ali najmanj zmanjšali posledice. Vendar to ne opravičuje tako pasivnega odnosa manjšine, saj bi morebitno poimenovanje stopnišča po Mariu Granbassiju bila politična in moralna klofuta tudi za

NESPREJEMLJIV PRISTOP TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA ODBORA

Poimenovanje ulice po fašističnem propagandistu?

VOJMIROV TAVČAR

Sporočilo bralcem

Ko smo se v redakciji še pred začetkom poletja pogovarjali, da bi bralcem dnevnika omogočili, da s svojimi fotografijami med poletjem popestrijo strani Primorskega dnevnika, nismo pričakovali, da bo pobuda »Foto utrip« naletela na tako množičen odziv. V redakcijo smo dobili izredno veliko število fotografij. Precej od njih smo jih objavili, še veliko več pa jih je ostalo na našem elektronskem arhivu. Prostor, ki je bil namenjen tem fotografijam je bil namreč omejen, kljub poletju, ko je običajno svežih novic manj, pa smo morali zaradi pomanjkanja prostora objavo fotografij naših bralcev večkrat preložiti na naslednji dan. No, ta naslednji dan je marsikdaj postal še naslednji in še naslednji... Večkrat se je tako zgodilo, da v rubriki Foto utrip ves teden nismo objavili nobene fotografije.

Tedni so tako tekli in poletja je bilo prehitro konec. Ker je bilo tudi prostora v dnevniku vedno manj, smo se odločili, da izberemo 50 fotografij in jih objavimo na dveh dvojnih nedeljskih straneh brez navedbe avtorjev. Prvi izbor smo objavili prejšnjo nedeljo, drugega pa objavljamo danes.

Žal vseh fotografij nismo mogli objaviti. Zato se še posebej opravičujemo avtorjem tistih fotografij, ki niso bile objavljene. Istočasno pa se želimo tudi zahvaliti vsem, ki ste se odzvali na našo pobudo in nas res dobesedno zasuli s fotografijami. Zato še enkrat, prisrčna hvala!

FOTO UTRIP

NEC

Dve orjaški mavri, nato pa tornado... (Šempolaj)

Pisana keramika (Tunizija, otok Djerba)

V objemu cvetic

Otok Malta - Naravne oblike, ki spominjajo na človeški obraz

Okno v svet

Vse poti peljejo v Rim

Ko zažeja...

V Canyonlandsu

Zvezda iz Rdečega Morja

Otok Tinos

Plavajoči market v Vietnamu

Zobozdravnik

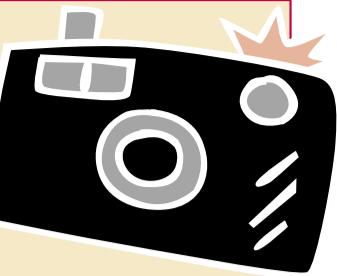

Zadnji trendi: z avtom tudi po morju...

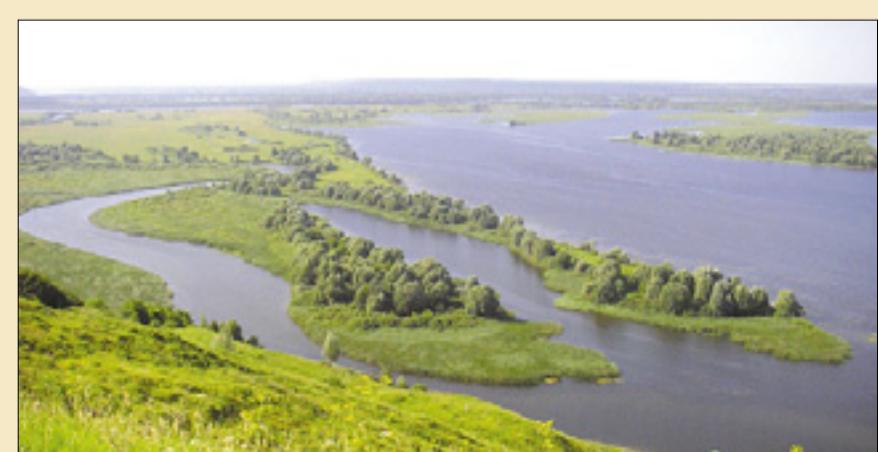
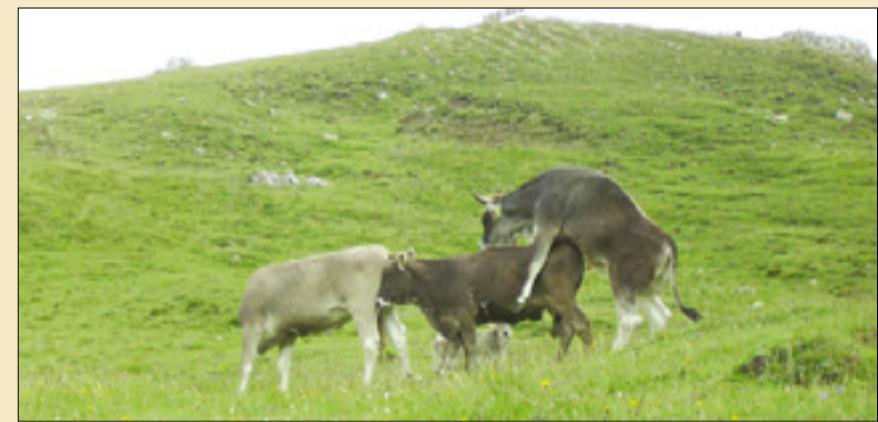
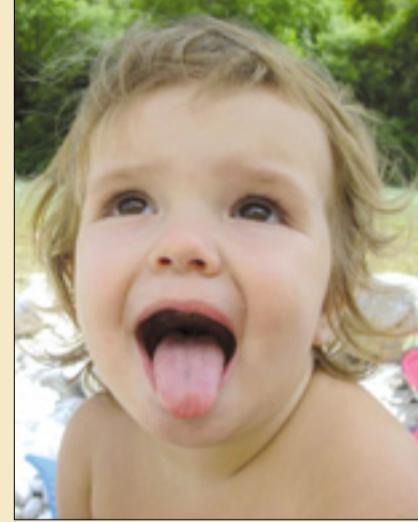

Rojstvo Mateje

TRIPPI POLETJA

OBJAVLJENI

Nekateri v morje... drugi v blato a je vseeno lepo!

Pogled na okljuke Volge in Aniša

STOLETNICA ROJSTVA PESNIKA, KI JE PADEL POD STRELI OKUPATORJA

Kdor umre za domovino, je živel dovolj! (Ivan Rob)

Letos avgusta bi 100. rojstni dan praznoval slovenski pesnik in prozaist Ivan Rob, ki sodi med redke slovenske ustvarjalce, ki so v naše slovstvo prinesli nekaj sproščene vedrine in smeha. Njegov ustvarjalni opus v nekaterih krogih ponovno vzbuja posebno zanimanje, njegovi priravnenci pa opozarjajo, da so Robova dela premalo prisotna v šolskih kurikulumih. Rob, ki je bil v nekem smislu utelešenje radikalne svobode, je pisal pesmi, travestije znamenitih slovenskih tekstop, v različnih dnevnih in tednikih pa je objavljala tudi razne parodije. A ves ta njegov opus ne bi zadostoval za pridobitev vidnejšega mesta v slovenski literarni zgodovini, če ne bi opozoril nase s knjigo, ki ji je dal naslov po glavnem delu, ki ga je tudi ponatisnil (1938). Bila je to travestija Jurčičevega Desetega brata, ki ga je Ivan Rob predelal v šaljivo delo, ki ga odlikujejo duhovitost, miselna ostrina ter blagodejni in prostodušni humor. Poleg Desetega brata pa se med najboljšo slovensko humoristično in satirično poezijo uvršča še lepa vrsta krajših Robovih satiričnih pesmi, še poselj parodij.

In kdo sploh je ta ljubljanski posebnež, o katerem še danes kroži veliko anekdot? Čeprav je Ivan Rob večji del svojega življenja preživel v Ljubljani, pa ni bil pristni Ljubljčan, saj se je rodil v Trstu, in sicer 17. avgusta 1908 očetu Andreju in materi Karolini. Rob ni ohranil nobenih spominov na Trst, saj so ga starši zelo zgodaj odvedli v njihovo rojstno vasico, ki se nahaja na prehodu iz kobarškega kota v breginjski. Tam se namreč nahaja vasica Kred, iz katere sta Ivanova mati in oče še pred njegovim rojstvom moraliti za kruhom. V svojem življenju je Ivan doživel še celo vrsto selitev, to nemirno brezdomstvo pa je postal sestavni del njegovega življenja. Družina je kmalu zamenjala Trst z Gorico. Oče, ki je bil že v pokolu, naj mimo gredo kot zanimivost povemo, da je bil Ivanov oče kar 35 let starejši od matere, je tu pokojnino zao-kroževal s krojaštvom, s šivilskim delom pa se je ukvarjala tudi mati. Tudi to življenje v Šempetu pri Gorici je trajalo le kratek čas. Ivan je začel leta 1914 hoditi v šolo, toda že naslednje leto je moral družina kakor tisoče drugih družin oditi v begunstvo. To begunsko romanje se je končalo v Kranju oziroma na sedni Rupi. Z Rupe so se nato preselili na Primorsko. Tu je Ivan začel redno obiskovati osnovno šolo, gimnazijo je nato obiskoval v Kranju, a še preden se je končalo šolsko leto, so se Robovi iz begunstva vrnili domov. Ker pa je bil Šempeter porušen, so se naselili v Kredu pri maminimi sestri. Vse te selitve so močno zaznamovala mladega Ivana, ki je klasično gimnazijo naposlед dokončal v Ljubljani.

Po dokončani gimnaziji se je Ivan moral odločiti za nadaljnji študij. A ni mogoče lahko. Prepričevali so ga, naj gre za duhovnika, kar se je tudi njemu zdela edina smiselnna rešitev glede na slabo finančno stanje, v katerem se je nahajal. Tako se je odločil za novicijat pri lazarištih. A tam ni zdržal dolgo. Po tehtnem premisleku se je nato vpisal na slavistiko. Kljub temu, da se ni šolal za duhovnika, so mu klerikalni krogi še naprej nudili brezplačno hrano in sobo v katoliškem akademskem domu. Ker je imel osnovne življenjske pogoje zagotovljene, je lahko brez skrbnega zaplavil v tedanji akademski vrz, enega izmed najzanimivejših v celotni zgodovini slovenstva. Odkrivanje novih ali drugačnih pogledov na svet ga je vedno bolj oddaljevalo od katoliške tradicije, v kateri je rasel. Njegov odklon se je stopnjeval do tolikšne mere, da so ga že naslednje šolsko leto vrgli iz doma, Rob pa se je dobesedno znašel na cesti. Ker ni imel stalnih dohodkov, preživil je namreč samo z objavljanjem člankov v tedanjih ča-

Na fotografijah:
dva portreta Ivana
Roba in pesnik,
vklenjen v
ujetništvu
italijanskih
okupatorjev in
belogradistov,
malo pred
ustrelitvijo

sopisih, kar pa seveda ni zadostovalo za kritje vseh življenjskih stroškov, mu ni preostalo drugega kot »tolči revščino«. Tega pa le ni počel dolgo, saj je imel kljub vsem težavam precejšnjo mero sreče. Kmalu je našel zatočišče pri družini časnika Franceta Tersegla. Tu je živel med letoma 1933 in 1937, v tem času pa se je Ivan zbral in se sprva ambiciozno posvetil študiju, zelo dejan je bil tudi v literarnem smislu. Idila pri Terseglovih se je končala leta 1937, predvsem zaradi nasprotij, do katerih je prišlo med Robom in gostiteljem. Družini ni bil po godu Robov življenjski slog, radi katerega se je začel odmikati visokošolski druščini in postajati zvezda ljubljanske boheme. Vendar pa je bilo Robu, ko je odšel na svoje, vseeno nekoliko lažje, saj je bil takrat že dokaj priznan literat, precej iskan sodelavec različnih revij, marsikaj pa je pisal tudi za radio. S pisanjem se je preživil vse do izbru-

te sodi tudi list Ščipavec, ki ga je Rob začel izdajati v prvi polovici leta 1933. List je prinašal Robove verze in prozo, v katerih je viden velik ponudarek na slovenskem nacionalnem vprašanju. List je imel med akademsko mladino izreden odmev, deloma zato, ker je Rob med njo užival zelo dober glas kot humorist in vodja zabav, še bolj pa seveda zaradi vsebine, ki je bila izraz nekega skupnega akademskega položaja in mišljenja. Nejak let pozneje je Rob začel sodelovati pri Družinskom tedniku, postal je zvest sodelavec lista

1551 in še nekaterih dru-

mi različno uspel. V tem tedniku je Rob objavil tudi svoje najobširnejše delo, ki mu je, še posebej po ponatisu v knjigi leta 1938, prineslo priznanje. V mislih imamo slovito travestijo Jurčičevega romana Deseti brat, ki ga je Rob oblikoval preuredil v verze, ljudi in dogodek pa je prenesel v sodobni čas. Kmečko-grajsko romantiko z realističnimi potezami je zamenjal s študentovsko-meščanskim svetom prejšnjega stoletja. V ozadju je ohranjena zgoda Jurčičevega Lovra Kvasa, Martinka Spaka in vseh krogov, v katere je nekdaj pisatelj razporedil grajsko, kmečko in meščansko druščino. Pod Robovim peresom pa so se nekdaj ljudje spremeni v nove osebe: Kvas v športnika, graščak v trgovca, Manica v moderno gos, Piškar v tovarnarja in veržnika, Marijan v ekspresionističnega pesnika itd. Zaradi izrednega uspeha parodije Deseti brat, ki je v omenjenem tedniku izhajala kot nadaljevanka, je Rob gradivo kasneje strnil v knjižno obliko in jo izdal junija leta 1938. Tiskal jo je tiskarna Kolman brez vskršnega denarnega kritja, na kredit bi lahko rekli, ilustracije pa je prispeval Niko Pirnat. Knjiga, ki je bila v nekaj mesecih razprodana, je doživela velik literarni uspeh, za katerega so zaslužne tudi revije Modra ptica, Dejanje in trije lju-

secih po izidu knjige. Ostalo je le še 217 izvodov. Moj oče, učitelj, je kot korektor občasno pomagal v ljubljanskih založbah. Ena od teh je kupila preostalih 217 izvodov. S tem denarjem sem v gostilni Pri Katrci Ivanu Robu za pol leta plačal kosilo. V Rožni dolini pa sem lastniku stanovanja, kjer je Ivan imel sobo, plačal najemnino za pol leta. Ostali denar - le za nekaj golažev in nekaj steklenic piva - sem izročil Ivanu in rekel: »Prodal sem preostalih 217 izvodov. Tule imaš denar ...« Ivan je preštel tistih nekaj fičnikov. Stlačil jih je v žep in mi rekel: »Dokler mi ne boš povedal, s katero klape si moje solde zakrokal - si zame ljubljanska megla!« Čez dva dni me je poiskal, osmukal je svojo rdečkasto bradicu in rekel: Bolj si pameten, kot sem te do zdaj šacial. Ni slab, pol leta nobene skrbi za kosilo in za streho nad glavo. Greva na pivo in na golaž. Plača Ivan Rob, avtor Desetega brata!«

Kratko, a pestro in smeha polno življenje Ivana Roba, se počasi zaključuje. Časi so postajali vedno hujši, bližala se je vojna, tako da je moral Rob ponovno bežati. Iz Maribora v Ljubljano, nato se je zatekel v Iški Vintgar, kjer je doživljal svojo zadnjo počitniško idilo. Ivan je tam ostal do 8. februarja 1942, nakar je odšel na dolenjsko svobodno ozemlje. Kot bi se usoda kar naprej poigravala, je bila tudi tu že prisotna sovražnikova noga, ki je silila slovenskega človeka v partizanstvo. Viharni časi, od Robovega prihoda na osvojeno ozemlje leta 1942 do zadnjih dni meseca januarja naslednje leto, ko je bil zajet, so bili malo prijazni do literarnega ustvarjanja. Iz partizanskih mesecev Ivana Roba ni ohranjeno nobeno njegovo literarno delo, vendar je znano, da je tudi tedaj pisal. Če nič drugega, pa za gledališče Agit-teater, cigar član je bil Rob do svoje smrti. Namen tega gledališča je bil predvsem ta, da je dvigoval moralno vzdušje borcev, to pa je Ivan odlično počel, saj mu je z obrazu sijalo sonce tudi v teh mračnih časih. Poslednje utrinke svoje življenjske zgodbe je Rob začel doživljati 22. januarja 1943. Partizanka Marjola Kobal, edina preživelna iz zatekte skupine, v kateri je bil tudi Ivan, v svojih spominih pripoveduje: »Padli smo v ujetništvo italijanske kolone in belogradistov. Odpeljali so nas v Šentjernej, kjer so nas posamezno zaslilaši. Še istega dne so nas premestili v Novo Mesto, kjer nas je drugič zaslilaš sam poveljnik orožnikov, Ferdinand di Furia. Kasneje smo se znašli v Ljubljani.« Kobalovo so kasneje odpeljali v internacijo, Roba pa med talce. V mrzlem jutru 12. februarja 1943 so odjeknili streli. Ivan je pred smrтjo izrekel še zadnje besede: »Kdor za domovino umre, je živel dovolj!«

Če potegnemo črto pod povedano, lahko zaključimo, da je bil Rob odličen humorist, izjemni improvizator, popvekar-kitarist, bohemski pevec, pa tudi pivec. Njegov humor, satira, parodija in travestija pomenijo novost in zato obogatitev tedanje literarne ustvarjalnosti. Za slovensko slovstvo je tako ali tako znano, da ne kaže pretiranega nagnjenja do smeha, vedrosti in razposajene sproščenosti, zato je Robova pesniška beseda, polna vedrega smeha, posmeha in ironije, predstavljala dobro podporo realističnim prizadevanjem tistih let.

Čisto za konec pa še nekaj verzov iz Robovega uvoda k delu Deseti brat, iz katerih je dobro vidna avtorjeva brijančna komičnost:

Deseti brat - roman domači,
ki Jurčič ga je pisal bil -
se v pesmi tej vam predvrgači,
da bolj bo bran in zanimiv.
Značaje sem, osebe menjal
Tako, kot jih zahteva čas;
v njih marsikdo bo brata gledal,
bo videl tudi - svoj obraz.
Če, Jurčič, zdaj vrtiš se v grobu,
odpusti to predrznost - Robu!
Sanela Čoralč

gih tedanjih revij in časopisov, leta 1940 pa je postal sourednik mariborskega Totega lista, s katerim je sodeloval približno pol leta, nakar je Rob moral zaradi vojne vihre bežati iz Maribora v Ljubljano. Najbolj obsežno je bilo Robovo objavljanje v Družinskem tedniku, v katerem je objavljala pesmi polne humora in satire. Snov za pesmi mu je nudilo dnevno dogajanje, predvsem v politiki. Njegovi verzi so gloše k dnevnim dogodkom iz evropskega, deloma tudi iz svetovnega kroga, ker pa je pesmi pisal predvsem po naročilu oz. uradni dolžnosti, je tudi razumljivo, da je z različnimi pesmi

bljanski dnevnik, ki so bralcem ponudili laskave ocene o Robovem knjižnem delu. Kako je ta knjižni uspeh in obenem še kako potreben zasluzek doživljil Robov prijatelj Igor Torkar, lahko preberemo v knjigi Ivan Rob. Življenje in delo, v kateri se Torkar teh dogodkov spominja nekako takole: »Tako je Robov Deseti brat izšel v samozaložbi. Kolman ga je izdal. Lahko bi šaljivo rekel: Na mojo in Robovo nago študentsko rit. No, Desetega brata so v knjigarnah prodajali za med. Je že takoj, da ljudje v vseh režimih radi berejo dobro, pogumno satiro. Z Robom sva Kolmanu račun za tisk in vezavo v celoti plačala v dobrih dveh me-

Od jutra do jutra.

Od doma do doma, od bralca do bralca.
Primorski dnevnik, tudi v letu 2009, v vsak vaš dan.

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009

200 evrov in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**.

Vsek izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno!

Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.

Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** -
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo,
da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli
dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2008 vsako
jutro prejemali na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka

št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

POMEMBNE, A NAM NEZNANE TRŽAČanke IN GORIČANKE

Mara Hus (pisateljica, 1900-1944)

Kadarkoli se mi pogled ali misel ustavita pri socialni delavki Maši Gromovi, se mi takoj zarise v spominu ime še ene Sežančanke, Mare Hus. Medtem ko je Gromova, hči sežanskega kavarnerja Dolenca, vidno zaznamovala tržaško socialno in društveno življenje pred prvo svetovno vojno, bi Husovo težko povezali s Trstom, saj ni tu ne živelna ne delala. Ali torej sploh spada med naše neznane Tržačanke? Nič nas ne moti, če spodnjo Vipavsko dolino povežemo z Gorico in Goriško, nehote pa se ustavimo ob zadnji povojni meji med Općinami in Sežano, ki je Trst odrezala od njenega neposrednega naravnega zaledja. In vendar je bil nekdaj Trst močno povezan s Sežano. Ko je bil l. 1870 tam narodni tabor za Kras je bilo po poročanju Bleiweisovih Novic, in Sežani tudi ogromno število tržaških Slovencev. Iz Trsta je šel »velikanski odhod z rojansko zastavo na celu...in še druge zastave, velikanska množica rodoljubov s pevskim zborom in godbo«. Sežano, ta nekdaj komaj dve uri hoda od Trsta oddaljeni kraj, bi torej morala odpisati?! In z njim tudi Mara Husova, ki je samo zaradi nesrečnega spleta zgodovinskih okoliščin živila daleč od Sežane in Trsta.

Mara Husova, ponosno in pogumno samorastniško dekle, se je rodila 24. novembra 1900 v Sežani, v tistem starem delu vasi, ki mu domačini pravijo Gradišče. Oče Anton Hus in mati Ana Malalan sta bila trdna kmetata, ki sta vzredila šest otrok, tri sinove in tri hčere. Njihova kmetija je bila ena izmed najstarejših, saj je po starem hiša nosila številko 13. Mara je bila najstarejša. Tako ko je dokončala domačo osnovno šolo, pet razredov in še dva nadaljevalna, je moralna trdo poprijeti za kmečko delo, čeprav si je močno želela naprej v tržaške šole. Pred leti so mi starejši pripovedovali, da je nosila knjigo celo s seboj na polje, ob žetvi pa jo je skrila pod snop, če je prišel kdo mimo. Če je imela urico prostega časa, je tudi sama kaj napisala. Da bi ji pregnala neumne misli, ji je mama vse njene mladostne »literarne poskuse« sečgal, oče pa je odločil, da je zanje najprimernejše orodje srp in motika.

Medtem je Mara odraščala in skrivalj še vedno sanjarila o šoli. Ko je prišla Sežana po prvi svetovni vojni pod Italijo, je videla rešitev samo v begu v Jugoslavijo; tam je upala, da bo imela več možnosti. Zato se je, komaj osemnajst let star, odločila in brez dokumentov pobegnila v Ljubljano. Tam se je kmalu srečala z razočaranjem in spoznala, da je edina možnost, ki jo ima kmečko dekle v mestu, da sploh preživi, služba služkinje v meščanski družini. Misli na šolanje je odložila, a ne opustila. Poštena in neizkušena kot je bila, se nikakor ni mogla prilagoditi novemu delu, zato je službe večkrat menjavala. Po štirih letih takega življenja, ji je pomagala na novo pot njen ugledna rojakinja Maši Gromova, takrat v Ljubljani zelo znana socialna delavka in odbornica mnogih organizacij. Pričevanje o tem nam je ohranila pisateljica Mara Lamutova l. 1932 v Ženskem svetu, kjer je v Odprtrem pismu Maši Gromovi, pisala tudi o Mari Husovi in končala z besedami: »Danes je to dekle pisateljica - dokaz - kam pride človek z močno voljo, če ga vodi spretna roka...«

Tudi Mara ni pozabila gospe Maše. Ko je več let kasneje pisala povest Njene službe, ki je trpka zgoda njenih dekliških let, je vanjo vpletla tudi gospo Marijo (Mašo), ki je njeni junakinji Zori (Mari) omogočila vpis v državno brezplačno šolo za bolniške sestre v Beogradu. Tam je Mara ob dveletnem šolanju opravila tudi vse potrebine izpite na meščanski šoli. Življenje se ji je popolnoma spremenilo, hkrati pa jo je

za vedno odtrgalo od doma in od Slovenije. Prvo službeno mesto je dobila v Makedoniji, v Strugi.

Štiri leta kasneje se je začela oglašati v Mladiku, ki ji je l.1928 objavila prvo črtico Od Beograda do Struge, l.1930 pa Božič v Makedoniji. Potem se srečujemo z njo iz leta v letu, tako v Mladiku kot v Ženskem svetu. Njen mentor je postal Fran Saleški Finžgar in po njem se je zgledovala. Zaradi oddaljenosti od Slovenije se njen jezik ni mogel razmahniti kot bi se lahko. Nje-

ni krotovičil po vijugastih ovinkih. Kamen je bil kamen in nebo - nebo - in nič sanj... Čutiti je bilo, da ne beseidiči, marveč govorit...da je v njej umetnost in da je zares - rojena pisateljica.« Boja služkinj doslej še nihče ni literarno obdelal, meni Kmetova in dodaja, da je to opisovanje težavno, ker lahko zdrinke v žurnalizem, vendar ostaja pričevanje Husove na višji ravni, in končuje: »Prav je, da imamo tako knjigo... V Mari Husovi vidimo pisateljico, od katere pričakujemo še mnogo del!«

mi uspehi se razjasni tudi slogan, da záčutimo, resnično utelješenje prave pisateljice, ki nekaj obeta.« Na koncu pa meni, da je ta realizem glasnejši in gorčejši od običajnega, ker ga podziga moralna ideja in volja do zmage.

Najbolj kritičen je Boris Merhar v Ljubljanskem zvonu (l.1934, 118-119). Njeni zori očita socialno neborbenost in psihološko nedoslednost. Avtobiografiskim momentom povesti priznava »nekaj sprehnih potez v očrtavanju družabnega osredja«, moti pa ga Zorina

kolegom zdravnikom, pijači vdanim slabiciem, pri katerem je bila oropana za družinsko srečo, po njegovi želji pa tudi za materinstvo, ki si ga je zelo želela. Kljub temu, da sta se razšla, ga je Mara, ko je izgubil službo, osamljena spet sprejela in skrbela zanj do njegove smrti l.1935. Svoje življenje in okolje, v katerem so živeli na jug države pahnjeni mladi ljudje, ki niso našli stika s tamkajšnjim napol orientalskim življenjem in so se, ob družinskih razprtjah, izživljali v popivanju, kartanju, veseljencu in dolgočasu, opisuje Mara v daljši povesti Živa plamenica, ki je naletela na nenaklonjenost kritikov. Njeni ljudje niso postavljeni v čas in prostor, so ji očitali, ampak živijo sami zase, zato je njihov svet psihološko slabob utemeljen. Naravnost uničuječe in s cinizmom zabeljeno ocen je objavil Vladimir Pavšič, kasneje znan kot Matjaž Bor (LZ 1958, 185-186). Po njegovem je taka literatura »šund, neumnejši kot najneumnejši ameriški filmi, osladnejši od najočudnejših nemških pisateljic«. V svoji kritiki trdi, da vsaj 90 odstotkov slovenskega tiska absolutno brez vsake ocene, medtem ko 10 odstotkov kvalitetnejših del sploh ne pride do ljudstva.

Oglasil se je tudi dr. Ivan Grafenauer (Dom in svet, 1937/38, 375-377). Husovi priznava, da je njena naloga, ki si jo je načrtila v Živi plamenici, »dela in truda vredna, a hkrati tudi zelo težka, saj ne zahteva samo velike umetniško upodabljanje moči, ampak tudi izredne življenjske zrelosti, pridobljene na toliko po opazovanju, ampak po trpljenju in mukah...pa tudi v težavah lastnih duševnih bojev in skušnjav«. Očita ji tudi jezikovne spodrljajev.

Ker vemo, da je Husova opisovala predvsem svoja doživljanja in življenje svoje neposredne okolice, nikakor ne moremo pritrdirti Grafenauerju, ko ji očita golo opazovanje brez trpljenja in muk. V Grafenauerjevi oceni pa je tudi misel, ki nakazuje kvalitetno njenega pisanja, čeprav se mu na splošno zdijo osebe in dogodki »gledani in oblakovani vse preveč samo od zunaj...zapiše: »Od znotraj je oblikan skoraj samo eden edini prizor, to je Zorin boj, preden se odloči, da vzame izgubljena moča k sebi in mu odpusti: pa je ta prizor zato tudi prepričevalen in kreplak.« Na koncu pa še, da je knjiga »sicer cisto dobro poučno branje, umetniško in življenjsko zadovoljivo delo pa ni«.

Na koncu naj omenim še, kaj je za Mladiko (1938, 192-193) napisal Leopold Stanek, ki na koncu meni, da nam manjka takih sodobnih ženskih izpovedi. Omenja pa, da bi moral biti kraj dogajanja bolj opredeljen saj se mu včasih zdi, da se vse dogaja nekje na Slovenskem, čeprav so glavni okvir povesti naši ljudje v diaspori na »jugu«. Drugi okvir povesti vidi Stanek v Primorski, »od koder je glavna junakinja doma (Kraševka)«. Njena idealistično izbrana Žala Trdinova nosi v sebi ogenj ustvarjalne sile. V žrtvi in odpovedi zmaga in še svetleje zagori kot »živa plamenica«. »Po tem poudark in bolje podanih ženskih tipih se čuti, da je povest pisala ženska roka. Izmed moških značajev je krepko risan dr. belič« še meni Stanek.

L.1941 je Husova za Slovenijo utihnila. Banjaluka se je znašla v Paveličevi Hrvatski. Tja so Nemci deportirali tudi precej Slovencev s Štajerske, med njimi tudi Marino sestro z otroki, ki je prej z družino živila v Mariboru. Marin dom je postal prijetno domače zatočišče beguncov in brezdomcev. Mara se je povezala s partizanskim zdravstvom in pošiljala v gozdove tudi sanitetni material, včasih kar s službenim vozilom. V silvestrovi noči l.1943 so partizani močno oblegali Banjaluko in med boji zasedli tudi hišo, v kateri je stanovala Mara. Lelja Rehar Sancin

fotoportret Mara Husove

nih črtic in povesti ne moremo uvrstiti v visoko slovstvo, izražajo pa iskren in topel pogled na življenje in svet, v katerem se je znašla. Njeni ljudje so posneti po resničnih ljudeh, s katerimi se je srečevala. V ospredju je vedno ona sama v njenem doživljaju dogodkov. Nekateri ji očitajo psihološko nedorečene značaje, neutemeljene življenske odločitve njenih junakov in nje same, čeprav je vseskozi iskrena in neizumetničena in tudi ne narejeno solzava.

Pet let po objavi prve črtice v Mladiku je izšla v Celju l.1933 kot 59. zvezek Mohorjeve knjižnice povest Njene službe. Ta Marin knjižni prvenec s podnaslovom Povest služkinje je naletel na velik odmev. Z njo je ustvarila preprosto, vendar trpko, resnično zgodbo slovenskega dekleta, ki se je znašlo samo in nezaščiteno v boju z izkoričevalskim in večkrat zlagano meščanskim družbo. Njena osebna prizadetost, ki se upira družbenim sponam, jo je gnala v realistično pripoved, ki pa ne vzdrži povsod, posebno takrat, ko jo notranja prizadetost zapelje v lirično barvanje doživetij.

Tako po izidu knjige se je v Ženskem svetu oglašila Marija Kmetova (l.1933, 252-253). Že na začetku svoje ocene zapiše, da že prvi spisi Mare Husove niso bili niti najmanj podobni prvencem pisateljev in pisateljic, v njih ni bilo ne sentimentalnosti ne osladnosti. »Kar koj so bili skalnatki kokaška tla Mare Husove. Jezik je bil krepak, jasen in odločen; pomen besed se

podobna je tudi ocena zdravnika in pisatelja Bogomira Magajne iz Brkinov (Mladika, 1934, 72-73). Z željo, da nam jo predstavi zapiše, da se je rodila tam sredi Krasa, prezivela otroška leto pa divjih, puščobnih pašah, ki se razprostirajo med Sežano in Gabrkom, med Komnom, Tomajem in morjem. Podobno te pokrajine je Mara vzela s seboj v svet. Rinila se je kot služkinja skozi gnuš in trpljenje - pa iskala vsakega, ki je bil pripravljen izreči prijazno besedo...Ni se bala borbe in samotarjenja, vendar ni nikoli nehala kopneti po sreči...Potem se je z voljo Kraševke preborila skozi šole in življenje jo je vrglo v Dom zdravja na konec Balkana, v Bitolj. Iz tega življenja je napisala marsikaj trpkega in grenkega, pa nikoli brez upanja, ker ji nikoli niso mogli vkljeniti duše«. In končuje z mislijo, da ima Mara Husova v sebi bit umetnice in tudi »zmožnosti, s katerimi lahko nadvlada naše pisateljice, kar jih je bilo do sedaj, in da se končno povzpne do stvariteljice resnih umetnin«.

Kratko (nepodpisano) oceno je za Dom in svet (1934, 100) napisal dr. Jakob Šilc. Zdi se mu, da ta proza še ni prečiščena in ustaljena, da pisateljica posnema slovenske pisatelje in da so v dogajanju psihološke nejasnosti. vendar tudi ta ocena ni negativna, saj v njej bemo: »A iz teje neorganične figurativnosti gredo energični koraki do lastnega izražanja, skoraj paralelno z glavno osebo, ki se s krepko voljo dviga od služkinje do boljšega poklica. Z njeni-

nejasna apriornost. Na koncu pa privzava, da »je knjiga jezikovno skrbno in bo kot vzgojna ljudska povest brez višjih ambicij marsikom prijetno čitovo«. V teh besedah se kaže vzvišen odnos izobraženca do samoraslega dekleta brez slovenskih šol.

Večina ocen je bila, kot smo videli, zelo spodbudna za nadaljnjo pot pisateljice, ki je svojo prvo črtico objavila šele deset let po pobegu v Ljubljano in šest let po odhodu iz Slovenije. domov, pravzaprav v slovensko okolje se je vracača samo v poletnih počitnicah, premašo la posredni stik z jezikom in književnostjo. V Makedoniji je bila tesno povezana s slovenskimi rojaki, ki se niso znašli v novem okolju. Zato so otopeni v moralno propadali. Iz tega okolja je črpala navdih in snov za svoje črtice, ki jih je pošljala v Mladiko in Ženski svet, nekaj pa tudi v mladinska lista Vrtec in Naš rod, tam je tudi njen prispevek V Trst (1933/34, 43-45). Od leta 1928 pa do l.1941 sem naštela 27 njenih literarnih tekstov, poleg Žive plamenice, ki je l.1937 izhajala v dva najstih nadaljevanjih v Mladiku. To povest je leta kasneje ponatisnila v svojem 99. zvezku Mohorjeva knjižnica v Celiu.

L.1937 se je Mara po dolgoletnih prošnjah poslovila od Makedonije. Prestavljena je bila v bosansko Banjaluko, vendar je še kasneje zajemala snov iz družbe, v kateri je preživela trinajst let. Tisti čas je pomenil za Maro tudi težko osebno izkušnjo. Poročila se je s

PRED KRATKIM JE UMRL SLOVITI ŠVICARSKI RAZISKOVALEC MORSKIH GLOBIN

Srečanje z Jacquesom Piccardom ob pripravah na podmorski podvig

Zal mi je, da nimam več, ali pa da žal ne najdem krajšega uradnega pisma, ki mi ga je najbrž aprila leta 1953, ko sem bil na tedanji Vojaški upravi cone B STO v Kopru odgovoren za stike s tujino, poslal tedanji šef jugoslovanske delegacije (gospodarske) v Trstu Jože Zemljak. Ta ustanova je dejansko bila nekak generalni konzulat, če ne celo več, diplomatskega naziva pa ni mogla imeti, ker ni šlo za diplomacijo, marveč za ustanovo, ki je nastala, tako kakor Anglo-ameriška vojaška uprava v Trstu, na temelju Mirovne pogodbe z Italijo.

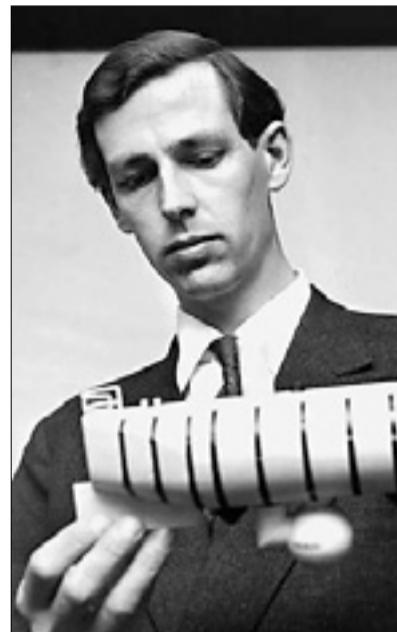
Jože Zemljak, ki je pozneje več let bil šef kabineta tedanjega jugoslovenskega zunanjega ministra Koče Popoviča, mi je najprej telefoniral, nato pa poslal sporočilo, naj sprejemem na obisk in pogovor eminentnega tujega strokovnjaka Jacquesa Picarda, ki da zbira gradivo o gospodarskih razmerah na tedanjem Svobodnem tržaškem ozemlju. Visoki gost se je pojabil čez tri dni in se z menoj zadržal v pogovoru kar blizu dveh uri, kar je bilo izjemno dolgo.

Ko mi je Jože Zemljak najavil gosta sem brž razumel, da gre za znanega Picarda, priznanega mednarodnega ekonomista, še bolj pa raziskovalca vesolja. Zemljak mi je še telefoniral, naj mu skušam pomagati, pri čemer pa si seveda nisem bil na jasnen, kako naj to storim. Seveda sem se samokritično zavedal, da je med menoj in gostom, ki se je najavil, nepopisna razumska razlika in razdalja, kajpak njemu v korist. No, oglašil se je, vendar je bil stisk roke, pa njegov nasmeh, tako preprost in iskren, da sem se brž odresel pomislek. Daleč lažje mi je bilo, ko sem sprejemal tuje goste, ki so sodili v politično sfero in sem z njimi razpravljal brez posebnih težav ali zadržkov.

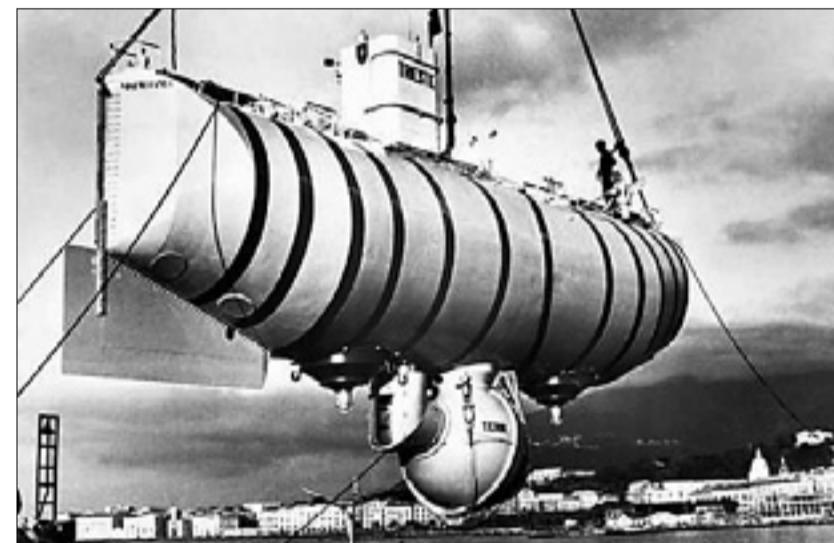
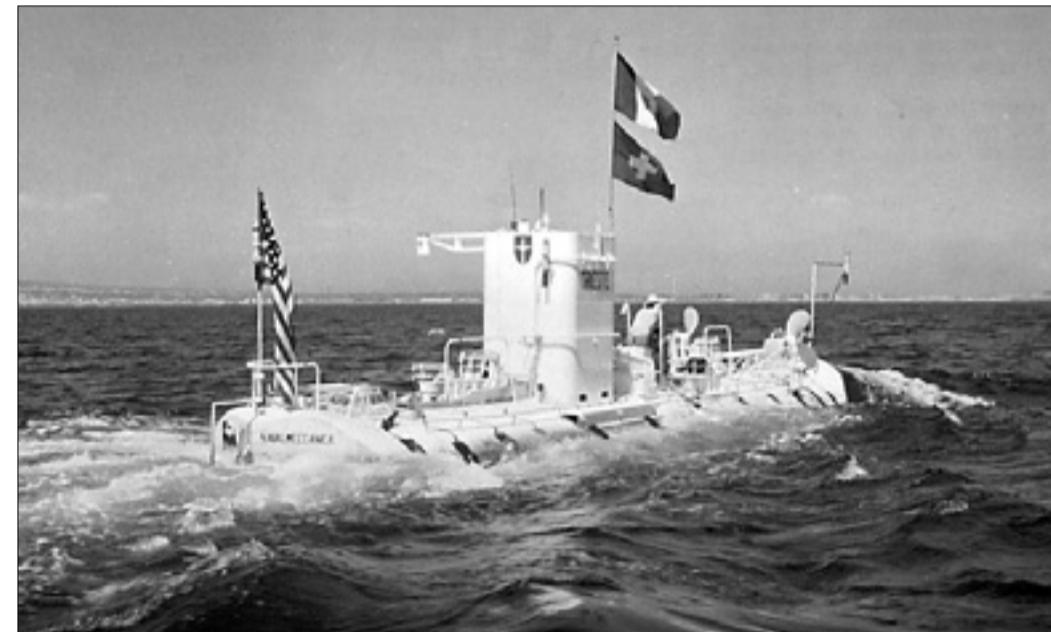
Jacques Piccard je povedal, kdo je, da je sin Augusta Picarda, svetovno znanega raziskovalca stratosfere, oče pa da je bil dvojček Jean Felix, prav tako stratosferskega strokovnjaka. To mi je bilo že novo. Razložil pa mi je, da ni prišel za tako ali podobno raziskavo, čeprav sem kmalu zatem ugotovil, da ima na pogovoru kar s tem povezan cilj. Dejal pa je, da pripravlja nekako disertacijo o ekonomskih razmerah Svobodnega tržaškega ozemlja, s katero namerava nastopiti na univeritetnem predavanju v Ženevi. Tako da sva začela pogovor o ekonomskem stanju, tokrat v coni B, ki sem ga seveda prikazal kot povsem drugačnega, skromnejšega od stanja v coni A. Nekaj si je zapisoval, nekaj ne, vse bolj pa sem se čudil, da se tako zanima za gospodarsko stanje na ozemlju, ki mednarodno pravno sploh še ni bilo določeno.

Iz tega razloga sem pogovor namenoma zavil na splošno vprašanje STO, nakar je kmalu prišel na dan s tem, ki jo je očitno imel na programu. In mi je potrdil, da se kot znanstvenik kajpak zanima za vesolje, v tem primeru pa za morje in njegove globine. Povedal je, da se mu zdi, da Jadran s stališča raziskave najbrž ni zelo zanimiv, da pa obisk namenoma povezuje z nekim načrtom, ki si ga je zastavil že pred leti. Pogovor se je nadaljeval sproščeno, saj sem bil radioveden in sem pokazal zanimanje za navedene načrte.

Še prej pa mi je omenil peripetije njegove družine med drugo svetovno vojno, pri tem pa naglasil, da se rad pogovarjal s predstavnikom države, ki se je izkazala s partizanskim bojem. Rojen je bil v Švici, kjer je z družino tudi živel, leta 1936 pa so se preselili v Bruselj, nato na Dansko, pa ne vem še kam. Mahoma in na skrivaj so se vrnili v Švico leta 1940, ko so zvedeli, da jih nemška nacistična oblast išče in to zanesljivo ne z dobrimi nameni. V Švici je oče predaval na univerzi v Bernu, kjer je bil še kako dobrodošel kot že proslavljeni mednarodni raziskovalec stratosfere. Nadrobno mi je Piccard opisoval letalo ali neko letalsko

Na fotografijah trenutki iz življenja Jacquesa Picarda, ki je s posebno podmornico, batiskafom »Trieste« dosegel največje morske globine na svetu

napravo (seveda sem razumel le napol), ki jo je uporabil za polet.

Pogovor se je nadaljeval v tej tej smeri, toda kmalu se je gost spustil v vesolju nasprotno skravnosti, v more in njegove globine, pri čemer sva skupaj na polzabavno ugotovila, da se je oče pač ukvarjal z višino, on pa z globino. In je Jacques Piccard prišel na dan z dotedaj prikrito željo. Da namreč že nekaj let razmišlja o skravnostih morskih globin, seveda ne sredozemskih, ne atlantskih, marveč Tihega oceana, kjer da obstaja nepopisno globoke, kakor je dejal, »morske luknje«. Razlagal mi je, da gre za pomembno raziskovalno delo, ki da je zanimivo za ves svet.

Doživel pa je, da marsikje po Evropi po končani drugi svetovni vojni (tudi na Švedskem in Norveškem) mu žal niso bili voljni nuditi finančne pomoči za podmorsko napravo, tudi v Švici ne, v Franc-

ciji prav tako, in da se je zato nekoliko dijetantsko, kot je rekel, odločil za STO, računajoč prav na to, da usoda tega ozemlja ni določena in da v oben conah politiko vodi vojaška oblast, ki da zna v takih primerih biti na razpolago. Navadno je tako, je nedolžno pristavil, da kjer je vojaška oblast, je tudi denar. Tako je pri angloameriški vojaški upravi v Trstu malo prej, mi je priznal, uspel dobiti, če me spomin ne var, pet milijonov sicer sedanjih okupacijskih, pa kljub temu še kako vrednih lir. V zameno naj bi se na prava imenovala »Trieste«.

O coni B, mi je rekel, ve, da nima velikih možnosti, da pa vseeno računa vsaj na moralno pomoč. Odgovor, sem mu nekako olajšano rekel, si je dal sam. Moralno da, materialno pa pod vprašajem. Možganski mehanizem mi je amatersko navrgel, da kvečjemu kar lahko ponudim, seveda zaenkrat kot za-

misel in upoštevaje, da nimam ustreznih pooblastil, je to, da morebiti civilna oblast proda vagon Delamarisovih rib (ali pa dva vagona) kar bi nekaj naneslo. To sem mu tudi povedal in si je celo zapisal.

Ponavljjam, da je bil pogovor nepričakovano dolg, po svoje sila pester, strokovno z moje strani zagotovo ne. Razšla sva se kot prijatelja, pred tem pa sem mu le dejal, da bi se morala naprava, če bi od nas dobil kako pomoč, imenovati ne samo »Trieste«, marveč tudi »Trst«. Proti koncu pogovora mi je namreč odkril, da mu je tudi rimska vlada dala nekaj sredstev in da se o gradnji naprave ali »batiskafa« kakor je podčrtoval, pogovarja v kraju Torre Annunziata pri Neapelju. V luki pri tem kraju da imajo potrebne rezerve in da soglašajo s pripravo. Na moje stališče, naj bi se batiskaf imenoval tudi »Trst« ni imel pripombe, nasprotno.

Eminentna osebnost je odšla. Vem, da so v Beogradu celo nekaj razmišljali o vsem tem, prišli pa so menda do zaključka, da zavoljo naših še skromnih finančnih razmer ne bi bili kos projektu. Jacques Piccard se mi je naslednje leto oglašil z novoletnimi voščili, potem pa ni sem več imel stika z njim. Bral pa sem, da se je z batiskafom leta 1964 pri Marijanskih otokih v Tihem oceanu spustil v globino več kot 10 tisoč metrov, v najgloblji morski jarek na obli. Med pogovorom mi je razlagal, da je naš planet v bistvu vesoljska masa, ki sloni na nekaknem ravnotežju in da sodi, da mora nekje biti morski jarek globok v bistvu toliko, kot je visok Everest.

Vse to sem napisal, ker je šlo za res izjemno srečanje, žal pa tudi zato, ker je Jacques Piccard umrl pred dnevi, kakor so sporocili mediji. Star je bil 87 let.

Miro Kocjan

STROKOVNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Ustrezno gnojenje oljčnika je zelo pomembno opravilo

OBVESTILO Prijava vina 2008

Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitev prijave zapade v torek 10. decembra.

Proizvedeno vino morajo prijaviti vsi vinogradniki, ki obdelujejo več kot 1.000 kvadratnih metrov vinograda in/ali pridelajo več kot 10 hektolitrov vina, ne glede na to, če je proizvedeno vino namenjeno prodaji ali ne.

Za prijavo je potrebna veljavna osebna izkaznica.

Prosimo člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti, ki je neobhodno potrebna. Uradni zvezni Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila. Kmečka zveza bo sprejemala prijave do petka 5. decembra 2008.

V Sovodnjah srečanje o razlastitvah za cesto

Kmečka zveza in občina Sovodnje prirejata v četrtek, 4. decembra 2008 ob 20. uri v dvorani Zadružne banke v Sovodnjah srečanje na temo:

»Sporazum o postopku za določanje odškodnin za razlastitve za gradnjo avtocestne povezave Vileš – Gorica«.

Prireditelja vabita lastnike zemljišč, ki so podvržena razlastitvam in zainteresiranim občanom, da se srečanja udeležijo polnoštivilno.

Gnojenje je pri oljki, kot pri ostalih sadnih vrstah, izredno pomembno opravilo, ki smo ga v preteklosti malo zanemarjali, češ da je oljka nezahetna kultura. Temu seveda ni tako, ker gnojenje pogojuje rodnost in je istočasno uspešno sredstvo za zmanjševanje pojava izmenične rodnosti. Ob prenizki razpoložljivosti gnojil rastlini ne uspe ustvariti zadostnih hranih zalog, posledica tega pa je nizka vegetativna aktivnost rastlin, ki jo spreminja nizka rodnost. Nizki rodnosti pa sledi visoka akumulacija hranih snovi, obilno cvetenje, pospešena oplodnja in visoka količina plodov. Vsled tega pride do pojava izmenične rodnosti, ki ga lahko, kot smo že omenili, v dobrini meri preprečimo s pravilnim gnojenjem.

Za točno določitev odmerkov je vedno potrebna talna analiza. Pri gnojenju upoštevajmo, da za prehrano oljčnega drevesa ne skrbijo debele osnovne korenine, ki izhajajo iz koreninskega vrata, temveč lašaste korenine, ki so predvsem na obodu drevesne krošnje ali celo izven nje. V strnjem nasadu gnojimo zato po vsem oljčniku, če pa drevesa rastejo posamično, gnojimo le drevesne kolobarje. Pri mladih drevesih pa gnojimo kolobar v obsegu celotne krošnje.

Hektor oljčnega nasada v času rodnosti bomo gnojili, ob srednje dobri založnosti tal in ob 15 - 20 kg pridelka na drevo, s sledenimi količinami: 100 - 130 kg dušika (N), 60 - 70 kg fosfora (P2O5), 110 - 130 kg kalija (K2O) in 60 - 70 kg žvepla (SO3). Z vsemi gnojili, izjema je le dušik, gnojimo v enem samem obroku med zimskim mirovanjem. Če razpolagamo s hlevskim gnojem, gnojimo oljke s tem organskim gnojilom vsaka 3 leta v količini 400 - 600 q/ha. Na ta način izboljšamo tudi fizične lastnosti tal in aktivnost talne mikroflore.

Glade na to, da se je rodnost na rastlini močno povečala, lahko navedene odmerke posameznih gnojil, višamo pa za 20 - 30%. Statistike nam namreč potrjujejo, da se je povprečni pridelek oljki na hektar porastel v zadnjih treh desetletjih od 2.000 na skoraj 3.000 kg.

Z dušičnimi gnojili gnojimo v dveh ali treh obrokih in sicer v začetku marca, ob koncu aprila in ob koncu maja - v začetku

junija. Pozneje ne gnojimo več zaradi nevarnosti podaljška vegetacije in manjše odpornosti na mraz.

Upoštevajoč dejstvo, da so pri nas pogosti primeri nestrnjenega nasada oljki, navajamo tudi okvirne odmerke za posamična drevesa.

Okvirni letni odmerki hrani v kg na rastlino so za prej omenjeno rodnost sledeči: 0,7 - 0,9 kg dušika (N); 0,25 - 0,30 kg fosfora (P2O5); 0,7 - 0,8 kg kalija (K2O) in 0,25 - 0,30 kg žvepla (SO3) ter vsaka 3 leta 80 do 100 kg hlevskega gnoja.

Lahko tudi določimo v primeru posameznih rastlin okvirne odmerke premorsarmerne s pridelkom. Na vsakih 10 kg plodov se svetujejo sledeče količine gnojil: 0,3 - 0,4 kg dušika, 0,15 - 0,20 kg fosfora, 0,25 - 0,30 kalija ter vsake 3 leta 50 do 70 kg hlevskega gnoja. Najprimernejša gnojila za dušično gnojenje sta amonijev ali kalijev nitrat, za fosfor perfosfat - 19, za kalijev sulfat - 50.

Svetovalna služba KZ

PRI NAS NI PROBLEMA

Krčenje vinogradov nad predvidevanji

Italijanski vinogradniki so vložili prošnje za krčenje 26.000 ha vinogradov, za katere so predvidene subvencije EU. Po mnenju predsednika Italijanskega združenja vin (Unione Italiana Vini - UIV) gre za zaskrbljujoč podatek, ki kaže na težko tržno stanje vinarskega sektorja v Italiji, predvsem na jugu države. To potrjujejo podatki, ki zadevajo predvsem Apulijo in Sicilijo. Vinogradniki prve so vložili prošnje za krčenje 9.000 ha vinogradov, kar predstavlja 9% vseh deželnih vinogradniških površin, sicilski vinogradniki pa name-

ravajo krčiti 6.800 ha, kar je 5% delež vinogradništva te dežele.

V naši deželi bodo vinogradniške površine ostale skoraj nespremenjene, saj je bilo predstavljenih prošenj le za 70 ha, kar znaša 0,4% vseh vinogradov. Podatek je zelo vzpodbudil in potrdjuje vitalnost deželnega vinogradništva, saj je krepko izpod državnega povprečja, ki znaša 3,6%. Razveseljujoče je tudi dejstvo, da v tržaški pokrajini ni nobeden vinogradnik vložil tozadne prošnje.

Svetovalna služba KZ

NASVETI STROKOVNIJAKA

Kmetijska opravila v decembru

Pred nami je december, že tipično zimski mesec. Zato se kmetijska opravila v tem času postopoma zmanjšujejo. V decembru se bomo posvetili opravilom, za katera v drugih mesecih ni časa. Razno orodje in pripomočke očistimo in preverimo njihovo stanje. Žage in rezila nabrusimo. Na vrtu ali v njivi preverimo stanje ograj, kolov, vez in oporo pri mladem sadnem drevestu. To je v vetrovnih krajih, kot so naši, še posebno pomembno. Poleg tega moramo rastline pripraviti za zimski mraz.

VINOGRAD – V vinogradu lahko sedaj preverimo stanje kolov in žic, posebno pa njihovo stabilnost, saj morajo biti kos bodisi teži proizvodnje v prihodnjem letu, kot tudi burji. Če je potreben, kole zamjenamo. Če ni premrzo, začnemo ali nadaljujemo z zimskim obrezovanjem trte. Če pa so temperature nizke, to opravilo raje prenesemo na konec zime, saj je obrezana trta veliko bolj občutljiva na mraz, kot pa neobrezana. V primeru zelo mrzle zime bodo trte, ki jih obrezemo jeseni, spomladis slabo brstele. Le v primeru velikih površin obrezujemo sedaj, in to zaradi časa.

V vinogradu, a tudi v sadnem in oljčnem gaju lahko sedaj gnojimo s fosforjem in kalijem. Po potrebi gnojimo tudi s hlevskim gnojem ali drugimi organskimi gnojili. Pred gnojenjem je v

primeru večjih površin koristna analiza tal.

KLET – V kleti nadzorujemo mlado vino. Najbolje je, da to opravimo z laboratorijsko analizo, ki nam bo tudi sprostoval morebitne ukrepe. Obstojnost vina lahko preverimo tudi z zračnim testom. V primeru drugih problemov se posvetujemo s strokovnjakom.

OLJČNI NASAD IN OLJČNO OLJE – S pobiranjem oljki smo verjetno že povesod končali.

Po končani predelavi hrаниmo olje v posodah iz nerjavnečega jekla, inertnih polietilenih smol ali drugega plastičnega materiala. Olje lahko hranimo tudi v steklenicah, vendar naj bodo slednje temne barve. V nasprotju z primeru jih pokrijemo s temno krpko. Tudi prostor, v katerem olje hranimo, naj bo čim temnejši. Olje je namreč zelo občutljivo na svetlobno in se zlahka pokvari. V prostoru, kjer hranimo olje, naj ne bo močnih vonjev. Temperatura prostora, kjer olje hranimo, naj bo čim bolj enakomerna. Idealna naj se vrati okrog 15°C.

Po končanem pobiranju poškrpimo oljčna drevesa z bakrovimi pritrivki, če opazimo na listih znake oljčne kozavosti.

Da zaščitimo mlade oljke pred srsnami, jih lahko pokrijemo z mrežastimi vrečami. Pokrijemo vse zelenle de-

le in zavežemo na spodnji strani. Lahko uporabljamo tudi pajčevinasto vlakno, ki obenem branii rastline pred pozabami. Spomladis začnimo snamemo, nadaljujemo tudi zgradimo.

Med zimno branimo mlada oljčna drevesa pred pozabami. V ta namen lahko uporabljamo pajčevinasto vlakno. Okrog mladega sadnega drevesa ali oljke najprej postavimo mrežo takoj, da z njo obkrožimo tudi krošnjo. Nato vse skupaj zavijimo s pajčevinastim vlaknom, ki ga na vrhu spnemo skupaj. Tla nad koreninami posujemo s suhim listjem ali s kakim drugim organskim materialom.

SADNIVRT – Če še nismo škropili sadnega dreva, je sedaj skrajni čas. Če ni premrzo, lahko še sadimo sadno drevo. Sadna drevesa lahko sadimo tudi spomladis, vendar ima jesensko sajenje prednost, da se koreninice v teku zime dobro ukoreninijo in zato pomladis drevesce hitro požene ter začne rasti. Oljke pa sadimo izključno spomladis, saj je rastlina zelo občutljiva na mraz.

ZELENJAVNI VRT – V primeru mrazu lahko zelenjadnice zavarujemo s tunelom, začasno pa jih pokrijemo s pajčevinastim vlaknom. Pred hujšim mrazom moramo pobrati cvetačo. Da jo začasno zavarujemo za nekaj dni, lahko povežemo skupaj liste nad glavo. Pobremo tudi ostale kapusnice, razen ohrov-

ta, ki prenese tudi zelo nizke temperature. Če le ni prehladno, sedaj še rastajo solata, sladki Janež, pa tudi špinaca, cvetača, zelje in ohrov. Sedaj pobiramo tudi motovilec.

Zelenjadnice, ki jih sedaj gojimo, bolje rastejo v tleh, kjer voda hitreje odtekajo. Na to moramo biti posebno pozorni v bolj težkih in vlažnih tleh. Gredec naj bodo rahlo dvignjeni in ravne, da voda ponekod ne zastaja.

Če mi premrzo, lahko sejemo motovilec, bolje pod tunelom ali v rastlinjaku. Prav tako lahko sejemo radič. Sladki Janež pobremo 2 do 3 tedne po beljenju, pobrati pa ga moramo, preden gre v seme.

V shrambi bodimo pozorni na predelke, kot so krompir, čebula, buče, jabolka in kiviji. Odstranjujemo gnile in poškodovane primerke. Shrambo občasno zračimo, pazimo pa tudi, da v prostoru zrak ni presuh. Občasno moramo zato zrak ovlažiti. Paziti moramo tudi, da niso jabolka preblizu krompirja, saj etilen, ki se sprošča iz njih, povzroča hitrejše kaljenje krompirja.

Po navadi trajna zelišča dobro vzdržijo zimo v zunanjih prostorih, posebno v bolj zavetnih krajih in v bregu. V primeru temperatur okrog ničle denemo vase v notranje prostore. Postavimo jih na svetel in ne prehladen prostor. Pred tem jih lahko nekoliko

obrežemo, posebno suhe in poškodovane dele in liste. Enkrat na teden jih zmerno zalivamo.

Če nam vreme dovoli, lahko v tem času obdelujemo zelenjavni vrt. Nikoli ne smemo obdelovati zemlje, ki je tako vlažna, da se lepi na orodje ali na škorjenje, da ne bi pokvarili strukture zemlje. Pred obdelovanjem zemljo v zelenjavni vrtu gnojimo s fosforjem in kalijem, pa tudi z morebitnimi organskimi gnojili. Med obdelovanjem gnojila pokopljam.

OKRASNI VRT – Okrasne lončnice, ki niso trpežne na mraz, spravimo v zaveten prostor. Če imamo rastline v velikih vazah in jih težko premaknemo v notranjost, v primeru mraza pokrijemo krošnjo s pajčevinastim vlaknom, zemljo pa s suhim listjem ali drugim organskim materialom.

Pelargonije zelo površno obrežemo in jih čim prej postavimo med zimo v hladen rastlinjak ali v kak neogrevan prostor, če tega še nismo storili.

Odpadlo listje pograbimo in ga spravimo na kompostni kup ali pa ga uporabimo za zastirkno med grmovnicami in trajnicami. Če pa je listje zdroavo, ga lahko tudi pustimo vse do ponjadi, da je prepričeno deževnikom in vsem mikroorganizmom, ki skrbijo za reciklažo organskih snov. Magda Šturm

Št. 132

osebna izkaznica

IME: Mešani pevski zbor in kulturno društvo Naše vasi

KRAJ IN DATUM ROJSTVA: Tipana 1985

NASLOV: Tipana

KONTAKTI: Elio Berra (predsednik) - 0432 788039, jasna73@hotmail.com, nasevasi@hotmail.com

DEJAVNOSTI: Zborovsko petje, valorizacija lokalnih tradicij, sodelovanje na zborovskih in kulturnih prireditvah

Kdaj in s kakšnim ciljem je nastalo vaše društvo?

Zbor in društvo sta se rodila istočasno leta 1985. Cilj je bil vključiti občane, predvsem mlade, v aktivno vrednotenje starih kulturnih in pevskih običajev v naših vasicah. Zaradi tega se društvo imenuje Naše Vasi. Med institucionalnimi cilji gre predvsem podariti promocijo in družbeno-kulturno srečanje za spodbujanje družbenega dialoga in premagovanje etičnih pregrad preko sodelovanja s srodnimi organizacijami in društvu.

agenda

Niz koncertov
Deželne zborovske revije

NATIVITAS

Petek, 5.12.2008 ob 20.30

Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca

V pričakovanju božiča

MePz Jacobus Gallus
MePz Rdeča zvezda
Oktet Odmevi
OPZ iz Zgonika

Torek, 6.1.2009 ob 18.00

Zgonik, Cerkev sv. Mihaela

Božična revija

MePz Jacobus Gallus
MePz Rdeča zvezda
Oktet Odmevi
OPZ iz Zgonika

Nedelja, 11.1.2009 ob 16.00

Nabrežina, Cerkev sv. Roka

Različni izrazi božičnega razpoloženja

MePz Igo Gruden
DPZ Kraški slavček
glasbeni utrirek s harmonikarji

Nedelja, 11.1.2009 ob 15.30

Milje, Stolnica

S pesmijo vam mladi želimo...

MeMIPZ Trst
glasbeni utrinki

OBLETNICE DRUŠTEV

30-letnica SOMPD Vesela Pomlad
(12. decembra 2008 v občinski televadnici v Repnu)

110-letnica KD Primorsko
(7. decembra 2008 ob 19. uri v Občinskem gledališču France Prešeren v Bojancu)

110-letnica SKD Primorec
(13. decembra 2008 v Ljudskem domu v Trebčah)

40-letnica SKD Tabor
(20. decembra 2008 ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah)

Uradni ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

KD Naše vasi s pesmijo za vrednotenje slovenske in lokalne kulture

Kakšne skladbe uvrščate v svoj repertoar?

Repertoar zpora sestavlja predvsem ljudske pesmi, tudi sakralne, ustna izročila v slovenskem narečju naših dedov in znane slovenske narodne.

Kdo so bili predsedniki in dirigenti zpora in kdo ga vodi danes?

Prvi pevovodja je bil maestro

Anton Birtič, leta 2003 pa ga je nadomestil Davide Clodig.

Društvo pa je imelo v letih več predsednikov: Berra Elio, Pascolo Sandro, Cormons Gino.

Kako delujete? Na katerih pomembnejših prireditvah sodeluje?

Zbor se je večkrat udeležil revije Primorska Poje, nastopajo na

Dirigent David Clodig in njegovo delovanje na zborovskem področju v Benečiji

Leta 1999 je po glasbenem študiju na Glasbeni matici v Špetru diplomiral iz klavirja. Z zborovskim dirigiranjem pa se je ukvarjal že pred tem (od 1996). Že nekaj let vodi poleg zpora Naše vasi tudi MoPZ Matajur iz Klenja, vokalno skupino Beneške korenine iz Srednjega in otroški zbor Mali luterj iz Špetra.

Poleg tega se posveča komponiraju in prirejaju skladb za svoje zbole. Na prvem natečaju za zborovske skladbe za nagrado Ignacij Ota v letu 2003, ki ga bennialno prireja Zveza slovenskih kulturnih društev, je prejel nagrado za najboljšo skladbo za odrasle zbole, ukvarja pa se tudi s poučevanjem klavirja na Glasbeni matici v Špetru. Kot nagrajenec natečaja je bil povabljen k uglasbitvi poezije beneške pesnice Marine Cernetig za prvi skupni projekt vseh zamejcev »Preko mej«, ki vsako drugo leto gostuje v Furlaniji Julijski krajinai, avstrijski Koroški, Porabju in v Ljubljani.

Nadalje sodeluje pri izdaji raznih knjig z glasbenimi vsebninami, piše izvirno glasbo za gledališče in otroške skladbe, ki so že izšle na CD-zgoščenini. Kot član skupine BK-evolution, ki je nastala iz vokalne skupine Beneške korenine in deluje na področju lahke glasbe, nastopa ob raznih priložnostih, predvsem ob predstavitvah knjižnih novosti.

**Zveza slovenskih kulturnih društev - Kulturni dom Gorica
Glasbena matica - ŠZ »Dom«**

vabi na

Miklavževanje s pravljico: »Zgodba o hudobni kapici«

Nastopa:

Mladinski odsek KD »Sovodnje«

Za glasbeno presenečenje bo poskrbel Glasbena Matica

**Kulturni dom Gorica
v četrtek, 4. decembra 2008, ob 17. uri**

**Zveza slovenskih kulturnih društev
Društvo za ohranjanje dediščine aleksandrink iz Prvačine
Pokrajina Gorica**

vabi na odprtje razstave

Aleksandrinkam v spomin

v torek, 9. decembra 2008 ob 18. uri

Predstobje Dvorane pokrajinskega sveta
na sedežu Pokrajine Gorica (Korzo Italija 55)

Poimenovanje Lonjerske pevske skupine po zasluzni prosvetni – kulturni delavki, domačinki Tončki Čok

nedelja, 30. novembra 2008 ob 17. uri
Lonjer, dvorana Športno-kulturnega centra

Program:

Lonjerska pevska skupina (dir. Manuel Purger),
Nevenka Pečar - slavnostni govor / Edvin Švab - priložnostna misel
Oskar Kjuder - glasbeni utrirek

iz oči v oči

Ime in priimek: Rosy Barbiera
Kraj in datum rojstva: Videm, 24.10.1954

Zodiakalno znamenje: škorpijon
Kraj bivanja: Campo di Bonis

Stan: poročena

Poklic: uradnica na administrativnem področju

Najboljša in najslabša lastnost: optimizem, navdušenje

Nikoli ne bom pozabil: rojstva svojih sinov

Hobby: umetnost, petje, kolo, hoja in ples

Knjiga na nočni omarici: Kamasutra

Najljubša risanka: Trnjulčica

Najljubši filmski igralec/igralka: Gian Maria Volonte

Najljubši glasbenik: Zucchero

Kulturnik/ osebnost stoletja: Gandhi

Ko bom velika, bom... dirigentka orkestra

Moje društvo: MePZ in KD Naše Vasi

Moja vloga v njem: pevka

Svojemu društvu želim: dolgo življenje

Moj življenjski moto: carpe diem

Moje sporocilo svetu: Imejmo se radi in živimo v miru

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

30.11.2008

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Kaj bo prinesel Miklavž?

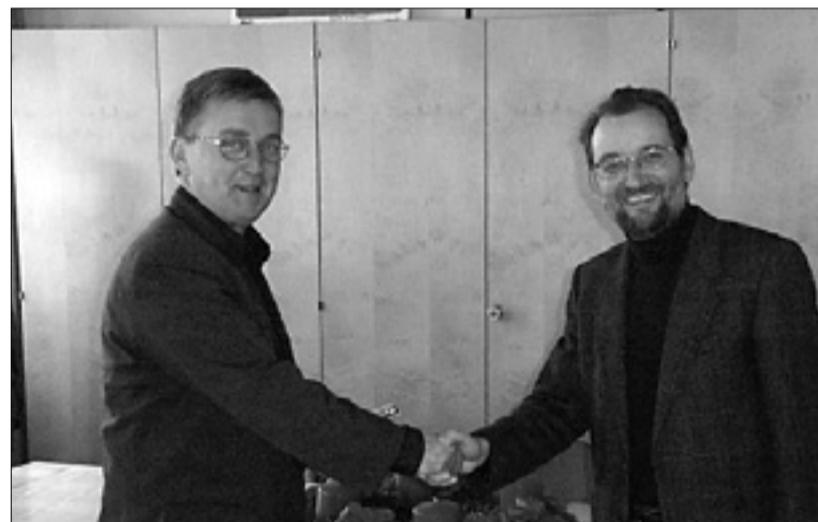
Otroško radovednost »kaj bo prinesel Miklavž?« je vse bolj nadomestila potrošniška gotovost darila. Otroke ne samo v tem času bombardirajo reklamna sporočila na prefinjen način – kar med otroškimi programi in risankami, da ne bo pomote! Targetna skupina spominja tudi po izrazoslovju na vojsko – target je pač tarča, otroci sredstvo, straši pa končni cilj... Finančna kriza pa je spremenila marsikatero gotovost. Banke, ki so do pred nekaj dnevi veljale za čezoceanske orjake, so se potopile kot Titanic, da o tistih, ki so stavili na manjše čolne sploh ne gororimo. Že nekaj časa vsi le upajajo na boljšo prihodnost... Najbolj gotovo dejstvo pa je, da – kakorkoli – v naslednjih dneh bo ponovno Miklavž v ospredju vsakodnevnega življenja družin in zlasti otrok.

Bogato okrašene trgovine že čakajo na kupce, veleblagovnice pa ponekod že od septembra imajo na zalogi že božične sladice. Skratka, potrošniški ritmi vse bolj prehittevajo praznično koledarsko leto.

Če bi gledali ponudbah trgovin bi lahko celo rekli, da je Miklavž praznik med Halloweenom in Božičem. Strogo komercialno gledano je tudi tako! Otroci so sedaj navegličali buč in gotskega našemljenja. Ponovno je čas za čokoladne Miklavže in hudičke. Sicer pa prazniki so tudi nekoč imeli funkcijo, da so ljudi spomnili na duhovno plat naše biti, da so skratak ustvarili praznično razpoloženje. Prazniki so bili nekaj posebnega prav ker jih je bilo malo. Danes pa so prazniki večkrat le priložnost za praznovanje. Besede »kaj bo prinesel Miklavž« izvenijo pristne le iz otroških ust....

Miklavž prihaja!

Čakanje na sv. Miklavža je za vse otroke prav posebno doživetje. Darila in prijetni trenutki se seveda vtisnejo v spomin vsakega malčka. Ob prihodu dobrega svetnika se seveda otroci vedno potrudijo in mu sami pripravijo dobrodošlico. V Doberdobu se to vsako leto redno dogaja že dolgih 36 let. Pod okriljem domačega SKD Hrast so v doberdobske župnijski dvorani miklavževanja nastala na pobudo takratnega župnika g. Bogomila Brecija leta 1972. Otroci so s pomočjo članov društva in g. Brecija poustvarjali dramske prizorčke in uprizorjali otroške igrice. Predvečer Miklavževega godu je tako postal prava kovačnica za mlade igralske talente. Leta 1982 je bila otroška dramska skupina deležna priznanja Mali oder, ki ga podeljujeta Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Slovenske prosvete iz Trsta ob priložnosti Dneva slovenske kulture v Trstu. Odtlej prejemajo mali igralci priznanje vsako leto. Veliko vlogo pri vodenju in prirejanju vsakoletnih predstav je imela Franka Ferletič. Poleg režiranja je sama tudi pisala igrice, ki so bile namenjene vsem otrokom, ki so kazali veselje do igre. V zadnjih petnajstih letih so miklavževanja režirali predvsem člani društva Hrast, ki so kot otroci tudi sami nastopali na doberdobskeh odrskih deškah prav ob priložnosti pričakovanja Miklavževega prihoda. Nekatere igrice so bile tudi večkrat uprizorjene. V preteklih letih so pri pripravi navedenih igric sodelovali Marta Ferletič, Majda Gergolet, Suzi Ferfolja, Mara Gergolet, Katja Ferletič in Mateja Černic. Vaški otroci (približno 40 vsako leto) so se leto za letom izkazali in bili vedno deležni počastitev. Topel sprejem sv. Miklavža živi še vedno kot posebno doživetje, ki druži mlade in manj mlade iz vasi, nenazadnje pa nudi otrokom prvi izliv, da se lahko na svojih nogah postavijo pred zahtevno publiko sovrašnikov in odraslih. Letos se bo Miklavž prišel še med obiskovalce Otroškega vrtljaka v Marijinem domu pri sv. Ivanu. Vsekakor pa je v Trstu še vedno zakoreninjena tradicija, da se malčki (in seveda tudi odrasli) sprehdijo po Miklavževem sejmu in se posladkajo s kako sladico, ki na Miklavževem še prav posebno tekne....

Slovensko kulturno središče Planika z Ukev bo letošnja partnerska organizacija Zvezne gimnazije za Slovence s Celovca, in sicer v počastitev 150-letnice rojstva Julija Kuguya. Kot prvi znak sodelovanja je predsenik Planike Rudi Bartoloth prinesel v torek, 25.11., ravnatelju šole Mihi Vrbincu adventni venec.

Mladinski krožek F. B. Sedej

Tudi Mladinski krožek števerjanskega društva F.B. Sedej bo sodeloval pri skupnem Miklavževanju na Gradini, ki ga prirejajo različni mlađinski krožki z Goriške in Tržaške. Ob tej priložnosti smo zaprosili Nikol Dorni, naj predstavi braće i podlistka tudi siceršnje delovanje mlađinskoga krožka F.B. Sedej.

“Mlađinski krožek je deloval v sklopu društva F.B. Sedej skoraj od vsega začetka, vendar kot organizirana dejavnost, to pomeni z lastnim predsednikom, pa da začetka devetdesetih let prejšnjega stoletja.

Glavni namen krožka je prav združevanje števerjanske mlađine. Člani se zbirajo na društvenem sedežu, kjer na sejah določajo dejavnosti, ki jih bodo izpeljali v vasi.

V letih so se zvrstili v vlogi predsednika Mlađinskoga krožka Mihaila Corsi, Saša Hlede, Martin Drufovka, Nikolaj Pintar, Aljoša Dorni in sedanji predsednik Tadej Lango.

Mlađinski krožek organizira vsako leto športni vikend, kjer se vaščani merijo v raznih športnih panogah, in sicer

v ženskem in moškem nogometu, namiznem tenisu, »tučenju« (balincanj), in nenazadnje tudi v briškoli, za otroke pa pripravi v sobotu popoldne igre brez meja, katerih se udeleži veliko število osnovnošolskih otrok. Mlađinski krožek prireja na dan Vseh svetih tradicionalno »kaštanjado«. Skupaj preživimo nekaj prijetnih uric ob petju, igranjem kart in družabnih iger, zvečer pa običemo pokopališče s pesmijo in cvetjem. V božičnem času pripravijo mlađi jaslice v cerkvi, ekipa žensk pa pripravi okraske za božično drevesce, moški pa postavijo zvezdo repatico na Sedejev dom. Člani MK si med božičnimi počitnicami, v skopu natečaja Moje jaslice, ogledamo jaslice in drevesce vseh vaških otrok in nagradimo tiste, ki so jih naredili z lastnimi ročicami in močmi. V zimskih mesecih organizira krožek izlet na sneg ter letno pripravi mlađinsko mašo. Na pustni torek pripravimo voz, s katerim običemo hiše po vasi, 30. aprila pa se postavi na »plac« tradicionalni mlaj. Ob tem pestrem delovanju pa bi omenila še družabne večere v dvorani Sedejevega doma.

i.informacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 37084, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: corili01@gorica.191.it

trst

MePz Jacobus Gallus bo zabeležil svoj prvi nastop v novi sezoni, »V pričakovanju božiča«, 5. decembra

2008 v cerkvi v Škednju ob 20:30. Zbor, ki deluje pri okrilju Glasbeno matice, Slovenske Prosvete in ZSKD-ja bo v prenovljeni zasedbi nastopal pod vodstvom Marka Sancina. Večer pa bosta oblikovala tudi MePz Rdeča zvezda in oktet Odmevi, ki ju vodi Rado Milič. Božično revijo bodo ponovili 6. januarja 2009 v cerkvi v Zgoniku ob 18. uri, kjer bo nastopal še Otroški zbor iz Zgonika pod vodstvom Zulejke Paškulin.

gorica

V torek, 2.12., bo v štandreški cerkvi ob 20:30 ponovitev koncerta v spomin na 80. obletnico rojstva Stanka Jericija. Izvajajo MePZ Štandrež, solisti in instrumentalisti.

V spomin na Mirka Špacapana

Krožek Anton Gregorčič bo v torek, 2.12., priredil predstavitev 48. priročnika Krožka Virgil Šček »Mirko Špacapan. Politična biografija 1977-2007«. Na srečanju bodo prisotni avtorja Eriko Jazbar in Miloš Čotar, urednik belih priročnikov Ivo Jevnikar ter deželnih tajnik SSK Damijan Terpin. Srečanje se bo začelo ob 20:30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Mirka Špacapana se bodo spomnili tudi v sredo, 3.12., v sovodenjski cerkvi ob 20. uri, in sicer s pevskim večerom, ki ga bodo oblikovali deklki pevski zbor Bodeča neža, ženska vokalna skupina Sovodenjska dekleta in pevska skupina Akord. Prostovoljni prispevki bodo namenjeni postavitvi spominske plošče na telovadnici v Gorici

ZCPZ – Gorica pripravlja tradicionalno revijo otroških zborov Mala Cecilijska. Podobno kot

Cecilijska »odraslih«, trajata tudi Mala Cecilijska dva dni. Tokrat bodo na oder KC Lojze Bratuž v Gorici stopilo kar 21 otroških zborov. Vsoboto, 6.12., se bodo s pričetkom ob 18. uri, predstavili OPZ Vrh sv. Mihaela, OPZ Emil Komel, MLDPS Vesela pomlad, OPZ Plešivo, Mali OPZ F. B. Sedej (Števerjan), OPZ F. B. Sedej (Števerjan), OPZ Osnovne šole Josip Abram – Pevma, OPZ Štmaver, OPZ Podgora, OPZ Vrtec Roman. V nedeljo, 7.12.2008, s pričetkom ob 15:30, pa se bo letosna Mala Cecilijska zaključila z nastopi OPZ Rupa – Peč, OPZ Veseljaki, OPZ Mali Veseljaki, OPZ Osnovna šola Roman, OPZ Ladja, MLPZ Ladja, Mladinska vokalna skupina Bodeča neža – Vrh sv. Mihaela, OPZ KD Sovodnje, OPZ župnije Kapela (Slovenija), OPS Kremenjak ter Mladinskega cerkvenega pevskega zabora Štandrež.

MANJŠINE - Velik skupni dosežek valižanske in britanske vlade

Valižanščina uradni jezik na seji Sveta ministrov EU

Valižanski minister za okolje Alun Ffred Jones je prvi politik, ki je v valižanščini spregovoril na institucionalnem srečanju Evropske unije v Bruslju, kjer je vodil delegacijo Velike Britanije na svetu EU ministrov za kulturo.

Po koncu srečanja je Jones dejal, da je šlo za »zgodovinski dogodek«, ki bo po njegovi oceni »pripomogel k normalizaciji jezika in bo pripomogel h krepiti podobe Walesa na mednarodni ravni, predvsem v gospodarstvu in v kulturi.«

Do tega uspeha je prišlo po večletnih prizadevanjih in kampanjah za uradno ra-

bo jezikov, ki niso uradni jeziki držav članic EU, ampak so uradni jeziki avtonomnih regij oziroma dežel; poleg valižanščine sta med temi še katalonščina in baskovščina, še drugi jeziki pa si prizadevajo za doseg enakega statusa, med temi škotska gaelščina.

Jones je tudi dejal, da je ta dogodek v začetku povzročil nekaj zmede. »Kar naenkrat je v dvorani zavladala tišina; ljudje so mislili, da se je predstavniku Združenega kraljestva zmešalo in bi ga morali iz dvorane odpeljati možje v belih haljah,« je dejal.

Vlada valižanske skupščine si je skupaj z vladom Združenega kraljestva v pog-

janjih prizadevala, da zagotovi status valižanščine v institucijah Evropske unije. Prvi dogovor s Svetom ministrov so dosegli v juliju 2008 in minister za okolje je bil prvi, ki se je tega dogovora v praksi tudi poslužil. V prihodnjih dneh naj bi podoben dogovor uveljavil tudi v Odboru regij, ko bo članica odbora Nerys Evans na plenarnem zasedanju spregovorila v valižanščini.

Minister Jones je dejal: »To je eden dosedanjih največjih dosežkov za valižanski jezik, saj priznava njegov status modernega jezika, ki ga vlade lahko uporabljajo za svoje dejavnosti. Vse od začetka uveljavljanja devolucije je valižanska skupščina delovala dvojezično in zelo sem ponosen, da sedaj v valižanski lahko govorimo tudi na ravnini Evropske unije.«

Valižanski minister za kulturo je takoj nadaljeval: »Vlada valižanske skupščine je trdo delala in se pogovarjala s številnimi partnerji: z vladom Združenega kraljestva, s Svetom za valižanski jezik, z narodno skupščino, z združenjem valižanskih prevajalcev in tolmačev, ter z drugimi, da je pridlo do tega sporazuma in da je zagotovila praktične pogoje, ki so omogočili meni in drugim izvoljenim predstavnikom, da prispevajo k temu, da lahko institucionalna srečanja Evropske unije potekajo tudi v valižanščini. Vsem tem organizacijam sem hvaležen za njihovo prizadevanje in njihovo zavzetost.«

»Osebno pa naj k temu še dodam, da sem ponosen, da mi je pripadla čast, da sem prvi minister, ki je lahko govoril v valižanščini na Svetu ministrov EU. Valižanščina je eden najstarejših evropskih jezikov in res me veseli, da so moji kolegi iz številnih evropskih držav lahko ugotovili, da je to živ in dinamičen jezik, ki ga lahko uporabljamo tudi v uradnem govoru. Različnost in vključevanje sta v osrčju identitet Evropske unije in jezik je eden izmed sredstev, ki daje tem vrednotam javno podobo,« je še dejal valižanski minister Jones.

Stalni predstavnik Združenega kraljestva v Evropski uniji Kim Darroch je vodil skupino visokih uradnikov, ki so izpogajali rabo valižanščine na uradnih srečanjih ministrov. Dejal je: »To je pomemben korak, s katerim bodo državljanji Združenega kraljestva razumeli, da jim je Evropska unija bližja. To tudi kaže na raznolikost jezikov v Evropi. Praktični aranžmaji, ki smo jih zagotovili, bodo omogočili valižanskim predstavnikom, da se tudi pisno obrnejo na institucije Evropske unije in da prejmejo pisni odgovor v valižanščini.«

Predsednica Sveta za valižanski jezik Meri Huws pa je dejala: »To je po-

menben prispevek za dvig statusa valižanskega jezika, tako v Walesu kot drugod po Evropi in po svetu. To kaže, da je valižanščina priznana kot jezik, ki ga je mogoče uporabljati na vseh vladnih ravneh. Svet za Valižanska zastava: rdeč zmaj na belo zelenem polju

ščino, če bi bilo to dovoljeno. Poslanka Evansova se je nato sestala s predsednikom Evropskega parlamenta Hansom Gertom Poetteringom, s katerim se je v septembru pogovarjala o tem vprašanju, vendar se predsednik ni zavzel, da bo zagotovil ustrezone storitve za rabe jezika. Ob koncu srečanja je Evansova dejala, da ne vidi velikih problemov glede možnosti, da bi se državljanji na Evropski parlament lahko obrnili v valižanščini, kot to že velja za katalonščino in baskovščino, vendar predsednik ne želi zagotoviti prevajalske službe za valižanski jezik.

V zvezi s tem vprašanjem je Evansova v intervjuju za spletno stran www.Parliament.com dejala: »Se vedno se upirajo uvedbi simultanega prevajanja. Mi bomo to ponovno zahtevali, ker to ne pomeni, da morajo biti tolmači vedno na razpolago na vseh srečanjih. Lahko bi imeli tolmače, ki bi sledili nekaterim poslancem na srečanjih, ki se jih udeležujejo. Tega ni takoj težko narediti, kot misljijo nekateri.« Valižanska poslanka je nadaljevala, da je treba sicer še zelo veliko postoriti, vendar je zelo zadovoljna, da je bila valižanščina vsaj na nekaterih ravneh priznana kot uradni jezik Evropske unije. »V Evropski parlament sem bila izvoljena pred desetimi leti in ko sem prvič prišla sem, ne bi nikoli verjela, da bomo kdaj dosegli to, kar smo sedaj dejansko dosegli,« je dejala.

Davyth Hicks

Valižanska vlada je že pred leti na vseh javnih napisih uvedla dosledno dvojezičnost

valižanski jezik je ponosen, da je v tem zgodovinskem razvoju lahko odihgral pomembno vlogo.

Evropski poslanci zahtevajo višji status valižanščine

Določila v zvezi z rabe nekaterih jezikov, ki niso uradni jeziki držav članic, bo treba sedaj raztegniti tudi na Evropski parlament. Evropska poslanka valižanske nacionalistične stranke Plaid Cymru Jill Evans se že leta bori za pravico, da bi v evropskem parlamentu lahko govorila v valižanščini. Letos poleti je bila pobudnica akcije, s katero je več kot 100 organizacij pisalo Evropskemu parlamentu, da bi v odnosih s parlamentom uporabljale valižan-

SVET EVROPE - Odbor DH-MIN

Odprta vrata organizaciji civilne družbe manjšin

Organizacija narodnih manjšin FUEN je pridobila status opozovalca v odboru Svetu Evrope za manjšine DH-MIN. To se je zgodilo prvič, odkar ta odbor obstaja. FUEN je na dvodnevni zasedanju zastopal predsednik Hans Heinrich Hansen.

DH-MIN je odbor Svetu Evrope, na katerem predstavniki vlad držav članic razpravljajo o zaščiti manjšin; na teh zasedanjih prihaja do izmenjave stališč o ukrepih v korist manjšin v posameznih državah članicah. Ena osrednjih nalog odbora je razprava o izvajajuju na nekaterih temeljnih dokumentov Svetu Evrope s tega področja, predvsem Okvirne konvencije o zaščiti narodnih manjšin in Evropske listine o manjšinskih ali regionalnih jezikih.

Po dolgoletnih težavah, ko na zasedanjih odbora niso pripistili predstavnikov nevladnih organizacij, je na prizadevanja predsednice, Madžarka Judit Solymosi, vendarle prišlo do dogovora, da predstavnik FUEN lahko kot opozavalec sodeluje na zasedanjih.

»Zelo smo zadovoljni, da smo kot organizacija civilne družbe v zastopstvu ev-

ropskih manjšin pridobili status opozovalca. FUEN si prizadeva za to, za kar si prizadevajo številne manjšine v Evropi: izboljšati status manjšin. Do tega lahko pride samo z dialogom; zato je nača prisotnost v odboru DH-MIN zelo pomembna,« je to odločitev očenil predsednik Hansen po koncu srečanja v Strasbourgu.

Na dnevnem redu je bila med drugim tudi razprava o nedavni konferenci, s katero so obeležili 10. obletnico Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin. O tem je poročal predsednik posvetovalnega telesa konvencije Alan Phillips, predsednik zveze FUEN pa je še zlasti opozoril, da bo treba pojasnit, komu je ta konvencija namenjena. O tem vprašanju zaenkrat še ni konsenza, saj nekateri vztrajajo, da bi morala biti konvencija, ki je bila napisana za avtohtone manjšine, uveljavljena tudi za nove manjšine.

Sicer pa je predsednik Hansen udeležence tudi seznanil s pobudo o ustavnoviti Forum, ki bo predstavništvo civilne družbe manjšin povezoval z Evropskim parlamentom.

Predsednica Sveta za valižanski jezik Meri Huws pa je dejala: »To je po-

zive madžarskih političnih struktur na odprt pismo predsednika Zveze Slovencev na Madžarskem (naslovljeno pomembnejšim madžarskim politikom, objavljeno v osrednjih madžarskih tiskanih medijih) v kontekstu madžarske zunanje politike pred razpadom Jugoslavije in ob njem oz. ob razglasitvi neodvisne Slovenije ter v času mednarodnega priznanja Slovenije. Na vedenia so tudi stališča uprav županij Vas in Zala.

Dr. Katalin Munda Hirnök iz Inštituta za narodno vprašanja v Ljubljani objavlja tudi prispevek Delovanje slovenskih izseljencev v Argentini za neodvisno Slovenijo. Analiza dokumentov, ki jih hrani Zveza Slovencev na Madžarskem, članov, ki so bili objavljeni zlasti v časopisih Porabje in Vestnik, ter spominskih beležk pokaže, da so porabski Slovenci opazno prispevali k osamosvajjanju Slovenije. V prvem delu članka avtorica osvetljuje predvsem oblike prizadevanj porabskih Slovencev za mednarodno priznanje Slovenije. Drugi del prispevka obravnava od-

se poenotili v podpori procesu slovenske osamosvojitve. V okviru njihovega prizadevanja za mednarodnopravno priznanje Republike Slovenije s strani Republike Argentine, do katerega je prišlo 16. 1. 1992, je poleg individualnega prispevka številnih za-

služnih posameznikov osrednjo vlogo na institucionalni ravni odigrala »Zedinjena Slovenija« (ZS), krovna organizacija slovenske politične emigracije v tej južnoameriški državi. Delovanje ZS in njenih članov se je kaže na različne načine - z zbiranjem podpisov za osamosvojitev plebiscit, lobiranjem na različnih ravneh državnega odločanja (zunanje ministrstvo, poslanska zbornica, senat, vplivni politiki), organiziranjem manifestacij v podporo slovenski osamosvojivosti, pri katerih so sodelovali tudi predstavniki drugih manjšin, v sodelovanju s slovenskim zunanjim ministrstvom, z udeležbo na Svetovnem slovenskem kongresu, pri medijskem seznanjanju argentinskega javnega mnenja o razmerah v Sloveniji ipd.

Dr. László Kupa z Univerze v Pécsu, objavlja prispevek »The Danube

area«. Optimistic perspective after the second world war (»Podonavje« - optimistične perspektive po drugi svetovni vojni). Študija predstavlja nekaj pomembnih ugotovitev iz dela v treh zvezkih

»Podonavje«, ki ga je leta 1946 urenil Elemer Radics. Avtor opisuje optimistične povoje perspektive podonavskih držav in vzroke negativne uravnljivosti, ki je vplivala na gospodarski razvoj teh držav. Študija analizira spremembe demografske strukture posameznih dežel s posebnim ozirom na Madžarsko.

Nada Vilhar

(Se nadaljuje)

SMUČANJE - Prvi smuk sezone svetovnega pokala v kanadskem Lake Louisu

»Azzurro« Peter Fill do prve zmage v karieri

26-letnik je izkoristil ugodne vremenske razmere - Na drugem mestu Carlo Janka s startno številko 65!

LAKE LOUISE - Prvo smukaško preizkušnjo svetovnega pokala nove sezone v kanadskem Lake Louiseu je zmagal »azzurro« Peter Fill, ki je izkoristil ugodne vremenske razmere. Za 26-letnika (bratanec veleslalomistke Denise Karbon) je bila včerajšnja prva zmaga v svetovnem pokalu. Doslej je zbral eno drugo in tri tretja mesta v smuku, v sverveleslalomu pa je bil dvakrat drugi.

Izid prvega moškega smuka v Lake Louise je skrilo vreme, saj so imeli smučarji na začetku startne liste bistveno boljšo vidljivost, kot ostali, vključno z najboljšimi smučkači na svetu. Vremenske razmere je najbolje izkoristil Italijan Peter Fill, ki je s startno številko deset tudi dosegel najboljši čas. Za nepričakovani razplet pa je poskrbel Švicar Carlo Janko s startno številko 65, ki je bil na koncu drugi. Na tretje mesto se je takoj uvrstil Šved Hans Olsson, ki je staral kot peti. Avstrijec Georg Streitberger, ki je do nastopa Janka avstrijsko čast reševal na tretjem mestu, je končal na četrtem mestu.

Najboljši smučkači lanske sezone, ki so imeli startne številke od 16 do 23, niso imeli možnosti za vidnejšo uvrstitev, saj je bila vidljivost zelo slaba in ni omogočala optimalne vožnje. Med njimi je bil tudi Slovenec Andrej Jerman s startno številko 22. Na koncu je bil 31. in tako ostal brez točk za svetovni pokal.

Končni vrstni red: 1. P. Fill (Ita) 1:47,40, 2. C. Jank (Švi) +0,08, 3. H. Olsson (Šve) 0,16, 4. G. Streitberger (Avt) 0,21, 5. K. Kröll (Avt) 0,29, 6. C. Innerhofer (Ita) 0,30, 7. A.-L. Svindal (Nor) 0,39, 8. D. Defago (Švi) 0,43, 9. T. J. Lanning (Zda) 0,44, 10. E. Guay (Kan) 0,55, 11. D. Albrecht (Švi) 0,57, 13. M. Walchhofer (Avt) 0,61, 15. W. Hell (Ita) 0,81, 16. B. Miller (Zda) 0,68, 31. A. Jerman (Slo) 1,64, 32. D. Cucic (Švi) 1,66, 45. A. Šporn (Slo) 2,43, R. Perko (Slo) diskv., A. Glebov odstopil.

SMUČANJE - VSL 19-letna Worley do prve zmage

ASPEN - Drugi letošnji veleslalom sezone je osvojila kornaj 19-letna Francozinja Tessa Worley, ki je bila po prvi vožnji šesta. Za Worleyjevo je bila to prva zmaga v svetovnem pokalu. Z zaostankom 28 stotink sekunde je drugo mesto osvojila Finka Tanja Poutiainen, tretja pa je bila Nemka Elisabeth Görgl.

Po prvi vožnji je sicer vodila najboljša veleslalomistka lanske sezone, Italijanka Denise Karbon, ki je v drugem teku pred ciljem naredila napako in zdrhnila na 15. mesto. Po lažji poškodbi se je uspešno vrnila Američanka Lindsay Vonn, ki je bila četrtta, zmagovalka sôldenskega veleslaloma Kathrin Zettel pa je sklenila na petem mestu.

Zelo dobro sta se odrezali tudi slovenski veleslalomisti Tina Maze in Mateja Robnik, ki sta se uvrstili na 10. oziroma 11. mesto. Ana Drev in Maruša Ferk pa sta ostali brez finala.

Končni vrstni red: 1. T. Worley (Fra) 2:12,86, 2. T. Poutiainen (Fin) +0,28, 3. E. Görgl (Avt) 0,71, 4. L. Vonn (Zda) 0,87, 5. K. Zettel (Avt) 1,03, 6. M. Pietila-Holmer (Šve) 1,12, 7. J. Mancuso (Zda) 1,19, 8. M. Bertrand (Fra) 1,70, 9. N. Gius (Ita) 1,90, 10. T. Maze (Slo) 2,22, 11. M. Robnik (Slo) 2,37, 15. D. Karbon (Ita) 2,90, 18. I. Curtoni (Ita) 3,45, 24. K. Putzer (Ita) 3,63.

SMUČARSKI TEKI - Prva sprinterska preizkušnja v Kuusamu

Znova najhitrejša

Slovenka Petra Majdič je na Finskem zmagala tudi lani in predlani

KUUUSAMO - Slovenska smučarska tekačica Petra Majdič je na prvi sprinterski tekmi svetovnega pokala sezone prepričljivo, za več kot 20 metrov, ugnala vse tekmicice in se tako še trete leto zapored v Kuusamu vesila zmage. Majdičeva je slavila zmago s 2:55,5 minute pred Švedinjo Lino Andresson (+3,6) in Poljakinjo Justyno Kowalczyk (3,8). Do točk svetovnega pokala je s 23. mestom pritekla tudi Katja Višnar, medtem ko je bila Vesna Fabjan z 39. časom kvalifikacij za izločilne boje prepočasna.

Kuuusamo je bil tudi letos pisan na kožo slovenski princeski smučarskega teka, ki je na Finskem nedvomno kraljica sprinta. Majdičeva se je zmage v klasičnem sprintu v tej finski prestolnici nordijskih športov vesila že lani in predlani, tudi tokrat pa je s teknicami opravila brez večjih težav, saj jih je ugnala s precejšnjo prednostjo. Majdičeva je bila najboljša v vseh današnjih predstavah, od kvalifikacij do polfinala in finala. »Yes! Noro, noro! Sploh še ne dojemam, kaj mi je uspelo. Po minulem tednu, ko sem bila bolna, niti sama nisem več verjela, da lahko letos ponovim zmago, saj je konkurenca res izjemna,« je uvodoma navdušeno povedala Majdičeva. Tudi smuči slovenske tekmovalke so delovale brezhibno, oddrsavanja ni bilo in Majdičeva se je veselila prve zmage v sezoni na »svojem« klancu, kot je sama poimenovala prizorišče Ruki.

Med moškimi je Norveška slavila

Slovenska smučarska tekačica Petra Majdič je včeraj dosegla svojo osmo zmago v svetovnem pokalu

ANSA

trojno zmago. Ola-Vigen Hattestad je bil najboljši, na drugem in tretjem mestu pa sta pristala Tor Arne Hetland in John Kristian Dahl. Slovenskih predstavnikov ni bilo na startu.

NORDIJSKA KOMBINACIJA - Nemec Ronny Ackermann je zmago-

valec uvodne preizkušnje svetovnega pokala nordijskih kombinatorjev v Kuusamu. Nemec je na posamični preizkušnji z eno serijo skokov in tekom na 10 kilometrov za 9,8 sekunde ugnal Finca Janneja Ryynänenja, tretji pa je bil prav tako Finec Anssi Koivuranta (+26,0).

NOGOMET - V A-ligi Juventus bližji Interju Del Pierov 250. jubilejni zadetek

CATANIA/TURIN - V zasneženem Turinu je Juventus povsem onesposobil in ponižal Reggino. Končni izid je bil kar 4:0. Alessandro Del Piero je iz enajstmetrovke dosegel svoj 250. zadetek v dresu »stare dame«. Festival zadetkov je sinoči odpril Camoranesi, ki je izkoristil lepo podajo Nedveda. Regginino mrežo sta nato še zatresla Amauri (sedmi prvenstveni zadetek) in Chiellini. Juventus, ki je že po prvem delu vodil z 2:0, se je z novo zmago približal vrhu lestvice. Od Interja, ki bo danes v Milanu gostil Napoli, ločijo črno-bele le tri točke.

Neodločen izid 1:1 je bil na tekmi Catania - Lecce pravčno plačilo, četudi so gostitelji več napadali in imeli na razpolago kar enajst kotov (Lecce le enega). Zengovi varovanci so povedli s Paoluccijem, že po šestih minutah pa je izenacil Castillo. Catania je imela še številne priložnosti za gol, ki pa jih ni izkoristila.

DANES: ob 15.00 Atalanta - Lazio, Cagliari - Sampdoria, Genoa - Bolgna, Inter - Napoli, Roma - Fiorentina, Siena - Torino, Udinese - Chievo, ob 20.30 Palermo - Milan.

VRSTNI RED: Inter 30, Milan, Juventus 27, Napoli 24, Lazio in Fiorentina 23, Catania 22, Udinese, Genoa 21, Atalanta in Palermo 17, Siena in Sampdoria 16, Roma in Cagliari 14, Lecce 13, Torino 12, Reggina 11, Bologna 9, Chievo 6. (Sampdoria in Roma s tekmo manj).

Catania - Lecce 1:1 (0:0)

STRELCA: Paolucci v 61., Castillo v 69.

CATANIA (4-3-1-2): Bizzarri; Sardo, Stovini, Silvestre, Sabato; Carboni, Ledesma (Izco), Biagianti (Tedesco); Mascara; Paolucci, Plasmati (Martinez). Trener: Zenga

LECCE (4-4-1-1): Benussi; Polenghi, Schiavi, Fabiano, Esposito; Murnari, Ardito, Zanchetta, Ariatti; Giacomo (Castillo); Tiribocchi (Antunes). Trener: Beretta.

Juventus - Reggina 4:0 (2:0)

STRELCI: Camoranesi v 28., Amauri v 44.; Chiellini v 62., Del Piero v 74. iz 11-m.

JUVENTUS (4-4-2): Manninger; Grygera, Legrottaglie, Chiellini, Molinaro; Camoranesi (Marchionni), Sissoko, Marchisio (Giovinco), Nedved; Amauri (Iaquinta), Del Piero. Trener: Ranieri.

REGGINA (4-4-2): Campagnolo; Cirillo, Valdez, Santos, Costa; Alvarez (5' s.t. Corradi), Barreto, Carmona (Tognazzi), Barillà; Brienza, Cozza (Di Gennaro). Trener: Orlando.

1. SNL - Nafta - Labod Drava 1:0, HIT Gorica - Interblock 1:1, Maribor - Luka Koper 0:0.

ROKOMET - Kvalifikacije za SP, ženske: Slovenija - Finska 36:26, Italija - Bolgarija 29:27.

NOGOMET - V B-ligi jutri ob 20.45 v Trstu Triestinin pohod proti vrhu lestvice

TRST - Triestina bo jutri ob 20.45 (sprasjujemo se, če so umeštne večerne tekme decembra meseca) na Roccu gostila Treviso. Cilj Miljanovih varovancev je sedva zmaga, ki bi jim omogočila ohranitev titl z vodilnimi. Trener Tržačanov bo tokrat imel nekoliko širši izbor, saj se je število igralcev, ki niso na razpolago, občutno zmanjšalo. Seznam poškodovanih je omejen na dve imeni, Granocheja in Gorgoneja (slednji že redno trenira, a zdravnik so svetovali, da ni primerno ga tvegati že za to tekmo), medtem ko bo kapetan Allegretti odsoten zaradi izključitve na zadnji tekmi. Omejen izbor torej zadeva izključno srednji del vezne vrste, kjer ima Maran na razpolago le dva igralca (Piangerelli in Princivalli) za dve mesti. Skratka odločitev je enostavna: Piangerelli bo nadomeščal diskvalificiranega Allegretti. Ostalih 10/11 ekipe bo v primerjavi s tekmo v Grosssettu nespremenjenih. Treviso pod takirko mladega trenerja Luce Gottija (trenerjev pomočnik je nekdanji igralec Trevisa in Triestine Daniele Pasa) je prvenstvo začel z odbitkom štirih točk zaradi nepravilnosti in zamude pri dostavi obvezne dokumentacije. Zaradi tega odbitka so belomodri iz Veneta na 20. mestu na lestvici, a so z zmago prejšnjo soboto preboleli krizo. Z 2:0 so premagali Empoli in dokazali, da so lahko trd oreh tudi za najboljše ekipe v ligi. Treviso razpolaga z nekaterimi solidnimi igralci, ki jih med drugim tudi v Trstu zelo dobro po-

znajo. Nekateri izmed teh (Mezzano, Piavaccari, Pianu) so tudi igrali za Triestino. V napadu je še vedno steber ekipe 35-letni Gigi Beghetto, pravi simbol Trevisa; ob njem se drugi napadnici vrstijo, čeprav trener še najbolj zaupuje prav Piavaccariju. Najboljši strelec doslej pa je s štirimi dosežnimi goli vezist Scaglia. Treviso je večino točk osvojil na domaćem Tenniju, medtem ko ima v gosteh dokaj skromen izkupiček treh točk v sedmih nastopih (3 neodločenih izidi) s samo tremi dosežnimi goli. Am-pak zaradi takih statistik si v taboru Tržačanov nič ne dela utvar. Jutrišnja tekma bo sila zahtevna in le najboljša Triestina lahko pospravi pod streho nove tri točke. Verjetna postava Triestine: Agazzi, Milani, Minelli, Cottafava, Rullo, Antonelli, Piangerelli, Princivali, Tabbiani, Testini, Delta Roccia. Sodil bo Scoditti iz Bologene. (I.F.)

IZIDI: Acoli - Sassuolo 1:1, Avellino - Rimini 0:2, Bari - AlbinoLeffe 1:2, Cittadella - Ancona 0:0, Empoli - Piacenza 3:2, Mantova - Brescia 0:2, Modena - Livorno 0:0, Pisa - Frosinone 3:1, Vicenza - Grosseto 1:2. **JUTRI:** ob 20.45 Triestina - Treviso.

VRSTNI RED: Sassuolo, Empoli in Grosseto 28, Parma in Brescia 26, Livorno, Bari in AlbinoLeffe 25, Vicenza in Triestina* 23, Mantova 22, Ancona 20, Frosinone, Salernitana in Rimini 19, Piacenza 17, Cittadella in Avellino 16, Treviso* in Ascoli 12, Modena 11 (* s tekmo manj).

ODOBJKA - Moška C-liga

Prvi goriški derbi je pripadel Soči ZBDS

Olympia prevladala le v tretjem nizu - Sloga Tabor do pomembne zmage - Val dobro le v drugem nizu

Olympia Tmedia - Soča Zadržna banka
Doberdob Sovodnje 1:3 (13:25, 25:21,
25:27, 21:25)

OLYMPIA TMEDIA: F. Hlede 6, Fagan 12, Terčič 4, Bernetič 2, Špacapan 6, Peršolja 6, J. Blasig (L), Komjanc 12, Capparelli 0, Brotto, Mania. TRENER: Conz

SOČA ZBDS: Valentincič 15, J. Černic 3, I. Černic 10, Testen 22, Škorjanc 4, Butkovič 1, Kragelj (L), Juren 0, R. Devetak, M. Černic 2. TRENER: Battisti

V prvem goriškem derbiju sezone, ki je privabil številno občinstvo, so slavili odbojkari Soče. Tekma sama je bila le na meji zadostnosti, kajti bili smo priča številnim neizsiljenim napakam tako na eni kot na drugi strani mreže. Zadovoljivo pa je dejstvo, da so se na igrišču zvrstili nekateri zelo mladi igralci, ki so pokazali napredek v tehničnem znanju in bodo v prihodnjih letih krojil usodo goriške zamejske odbanke.

Srečanje se je začelo v znamenju sovodenjskih predstavnikov, ki so delovali zelo motivirano in bili posledično tudi primerno zbrani in predvsem učinkoviti v obrambi. Domačini pa so začeli zelo slabo in bili nezadostni v vseh elementnih igre, začenši s sprejemom uvodnega udarca. Prvi niz je tako povsem logično pripadal gostom. V drugem nizu so gostitelji le uredili svoje vrste in postali enakovredni gostom, ki pa so kaj kmalu pozabili na uspešno igro iz prvega niza. Po dobrem začetku so gostje popustili na zbranosti, kar so varovanci trenerja Conza, z mladim Komjancem na čelu, spremeno izkoristili in povedli pri stanju 15:14. To razliko so še povečali in si priigrali drugi niz. Še najbolj razburljiv je bil tretji niz, ki je obenem vzbudil tudi prisotno publiko in katerega so v podaljšanem nizu osvojili igralci Soče. Po izenačenem stanju pri 17. točki so Hlede in soigralci povedli za štiri točke. To pa jinu zadostovalo, kajti gostje so zbrali zaporednih sedem točk in bili na pragu delne zmage, ki pa so jo dosegli šele pri 27. točki, ko so izkoristili peto set žogo. Četrti in zadnji niz je bil izenačen vse do 13. točke, ko se je trener Battisti odločil, da zamenja, tokrat malo učinkovitega Valentinciča z Jurnom. Zamenjava se je obrestovala, kajti takoj so si sočani nabrali solidno prednost, ki so jo brez težav ohranili do konca srečanja in si tako priigrali še kako pomembne tri točke na skupni razpredelnici. (J.P.)

Sloga Tabor Televita - Pav Natisonia 3:0 (25:16, 25:20, 25:19)

SLOGA TABOR TELEVITA: Kante 13, Riolino 14, Slavec 11, Sorgo 7, I. Veljak 3, V. Veljak 3, Privileggi (L), Jercog, Peterlin 2, Štrajn. TRENER: Bosich.

Sloga Tabor Televita je včeraj naredila pravi podvig, ko je po letošnji svoji prav

Igor Valentincič (Soča, 15 točk), ki je bil po Gregorju Testenu (22 točk) drugi najboljši realizator, prek bloka Olympia Tmedia

BUMBACA

gotovo najboljši tekmi nadigrala nasprotnika, ki sodi v ozki krog favoritov za napredovanje. Pav Natisonia se je letos močno okreplila in v njenih vrstah igralo tudi bivši Lovci Berzacola, Ombrato in Loiacono. Zmago so slogaši dosegli brez Vatovca, ki je bil doslej najboljši napadalec ekipe, a je zaradi poškodbe, ki jo je utrel pri padcu z motorjem, tekmi sledil s tribune. Njegovo kolektorsko vlogo je prevzel Vasilij Kante, ki je svojo nalogo zelo dobro opravil. Slogaši so ostro servilarji in s servisom spravljali v težavo nasprotnike, ki so tako velikokrat moralni napadati zelo predvidljivo. V bloku pa je bil tokrat posebno razpoložen Danjet Slavec. Naši igralci so bili zanesljivi tako v obrambi kot v sprejemu, odličen pa je bil tokrat podajča Vanja Veljak, ki je svoje napadalce zagal tak, kot že dolgo ne in jim dajal možnost, da so velikokrat lahko ukancili nasprotnikov blok. Sloga Tabor Televita je takoj na začetku dokazala, da je v dobrini formi in v prvem setu dobesedno nadigrala nasprotnika. Drugi set je bil izenačen le na začetku, nakar so Slogaši spet trdno prejeli vjetri igre v svoje roke. V zadnjem nizu sta si bili ekipi enakovredni do izida 15:15, nakar je pobudo spet imela Televita, ki si je po koncu tekme povsem zaslужila aplavz številnih navijačev. Trener Edi Bosich je il za nastopom svojih varovancev seveda zelo zadovoljen. »Vsi so zaigrali odlično. Dokazali smo, da smo homogena ekipa enakovrednih igralcev in preprčan sem, da se lahko s takoj igro potegujemo za vrh lestvice. (INKA)

San Vito - Val Imsa 3:0 (25:15, 28:26, 25:19)

VAL IMSA: Devetak 1, Marget 11, Masi 10, Fagan 2, Corazza 8, Grusovin 7; Plesničar (L), Povšič 6, Corva 0, G. in D Nanut. TRENER: Makuc.

Kot je bilo pričakovati, šesterka San Vite je bila za Val Imsa pretrd oreh, čeprav so varovanci trenerja Makuka dobro upirali in bi si zaslužili vsaj set in mogoče celo točko. Goričani so sicer srečanje priceli zelo slabu. Opažiti je bilo, da so na igrišču stopili s strahom, saj so veliko grešili in omogočili gostiteljem, da so si takoj nabrali lepo prednost. Sprejem in obramba nista delovala, kot bi moralata, tako da prvi niz je bil dejansko enosmeren. V drugem setu pa se je slika nekoliko spremenila. Po začetnem vodstvu gostiteljev so vajeti igre prevzeli Marget in soigralci ter v končnici prešli celo v vodstvo 24:22. Vendar niso znali izkoristiti kar dveh set žog: prvi niso uspeli zaključiti napada, drugič pa je sodniška dvojica iz Pordenona spregledala dotik mreže v napadu San Vita, kar je omogočilo gostiteljem, da so izenačili. To je seveda nekoliko vrglo iz tira varovancev trenerja Makuka, ki so popustili in set je tako pripadel San Vitu. Takrat je bilo dejansko tudi srečanja konec, saj v zadnjem nizu obojkari Vala niso nikoli resneje ogrozili zmage San Vita. Tudi sinočnje srečanje je pokazalo, da v vrstah Vala pogrešajo obojkarje, ki bi v ključnih trenutkih spravil žogo na tla. Sinoči sta pešala sprejem in predvsem obramba, pozitivno noto pa predstavlja povratek Margeta na centru.

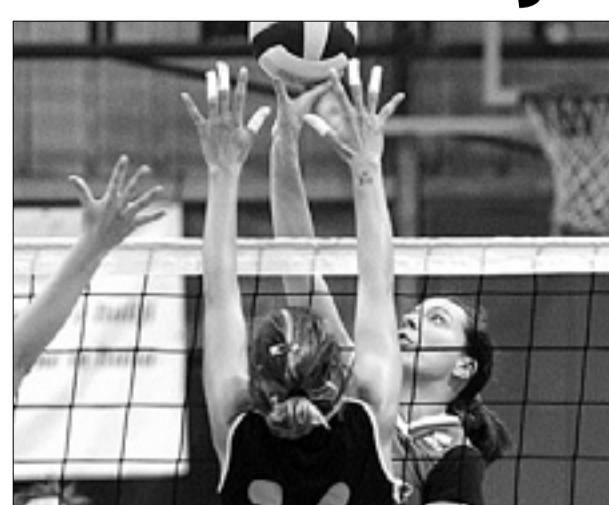
ODOBJKA - Ženska in moška D-liga

Poln izkupiček za Bor Breg Kmečko banko Slogaši so se Fincantieri dobro upirali

Bor/Breg Kmečka Banka - Cus 3:1 (25:18, 25:18, 22:25, 25:19)

BOR/BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 13, Della Mea 10, Žerjul 4, Flego 21, Spetič 10, Gruden 6; Legovich (L), Grgić 1, Sancin, Sadlowski, Bezenšek. TRENER: Smotlak.

Združena ekipa Bora in Brega je v drugem zaporednem mestnem derbiju osvojila vse tri točke. Do zmage pa bi lahko prišla veliko bolj gladko. Cus je sicer borbena ekipa, plavim pa kljub temu ne bi smel povzročati pretiranih težav. To je prišlo do izraza predvsem v prvih dveh setih, ko so gostiteljice malo grešile, na mreži pa, še posebno s centra, z lahkoto osvajale točke. Po razmeroma lahko osvojenih dveh nizih pa so Smotlakove varovanke popustile. Cus je začel igralki zelo agresivno, naše igralki pa so slabo sprejemale, v obrambi večkrat niso bile na pravem mestu. Zaradi tega so bile tudi na mreži manj pozorne. Cus je tako visoko vodil skoraj do konca, ko so se mu domače

Ivana Flego je bila z 21 točkami najboljša tolkačica srečanja. V 4. setu se je izkazala tudi na servisu

KROMA

MOŠKA D-LIGA
Sloga - Fincantieri 0:3 (19:25, 23:25, 18:25)

SLOGA: Bertali 3, Cettolo 15, Iozza 2, Kante 3, Romano 11, Rožac 3, Taučer (L), Ilič 1, Košuta. TRENER: Peterlin.

Mladi Slogaši so včeraj v Repnu izgubili, vendar poraza ne gre jemati tragično, saj je bil pričakovani. Fincantieri se je namreč letos okreplil in si kot cilj zastavil napredovanje, ki mu je lani za las ušlo. Ekipo sestavljajo samo izkušeni igralci, od katerih jih kar nekaj ima že tudi izkušnje iz višjih lig, kot npr. Populini, ki je v B-ligi nastopal vrsto let. Slogaši so se objektivno boljšemu nasprotniku postavili po robu z mladostno nagnostjo, vendar je bila vsaka naivna napaka takoj »kaznovana«. Trener Peterlin je zaradi odsotnosti Rirose kot libera preizkusil Ervina Taučerja, ki je v tej vlogi nastopil prvič in se je dobro odrezal. Prva dva seta sta bila izenačena in borbenina in Slogaši so bili nasprotniku dalj časa povsem izenačeni. V drugem nizu so bili celo v vodstvu in že na pragu delnega uspeha, ki pa so ga preprečile povsem naivne napake v končnici. V zadnjem se Fincantieri ni več pustil presenetiti, takoj visoko povedel in nato prednost brez težav obdržal do konca tekme. (INKA)

SPORTEL - Jutri

O namiznem tenisu z mlado zasedbo igralcev

V koprskem studiu Športela bodo v jutrišnji oddaji (ob 22.35) gostili namiznoteniške igralce športnega združenja Kras. Voditelj Igor Malalan se bo pogovarjal z Martino Milič in Evo Carli, ki nastopata v A1-ligi, moški del kluba pa bo predstavljal Tom Fabiani. Mlada zasedba igralcev bo spregovorila o letošnjih nastopih, voditelj Malalan pa se bo z gosti pogovoril tudi o težavah, o sponsorstvih ter o tem, kako pridobiva moški namizni tenis pri Krasu čedalje večjo vlogo.

Oddajo bodo popestrili tudi prispevki Športelovih sodelavcev, ki bodo poročali o nogometni tekmi promocijske lige med Pro Gorizio in Juventine ter o srečanju 1. amaterske lige med S. Giovannijem in Primorcem. Kamera bo obiskala tudi balinarje Gaje, ki se bodo danes posmrtili s Triestino, in osrednjo proslavo smučarskega kluba Brdina, ki letos proslavlja 20-letnico.

Sledila bo še nagradna igra »Poglej me v oči«.

HOKEJ NA ROLERJIH - V A1-ligi

Poletovci prvič zmagali v Arezzu

Aleš Fajdiga pravi »showman« zgodovinske zmage

KROMA

Lions Arezzo - Polet ZKB Kwins 2:1 (1:5)

POLET ZKB KWINS: Galessi, Petronièvič, Strašnik 2, S. Kokorovec, Fajdiga 6, G. Cavalieri, De Iaco 2, Battisti 1, Corazza, Berquier. TRENER: Ferjančič.

Poletovi hokejisti na rollerjih so sinoči v Arezzu dosegli zgodovinsko zmago, saj v tem italijanskem mestu, do včeraj, niso še nikoli slavili zmage. Trener Aci Ferjančič je bil po koncu srečanja izredno zadovoljen: »Pohvalo zaslužijo vsi igralci, saj so igrali borbeno in visoka zmaga sploh ni naključna.« Zgodovinska zmaga je toliko slajša, če pomislimo, da tudi tokrat Kwins niso nastopili v popolni postavi, saj je bil odsoten Stefano Cavalieri, eden izmed ključnih mož postave Acija Ferjančiča.

Ključne zmage je bila nedvomno obramba in pa izredno uspešna taktika v prvem polčasu. Po začetnem vodstvu je namreč Arezzo predvajal hud pritisk nad Fajdigom, vendar je tedaj v ospredje prišla družga linija Kwinsov, ki je dvakrat uspešno premagala domačega vratarja. To je seveda prisililo hokejiste Arezza, da so se na igrišču razširili in pričeli predvajati bolj napadalno igro. Fajdiga je bil tako veliko prost in je lahko pričel s svojim osebnim »showom«, ki je polnoma spravil iz tira nasprotnike.

KOŠARKA - Državna C-liga

Po dveh zaporednih zmagah Bor Radenska ostal praznih rok

S. Daniele v prvih 20. minutah dosegel 50 točk - Individualna igra Bora v napadu

San Daniele - Bor Radenska 88:78 (22:15, 50:39, 63:51)

BOR RADENSKA: Furigo 8 (1:2, 2:9, 1:5), Visciano 12 (2:3, 5:6, 0:1), Giacomi 8 (6:6, 1:4, 0:4), Babich 12 (5:5, 2:3, 1:6), Kralj 2 (-, 1:6, -), Crevatin 16 (1:2, 6:6, 1:5), Štokelj 11 (2:2, -, 3:5), Bole 9 (-, 0:1, 3:3), Krizman n.v., Pertot n.v. TRENER: Mura. SON: 29; PON: Crevatin (39), Visciano (39). SKO-KI: 29 (28 v obrambi, 8 v napadu).

Bor Radensku je v gosteh moral priznati premoč peterke iz domovine surovih pršutov. Vrhunsko motivirani nasprotniki si je zmago zagotovil že po prvem polčasu, tako kot je to storil Bor v prejšnjem krogu na domačem parketu Stadiona 1.maja proti Spilimbergu. Gostitelji so sinoči zadevali iz vseh položajev. To je delno spravilo iz tira varovance trenerja Mure, ki ni mogel računati na doprinos Krizmana in niti Monticola, kar se je seveda na igrišču v določenih trenutkih poznalo.

Borovi košarkarji so sicer srečanje pričeli zelo obetavno, saj so v uvodnih minutah povedli s 4:0, toda gostitelji so takoj pokazali, da so izredno motivirani. Z delnim izidom 9:1 so prevzeli vajeti igre v svoje roke in jih dejansko niso več izpustili. O tem zgovorno priča že podatek, da so v prvem polčasu dosegli celih 50 točk. Že res, da v določenih trenutkih je bila obramba Borovcev premehka, toda gostitelji so sinoči za-

Sinočna je bila letošnja zadnja tekma Ivana Kralja, ki odpotuje v Avstralijo. Vrnil se bo marca prihodnjega leta

KROMA

devali iz vseh položajev. Izkušeni bivši jadranovec Max Rossi je na primer dosegel tri zaporedne koše, čeprav je pred sabo imel branilca. V drugem polčasu so sicer Borovi košarkarji igrali nekoliko bolj prepričljivo. Daniel Crevatin je dobro vodil ekipo po skupinsko igro, so bili povsem kos nasprotniku, ko pa so poskušali z individual-

šem), toda žal, niso uspeli nadoknadi tao-stanka in so se morali po dveh zaporednih zmagah sprijazniti s porazom. Ključ sinočnjega neuspeha je bila mogoče tudi preveč individualna igra v napadu. Ko so igrali le-po skupinsko igro, so bili povsem kos nasprotniku, ko pa so poskušali z individual-

nimi akcijami so s težavo našli pot do konča.

Trener Mura upa, da bo lahko čim prej imel na razpolago znova Krizmana in Monticola, tudi zato, ker Ivan Kralj odhaja v Avstralijo in ga ne bo nazaj vse do marca meseca, torej v Borovem taboru ne bodo mogli računati nanj najmanj petnajst tekom.

Ostala izida: Spilimbergo - Codroipo 71:80, Padova - Marghera 76:69.

Jadran Mark danes proti Drvaricevemu Pordenonu

Tudi Jadran čaka neugoden deželnini derbi proti peterki Pordenona, ki jo trenira slovenski strokovnjak in biši Jadranov trener Janez Drvarič. Za varovance trenerja Popoviča je razburkan teden zaradi številnih poškodb. Srečanje se bo pričelo ob 18.00, sodila pa bosta Chiodi iz Padove in Carraro iz Benetk.

Današnji spored: Roncade - Caorle, Venezia - Oderzo, Vicenza - Udine, Pordenone - Jadran Mark, Rovigo - Montebelluna.

B2-LIGA - Izid: Calligaris - Moncalieri 78:70 (Jan Budin 9 točk). **ŽENSKA B-LIGA** - Izidi: SGT - Scame Tržič 65:54, Interclub - S.M. Di Sala 55:61, Palmanova - Venezia 51:46.

Domači šport

DANES

Nedelja, 30. novembra 2008

KOŠARKA

DRŽAVNA MOŠKA C-LIGA - 18.00 v Pordenonu, ul. Flli Rossetti: Pienni PN - Jadran Mark

DEŽELNA ŽENSKA B-LIGA - 17.30 pri Briščikih: Polet - AIBI Fogliano

UNDER 13 MOŠKI - 10.00 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Breg

ODBOJKA

ŽENSKA C-LIGA - 17.30 v Chiensu: Chiens - Sloga List

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 15.30 v Trstu, na Alturi: Altura - Breg Bor ZKB

UNDER 18 ŽENSKE - 18.00 v Trstu, Suvich: Libertas - Sloga Dvigala Barich

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 mv Sovodnjah: Soča Rast - Il Pozzo; 16.00 na Opčinah: Sloga - Fincantieri

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 na Opčinah: Sloga - Olympia FerStyle

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Koimpex - Santamaria; 14.30 v San Giorgiu di Nogar: Sangiorgina - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Pri Sv. Ivanu: San Giovanni - Primorec; 14.30 v Vilešu: Villesse - Sovodnjne

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ferrini: Chiarbola - Breg; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Ruda

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah, Ul. Alpini: Union - Mladost

ZAČETNIKI 11:11 - 10.30 v Križu: Pomlad B - Muggia

BALINANJE

MOŠKA C-LIGA - 9.30 pri Briščikih, Ervatti: Gaja - Triestina

JUTRI

Ponedeljak, 1. decembra 2008

KOŠARKA

UNDER 19 DEŽELNI - 21.15 v Trstu, 1. maj: Bor - Fogliano

KOŠARKA - 9. krog D-lige

Prvi letošnji »trojček«

Vse naše ekipe uspešne - Za Dom prva zmaga proti Poggiju - Po petih porazih je zmago slavil tudi Kontovel - Breg tesno

Dom - Poggio 72:65 (25:18, 42:35, 52:50)

DOM: Covit (-, 2:2, 1:8), Cej 20 (2:3, 3:6, 4:9), Belli 12 (3:4, 3:4, 1:1), Collenzini 4 (1:2, 0:2, 1:2), Oblak (-, 0:1, -), Vončina 5 (-, 1:1, 1:4), Čotar nv, Dornik nv, Faganel 12 (1:2, 1:4, 3:4), Kristančič 11 (5:7, 3:7, -), Zavadlav 2 (-, 1:1, -), TRENER: Ambrosi. PON: Belli (39).

Domovci so v devetem krogu deželne D-lige dosegli prvo letošnjo zmago proti tržaški ekipi Poggija. V uvodnih minutah so Ambrosijevi fantje imeli nekaj težav z zaustavljanjem bivšega boranca Celege (3:7 v tretji minuti). Za tem so Cej in soigratci strnili svoje vrste in proti koncu prvega dela prvič povedli (16:15) z uspešnim metom za tri točke - kar 5:9 v prvih desetih minutah igre. Po dve-minutnem odmoru so Goričani pritisnili na plin in kmalu povečali prednost vse do 12 točk (32:20). Za razliko od prejšnjih srečanjskih so domovci končno zadržali kot prava ekipa, tako v napadu kot v obrambi. Edino po glavnem odmoru so doživeli nekaj minut krize: skoraj polovico tretje četrtine niso dosegli niti točke, tako da so lahko nasprotniki ponovno približali na tri pike (42:39). Faganel in soigratci so se nato predramili in obdržali minimalen naskok. Tekma se je takoj odločila v zadnjih desetih minutah, ko so domačini z odlično obrambo dobro zaustavljeni nasprotnike, ki so v sedmih minutah zbrali le pet točk. V napadu pa je Cej z enajstimi točkami - sadu treh trojk in koša, skoraj vseh tuk ob izteku 24 sekund - zagotovil svoji ekipi odločilen naskok. Poslednjih minutah so Tržačani z nekaj uspešnimi meti izza črte treh točk spet zmanjšali zaostanek, zmage domovcev pa dejansko niso več ogrožali. Za zmago si poleg odličnih Ceja (20 točk in 11 skokov) in Bellija (12 pik, 6 pridobljenih in 8 odbitih žog) pohvalo zaslужi kar cela ekipa za pozitivno obrambo na najboljših nasprotnikovih igralcih. (M.O.)

Dinamo - Kontovel 86:94 (29:19, 50:48, 68:68)

KONTOVEL: Paletič 20 (9:9, 4:8, 1:4), Švab 13 (1:2, 6:7, 0:2), Lisjak 26 (7:9, 8:12, 1:5), Šušteršič 19 (5:8, 4:14, 2:4), Genardi 4 (-, 2:7, -), Vodopivec 4 (-, 2:4, -), Gantar 6 (1:2, 1:2, 1:1), Bufon, Rogelja. TRENER: Brumen. SON 18.

Kontovel se iz gostovanja vrača z dragoceno zmago, ki je prekinila serijo petih zaporednih porazov. Uvodne minute so bile izenačene, saj sta si ekipi izmenjivali vodstvo, od 5. minute dalje pa je pobudo prevzel Dinamo. S konško obrambo je uspel zaustaviti kontovelce in s premočjo pod košem tudi povedel na deset točk. V drugi četrtini sta si ekipi izmenjali vloge: Brumnovi varovanci so s konško obrambo spravili v težave gostitelje. V obrambi so prestregli vrsto žog in se s hitrimi in uspešnimi protinapadi ponovno približali gostiteljem (50:48).

Bregovo krilo Elvis Klarica, ki je ta teden praznoval 27. rojstni dan, je sinoči zbral 15 točk

KROMA

Razmerje sil je bilo v nadaljevanju uravnovešeno. V 27. minutu je Kontovel spet prevzel vodstvo, ki pa ga je Dinamo s Signoretjem ob koncu četrtine izničilo (68:68). V zadnjem delu srečanja je prevladala želja do zmage Paličeta in ostalih, ki so odločilno vodstvo prevzeli s trojkama Lisjaka in Šušteršiča. Nasprotniki so v končnici s prenaglimi odločitvami skušali nadoknadieti in spreobrniti rezultat, kar pa jim ni uspelo. Z Lisjakom je Kontovel v zadnjih sekundah povedel na plus enajst, Dinamo pa je v zadnjih sekundah vodstvo zmanjšal na osem točk.

Breg - San Vito 76:73 (21:22, 37:34, 53:51)

BREG: Cerne 15 (-, 6:12, 1:1), Sila 19 (11:15, 1:1, 2:3), Ciacchi (-, 0:3, 0:1), Zeriali (-, 0:1, -), Klarica 15 (5:8, 2:7, 2:3); Cociancich 2 (2:6, 0:1, -), Grzioso nv, Petaros nv, Lokatos 16 (-, 5:8, 2:2), Klabjan 9 (3:4, 3:4, -), TRENER: Tomo Krašovec. PON: Lokatos (37) in Cerne (38).

Dolinski derbi kroga med Bregom in San Vitem je bil prava srljivka: po štiridesetih minutah izenačene in napete igre so domačini le iztrgali pomembno zmago v boju za prvo mesto. Tudi tokrat so Krašovčevi varovanci dobro začeli in po manj kot dveh minutah že vodili s 7:0, predvsem po zaslugi odličnega Cerneta, ki je sam že zbral 5 pik. Za tem pa so gostje izkoristili nekaj nepazljivosti Brežanov v obrambi in kmalu izenačili (8:8 v četrti minutu), na-

to pa prvič povedli (8:12). Tržačani so nekaj minut vodili za 4 pike, Klabjan in Lokatos pa sta spet iznicala razliko. Kot v prvi četrtini so Krašovčevi fantje tudi po prvem dvominutnem odmoru takoj povedli za 7 pik (29:22), nato pa spet popustili. Še pred koncem četrtine so se za Krašovca začele težave pod košem, kjer sta Klabjan in Klarica že imela 3 osebne napake, Zeriali pa je igral krepko pod svojimi sposobnostmi. Drugi polčas sta v napadu najuspešnejši ekipi letosnje D lige pričeli z visokim ritmom in številnimi napakami. Razlika med ekipama je bila vseskozi majhna, a zmerja v korist Brega z izjemo minutne vodstva gostov pri izidu 47:49. Domačini so z boljšo skupinsko igro v šesti minutni zadnji četrtini dosegli najvišje vodstvo devetih točk (67:58). Gostje so nato z agresivno obrambo zmedli Brežane in se približali z delnim izidom 6:0. V izjemno napet končnici se je San Vito s trojkami razpoloženega Pratico približal na 1 pik (73:72) 9 sekund pred koncem. Sila je bil izza črte prostih metov le prvič uspešen, Klarica pa je po skoku v napadu zgrešil met in nato zagrešil še osebno napako. Na drugi strani pa je Ferluga bil le enkrat uspešen. Sila je po prekršku dve sekundi pred koncem hladnokrvno zadel in zagotovil svoji ekipi tesno zmago. (M.O.)

Ostali izidi: Intermuggia - Villesse 61:75, Gasteau - Libertas 67:64, Don Bosco - Nab 76:65, Fogliano - Romans 75:70.

KOŠARKA - Promocijska liga

Bor in Sokol zanesljivo

Sokol - Skyscrappers 79:62 (18:7, 40:33, 51:46)

SOKOL: Spadoni 12, Vidali 8, Umek 16, Krizman 13, Hmeljak 14, Doljak 12, Malalan 4, Emili, Cerne, Kojanc, Sossi. TRENER: Gruden. Tri točke: Spadoni 3, Hmeljak 2, Krizman 1, Umek 1. PON: nihče.

»Ko dobiš tri tekme za trideset točk, je težko ohraniti zbranost. Tako smo imeli proti Skyscrappersu velike težave v prvih treh četrtinah, saj smo bili nerazpoloženi pri metu in tudi v obrambi smo šepali. Še v zdajnjih minutah, smo igrali, kot zmorem, in smo tudi zmagali,« je po tekmi dejal Sokolov trener Matej Gruden.

Srečanje proti ekipi »nebotičnikov«, v kateri igrata tudi brata Mauro in Riki Simonič, je bilo napeto in izenačeno skoraj do zadnjih pet minut. Tedaj so gostitelji izboljšali obrambo, zaustavili gostujočega najhboljšega strelca Maura Simoniča in si z dvema trojkama Angela Spadonja prigrali zanesljivo prednost, ki so jo ohranili do konca tekme. Naj omenimo, da je kar pet Sokolovih igralcev dalo več kot 10 točk. (lako)

CUS - Bor Art Group 62:79 (4:20, 27:54, 49:69)

BOR: Querinuzzi 4, Trevisan 5, E. Filipaz 17, Schiavo 16, Sancin 4, Widmann 18, Indelicato 4, Puzzer 4, Gombač 0, Corsi 2, Gerdol 2, Prepost 3. TRENER: Sancin.

Borovci so se veselili druge letošnje zmage. Čeprav so na prijateljskih pripravljalnih tekmmah vedno prevladali univerzitetniki, so tokrat borovci povsem strli

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka:

Ljudske zgodbe iz Krasta - Nekaj o škratih

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Dokumentarec: Glasnik slovenske brežine, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

- 20.10** Variete: Che tempo fa
- 21.30** Aktualno: Report vodi Milena Gabanelli

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Sabato & Domenica

9.30 Dok.: Stella del Sud

10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti

10.30 Aktualno: A sua immagine

10.55 Sveti maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Domenica in - L'Arena

15.15 Variete: Domenica in... sieme

16.25 Dnevnik in vremenska napoved

16.35 Variete: Domenica in - 100 e lode

18.00 Variete: Domenica in - 7 giorni

20.00 Dnevnik, vremenska napoved in

športne vesti

20.40 Kvizi: Affari tuoi (v. Max Giusti)

21.30 Nan.: Paolo VI - Il Papa nella tempesta

23.35 Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.40 Aktualno: Oltremoda

- 23.20** Deželni dnevnik
- 23.40** Variete: Glob, l'osceno del villaggio
- 0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.00 Nan.: Commissario Saint Martin

6.55 Dnevnik: Pregled tiska

7.25 Aktualno: Super Partes

8.55 Nan.: Vita da strega

9.35 Dok.: Magnifica Italia

10.00 Sveti maša

11.00 Aktualno: Pianeta mare

11.30 Dnevnik, prometne informacije

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Film: L'uomo che capiva le donne (kom., ZDA, '76, r. G. Kelly, i. R. Taylor)

16.20 Film: Ransom, stato di emergenza per un rapimento (Dram., VB, '74, i. S. Connery, I. McShane)

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Nan.: Colombo

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.35 Film: Commando (akc., ZDA, '85, i. A. Schwarzenegger)

22.30 Šport: Controcampo posticipo, sledi Controcampo

0.55 Fuoricampo

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Aktualno: Le frontiere dello Spirito

9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca

13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi

13.40 Nan.: Belli dentro

14.10 Resničnostni šov: Amici

16.30 Variete: Questa domenica

18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.40 Variete: Paperissima Sprint

21.30 Film: The Legend of Zorro (akc., ZDA, '05, r. M. Campbell, i. C. Zeta-Jones, A. Banderas)

0.00 Variete: Maurizio Costanzo Show

1.30 Nočni dnevnik

Italia 1

7.00 Aktualno: Super Partes

7.45 Risanke

10.55 Nan.: Raven

11.25 Nan.: Willy, il principe di Bel Air

12.25 Dnevnik in vremenska napoved

13.00 Šport: Guida al campionato

14.00 Film: Tremors 3 - back to perfection (groz., ZDA, '01, i. M. Gross)

16.00 Film: Il Re ed io (anim., ZDA, '99, r. R. Rich)

17.35 Nan.: La Tata

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.05 Nan.: Tutto in famiglia

19.40 Film: Una pallottola spuntata 2 e1/2 (kom., ZDA, '91, i. L. Nielsen)

21.30 Film: La leggenda di A John e Jack (kom., It, '02, i. A. Baglio)

22.30 Dnevnik in vremenska napoved

23.40 Nan.: Taken

1.30 Športne vesti

Tele 4

6.45 17.30 Risanke

8.05 13.35 Dokumentarec o naravi

8.30 Inf. odd.: Tra scienza e coscienza

9.30 Salus Tv, sledi Musa Tv

10.00 Incontri al caffè de la Versiliana

- 11.20** Aktualno. A. COM - Automobilis-sima
- 11.40** Rotocalco ADN Kronos
- 12.00** Sveti maša
- 12.25** Aktualno: Eventi in provincia
- 12.50** Šport: Hard Trek
- 13.15** Aktualno: Qui Tolmezzo
- 13.20** Musica, che passione!
- 14.05** Camper magazine
- 14.30** Campagna amica
- 15.00** Film: Ho sognato un angelo
- 16.50** Inf. odd.: Super sea
- 19.30** Inf. odd.: E domani è lunedì
- 23.00** Musicol: Pulcinella (L. Dalla)

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne vesti
- 7.00** Aktualno: Omnibus Week-end
- 9.20** Aktualno: la settimana
- 9.40** Film: Hollywood Hollywood (glas., ZDA, '76, r. G. Kelly, i. R. Taylor)
- 12.30** Dnevnik
- 13.00** Nan.: Il tribunale con Lynn
- 14.00** Nan.: L'ispettore Barnaby
- 16.00** Film: Flipper (akc., ZDA, '62, r. J. B. Clark, i. D. Connors)
- 17.55** Film: Forget Paris (kom., ZDA, '95, r. B. Crystal, i. D. Winger)
- 20.00** Dnevnik in športne vesti
- 20.35** Resničnostni šov: Chef per un giorno
- 21.30** Variete: Crozza Italia
- 23.30** Aktualno: Reality
- 0.30** Dnevnik in športne vesti
- 1.25** Film: La donna scimmia (kom., It/Fr, '63, r. M. Ferreri, i. U. Tognazzi)

Slovenija 1

- 7.00** Ris. Nan.: Živ Žav
- 9.25** Umko, najboljša zabava za umne glave
- 10.15** Otroška serija: Mulči
- 10.45** Minute za...
- 11.15** Ozare, sledi Obzorja duha
- 12.00** Ljudje in zemlja
- 13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.10** Na zdravje! (pon.)
- 14.25** Nad.: Fina gospa
- 15.00** Nedeljsko oko
- 15.15** Glasbeni dvoboj
- 15.40** Človeški faktor
- 16.00** Družabna
- 16.30** Oglasni blok
- 17.00** 22.10 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
- 17.20** Fokus
- 18.25** Žrebanje Lota
- 18.40** Risanka
- 19.00** Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti
- 19.55** Zvezde pojoče
- 21.25** Večerni gost: Bogdan Grom

Slovenija 2

- 6.00** 1.45 Zabavni infokanal
- 7.30** Skozi čas
- 7.40** 50 let Tv
- 8.05** Globus (pon.)
- 8.35** Pomagajmo si (pon.)
- 9.05** Slovenski magazin (pon.)
- 9.30** Z glasbo in s plesom... razkrita govorica plesa
- 9.55** SP v nordijskem smučanju, smučarski tek (Ž) 10 km
- 11.10** Dobrodeleni koncert (pon.)
- 13.10** Turbolanca (pon.)
- 14.25** Nogomet: tekma angleške lige: Manchester city - Manchester United

- 16.45** Rokomet: kvalifikacije za EP
- 18.55** SP v alpskem smučanju, superveleslalom (M)
- 20.15** SP v alpskem smučanju, slalom (Ž)
- 21.45** Nad.: Berlin AlexanderPlatz
- 22.45** Nad.: Družinski človek
- 23.40** Na utrip srca: zlata resna glasba in balet

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** 0.20 Čezmejna Tv - TG R FJK - deželne vesti
- 14.10** Euronews
- 14.30** Vas tedna
- 15.00** »Q« - Trendovska oddaja
- 15.45** Dok. oddaja: Spoznavajmo Agri-gento
- 16.15** Srečanje in skupnosti Italijanov
- 17.00** Dok. odd.: Paestum
- 17.30** Potopisi
- 18.00** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (program v slov. jeziku)
- 19.00** 22.00, 0.25 Vsedanes - Tv dnevnik
- 19.25** Tednik
- 20.00** Vesolje je ...
- 20.30** SP v alpskem smučanju, slalom (M)
- 21.45** Avtomobilizem
- 22.15** Nedeljski športni dnevnik
- 22.30** Lynx magazin
- 23.00** Rokomet: KF EP Slovenija - Bolgarija
- 0.40** Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 12.00** 0.00 Videostrani
- 18.00** Duhovna misel (pon.)
- 18.**

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Milej)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Nekaj minut za domačo glasbo:
 Samo enkrat se živi - Avsenikov Tercet & Alfi Nipič
20.30 Deželn TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV:
 Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik, vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Nan.: Paolo VI - Il papa nella tempesta
23.25 Dnevnik
23.30 Aktualno: Porta a porta
1.00 Nočni dnevnik

Rai Due

- 6.25** 19.00 Resničnostni show: X Factor - I casting
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.30 Aktualno: Sorgente di vita
10.00 Dnevnik Punto.it
11.00 Aktualno: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Julia
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
19.00 Resničnostni show: X Factor - I casting
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 Dnevnik
21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (vodi S. Ventura)
23.50 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista
0.00 Variete: Scorie

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tgr Buongiorno Regione
8.00 Rai News 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba Volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 0.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Šport: Replay

Rete 4

- 7.05** Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nan.: Febbre d'amore - Riassunto settimanale
10.30 Nan.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti

- 11.40** Nan: My Life
12.40 Nan: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
15.55 Nan.: Sentieri
16.10 Film: Caprice, la cenere che scotta (krim., ZDA, '67, r. F. Tashlin, i. D. Day)
18.40 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Cavalcarono insieme (westwrn, ZDA, '61, r. J. Ford, i. J. Stewart)
23.55 Film: La comunità (kom., Šp. '00, r. A. De La Iglesia, i. C. Maura)

- 20.05** A casa del musicista
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: One true love
23.35 Film: Ultima spia

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Due minuti in un libro
10.25 Nan: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 20.00, 0.30 Dnevnik
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Accade al penitenziario (kom., It., '55, r. G. Bianchi, i. A. Fabrizi)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'infedele
23.30 Dok.: La storia proibita

5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Zelig
23.55 Aktualno: Matrix
1.30 Nočni dnevnik

Slovenija 1

- 6.40** Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Otroška serija: Mulčki
9.40 Umko, najboljša zabava za umne glave (pon.)
10.35 Dok nan.: Slovenski vodni krogi (pon.)
11.00 Dok. serija.: National geographic (pon.)
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Zvezde pojejo (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Risana nan.
16.15 Otroška nad.: Ribič Pepe
16.35 Igrana nan.: S soncem v očeh
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.25 Nad.: Fina gospa (pon.)
18.00 Žrebanje 3x3
18.10 Risanke
18.25 Nad.: Strasti
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Hum. nan.: Bratu brat
20.40 Tarča
22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved
23.00 Umetnost igre
23.25 Glasbeni večer
0.40 Posnetek iz slovenske filharmonije

Italia 1

- 6.35** 13.40 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
14.30 Risanka: Simpsonovi
15.05 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
16.50 Risanke
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
19.05 Nan.: Don Luca c'è
19.35 Nan.: Medici miei
20.00 Camera: Café ristretto, sledi Camera café
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Radio Killer (tril., ZDA, '02, režija J. Dahl, igralci Steve Zahn in Leelee Sobieski)

- 23.15** Nan.: Nip/Tuck
1.05 Nan.: Californication

Tele 4

- 7.00** 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Storie tra la righe
9.30 Inf. program: Novecento contro luce
10.40 Dok.: Ponte Saint Martin
11.35 Camper magazine
12.05 Šport: Super Sea
12.45 Zibaldone goloso
13.35 Inf. odd.: Animali amici miei
14.30 Aktualno: A.com - Automobilissima
15.35 Retroscena, i segreti del teatro
18.35 Super calcio - Udinese
19.00 Super calcio - Triestina

- 22.15** Resnična resničnost
22.45 50 let televizije
23.15 Film: Mesto pogube

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)
14.20 22.15 Vzhod-Zahod
14.35 Vsedanes, vzgoja in izobraževanje
14.55 Alter Eco
15.25 Lynx magazin
15.55 Istra skozi čas
16.30 Vesolje je...
16.55 Tednik
17.25 Istra in...
18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)

- 18.35** Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti

- 19.25** Šport
19.30 Fanzone
20.00 Sredozemlje
20.30 Artevisione
21.00 Meridiani

- 22.00** Vsedanes - TV Dnevnik
22.15 Vzhod-Zahod
22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)

- 23.20** Športna mreža

- 23.55** Vremenska napoved

Kronika; 8.05 Ime tedna: predstavitev kandidatov; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki teden; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar anket; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki teden; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrirek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj teden; 11.05 Mojstri samospeva; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arslove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz Slov. glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHZ)

Primorski dnevnik

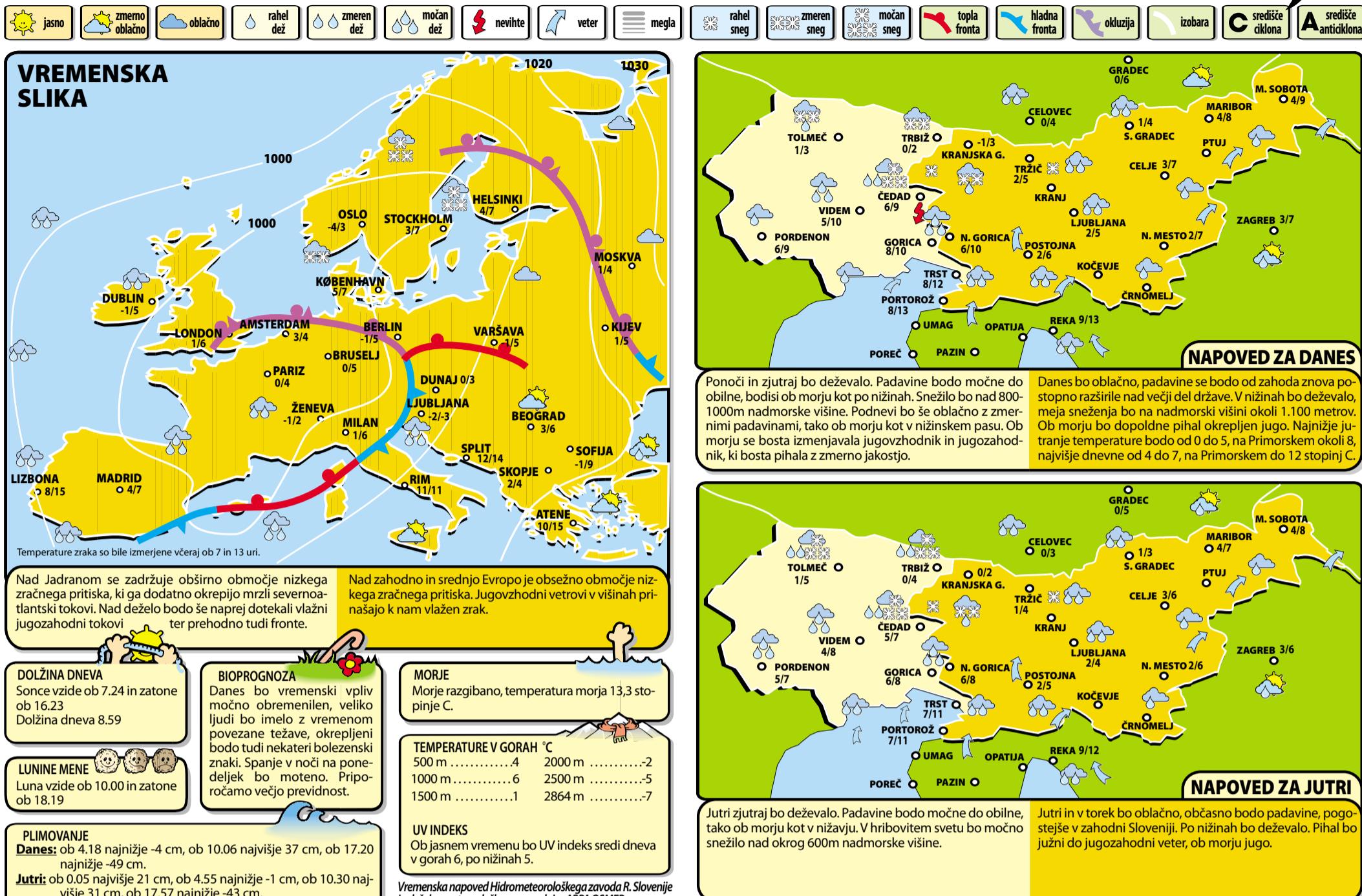
Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
 email: trst@primorski.it
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
 email: gorica@primorski.it
Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
 Cena: 1,00 €
 Naročnina za Italijo 2

Narod, ki svojemu gledališču ne pomaga in ga ne podpira, je, če ne mrtev, pa bolan na smrt:
tako tudi gledališče, ki ne razume socialnega utripa zgodovine, drame svojih ljudi, neponarejene svojskosti njihove pokrajine in njihovega duha, njihovega smeha in joka, takšno gledališče se nima pravice imenovati gledališče, temveč se mora imenovati zabavišče (»igrališče«) ali mesto, kjer počnejo ogabno, kar se ozaniči kot kratko-časenje.

Federico García Lorca

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
ZA DEŽELO FURLANIJO JULIJSKO KRAJINO
TEATRO STABILE SLOVENO
PER LA REGIONE FRIULI VENEZIA GIULIA

Koledar prireditev za decembra doma

petek 05	21.00 Mediterraneo Folk Club Koncert in balkanski ples skupine 'THE TOWN ENSEMBLE' iz Požarevaca izven abonmaja
sobota 06	19.00 Arearea Danceproject Festival - BOX TWO izven abonmaja Otvoritvena predstava Festivala Danceproject
sreda 10	19.30 Luisa Tomasetig Ekvilibristi Otvoritev razstave
sreda 10	22.00 Fabrizio De Giovanni, Maria Chiara Di Marco H2O - Voda, pravica človeštva izven abonmaja Bottega del mondo senza confini Brez Meja Trst
petek 12	10.00 Anne Frank – Ksenija Murari Ljubezen Anne Frank ali zgodba o človeškem dostojanstvu abonma morski pes
petek 12	20.30 Iztok Mlakar Koncert Iztoka Mlakarja koncerti izven abonmaja Mala dvorana
petek 19	20.30 Jacques Brel, Branko Završan Senca tvojega psa izven abonmaja
ponedeljek 22	20.45 BOŽIČNI KONCERT Simfoničnega orkestra FJK koncerti izven abonmaja
sobota 27	20.30 Boris Devetak, Igor Pison, Peter Verč Radio aktivni kabaret izven abonmaja Mala dvorana
torek 02	11.30 Edoardo Erba MARATON V NEW YORKU ponovitve Kulturni dom Gorica, zaključena za šole
torek 09	20.30 Matej Bor Raztrganci / Učenci in učitelji abonma Kulturni center Lojze Bratuž, produkcija Mestno gledališče Ptuj v koprodukciji z E.P.I. Centrom in s Cankarjevim domom
nedelja 21	11.00 Marko Sosič TUBOTUBATUBETUBITÙ ponovitve Gledališče Orazio Bobbio
ponedeljek 22	19.30 Marius Ivaškevičius Mesto tako blizu ponovitve Mestno gledališče ljubljansko

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
www.teaterssg.it info@teaterssg.it

na gostovanju

petek 05	21.00 Mediterraneo Folk Club Koncert in balkanski ples skupine 'THE TOWN ENSEMBLE' iz Požarevaca izven abonmaja
sobota 06	19.00 Arearea Danceproject Festival - BOX TWO izven abonmaja Otvoritvena predstava Festivala Danceproject
sreda 10	19.30 Luisa Tomasetig Ekvilibristi Otvoritev razstave
sreda 10	22.00 Fabrizio De Giovanni, Maria Chiara Di Marco H2O - Voda, pravica človeštva izven abonmaja Bottega del mondo senza confini Brez Meja Trst
petek 12	10.00 Anne Frank – Ksenija Murari Ljubezen Anne Frank ali zgodba o človeškem dostojanstvu abonma morski pes
petek 12	20.30 Iztok Mlakar Koncert Iztoka Mlakarja koncerti izven abonmaja Mala dvorana
petek 19	20.30 Jacques Brel, Branko Završan Senca tvojega psa izven abonmaja
ponedeljek 22	20.45 BOŽIČNI KONCERT Simfoničnega orkestra FJK koncerti izven abonmaja
sobota 27	20.30 Boris Devetak, Igor Pison, Peter Verč Radio aktivni kabaret izven abonmaja Mala dvorana
torek 02	11.30 Edoardo Erba MARATON V NEW YORKU ponovitve Kulturni dom Gorica, zaključena za šole
torek 09	20.30 Matej Bor Raztrganci / Učenci in učitelji abonma Kulturni center Lojze Bratuž, produkcija Mestno gledališče Ptuj v koprodukciji z E.P.I. Centrom in s Cankarjevim domom
nedelja 21	11.00 Marko Sosič TUBOTUBATUBETUBITÙ ponovitve Gledališče Orazio Bobbio
ponedeljek 22	19.30 Marius Ivaškevičius Mesto tako blizu ponovitve Mestno gledališče ljubljansko

SLOVENIJA - Ob obleževanju Prešernovega rojstva 3. decembra

Dan odprtih vrat z leti postaja najbolj množičen kulturni dogodek

LJUBLJANA - Slovenske kulturne ustanove se obeleževajo obleževanje rojstva pesnika Franceta Prešerna že od leta 2000 pridružujejo z dnevnem odprtih vrat. Tako bodo tudi letos 3. decembra številni muzeji, galerije, gledališča, koncertne dvorane, glasbeni, mladinski in drugi kulturni centri brezplačno odprli vrata za obiskovalce.

V Narodni galeriji na ta dan vabi jo na javna vodenja po razstavi Porajanje umetnostne zbirke, ob 90-letnici Narodne galerije in razstavi Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920. Za družine z otroki bodo pripravili več delavnic, v galerijski trgovini pa bo mogoče kupiti publikacije Narodne galerije za 50 odstotkov cene.

V Umetnostni galeriji Maribor pripravljajo dvodnevno akcijo, ki se bo začela že 2. decembra. Obiskovalcem bodo omogočili brezplačen ogled razstav, poleg tega bodo lahko po ugodnih cenah kupili galerijske publikacije. Kot osrednji dogodek v galeriji za 3. december napovedujejo pogovor s Tonetom Partljičem na temo Mariborska kultura preteklosti in prihodnosti, v okviru akcije pa bodo podaljšali tudi odpiralni čas galerije, ki bo tako 2. in 3. decembra odprta do 21. ure.

Mariborčani bodo lahko uživali tudi do glasbi. V Viteški dvorani dvorca Betnava bo 3. decembra v ciklu Spektre zvokov brezplačen koncert kitarista Flavia Cuccija, obiskovalci dvorca pa si bodo lahko ogledali tudi stalno razstavo in baročne poslikave dvorca.

V Pokrajinskem muzeju Murska Sobota bodo obleženo pesnikovega rojstva obeležili s predstavljivo nove številke Zbornika soboškega muzeja 11-12, vabijo pa tudi k brezplačnemu ogledu

stalne muzejske razstave in gostujuče razstave To ni otroška igra (Otroci med holokastom - ustvarjalnost in igra).

Korošcem se obeta odprtje razstave Lubasova harmonika v Koroškem pokrajinskem muzeju v Slovenj Gradcu. Na razstavi bo predstavljen izdelovalec harmonik Franc Lubas, ki je leta 1888 v Dravogradu ustanovil prvo delavnico harmonik na območju današnje koroške regije, nato pa proizvodnja prenesel v Slovenj Gradec in pozneje v Celovec.

V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika v Ravnah na Koroškem pa ljubitelje likovne umetnosti vabijo na pogovor s sodelujočimi na 8. mednarodnem simpoziju Forma vive Ravne 2008. Prireditve bodo popestrili fotografski utrinki s simpozija, delo Toma Jeleničnika.

V Pokrajinskem muzeju Kočevje vabijo k brezplačnemu ogledu stalnih razstav - Božidar Jakac: Risbe, Kočevska: Izgubljena kulturna dediščina kočevskih Nemcev in Narod si bo pisal sodbo sam: Slovenija od ideje do države - in na ustvarjalne delavnice, objavljajo pa tudi 50-odstotni popust pri nakupih.

K ogledu stalnih in občasnih razstav v metliškem gradu in v dislociranih enotah v Vinici, Semiču, Črnomlju in Metliki vabijo v Belokranjskem muzeju v Metliki, napovedujejo pa še javno vodenje po razstavi 1408/Prišli so Turki, za njimi Uskoci, ki je postavljena v Gantovem razstavišču metliškega gradu.

V Mestnem muzeju Idrija na gradu Gwerkennegg bodo 3. decembra v razstavišču Nikolaja Pirnata odprli razstavo razglednic z naslovom Po naših krajin: od Javornika do Porezna. Vabijo tudi k brezplačnemu ogledu nove stalne razstave Idrijska čipka, z nitjo pisana

zgodovina na gradu Gwerkennegg in stalne razstave Pust je krov! - Pripoved o cerkljanskih laufarjih v Cerkljanskem muzeju.

V ajdovski Pilonovi galeriji bodo 3. decembra projekcije kratkih filmov Roberta Kusterleta in Ferruccia Goie: Blaue, Hommage to sv. Elisabeta Turingijska, Looking in the Eyes, Dancing Water in Domenica dei fiori.

Akciji se pridružujejo v Pokrajinskem arhivu v Novi Gorici, kjer bodo obiskovalci povabili k ogledu prostorov, tudi skladišča, kjer hranijo arhivsko gradivo, sodelavci arhiva pa jim bodo predstavili arhivsko dejavnost in zanimivejše dokumente iz arhivskih zbirk. Na ogled bo še razstava fotografij Franca Premrla, župnika in fotografa iz Viapave, ki je ustvarjal med letoma 1930 in 1960, in publikacije Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici, ki bodo obiskovalcem brezplačno na razpolago.

Še dobra novica za ljubitelje filma. Dnevi odprtih vrat slovenske kulture se pridružuje Kolosej. V ljubljanskem in mariborskem Koloseju in kranjskem Koloseju De Luxe bodo 3. decembra omogočili brezplačen ogled filma Pokrajina št. 2. Vinka Moderndorferja.

Ideja, da bi pesnikov rojstni dan proslavili z dnevmom odprtih vrat, se je ministrstvu za kulturo porodila ob 200-letnici pesnikovega rojstva z namenom približati kulturne vsebine čim širšemu krogu ljudi. Zamisel je v nekaj letih prerasla v najbolj množičen enodnevni kulturni dogodek v Sloveniji.

Brezplačnih prireditv bo okrog 220. Ministrstvo za kulturo jih je objavilo na svoji spletni strani http://www.mk.gov.si/aktualno/dan_odeprtih_vrat_slovenske_kulture/. (STA)

V torek, 2. decembra, ob 20.30 / v Klubu CD / v okviru Cankarjevih torkov: The Jamie Saft Trio plays Dylan and Zorn.

V soboto, 6. in v ponedeljek, 8. decembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / koncert Vlada Kreslina.

V torek, 9. decembra, ob 20.00 / Gallusova dvorana / koncert Kraljeve Flamske filharmonije.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Tržaška knjigarna: do 14. decembra bo na ogled razstava ilustratorke Alenke Sottler.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredah, četrtekih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprt.

Galleria Il Coriandolo (Ul. Udine 55): do 6. decembra, razstavlja slikarja Maria in Eugenio Pancrazi. Urnik: od ponedeljka do sobote od 16.00 do 19.30, ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131) slikarska razstava Fulvia Cazzadorja »Imaginaria 2008«. Na ogled do 5. decembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, danes, 29. novembra, od 10.00 do 12.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 14. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprto vsak dan, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00.

Za info: 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruden).

Sedež društva Igo Gruden: do 8. decembra, bo na ogled razstava kamnitih izdelkov in skulptur »Govorica kamnina«. Urnik: ob delavnikih od 17.00 do 20.00 in ob praznikih od 10.00 do 12.00. Za info: Mariza Skerk 335-6553150

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademškega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

Fundacija Goriške hraničnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprto od torka do petka od 10.00 in 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.

Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

»Gorica« je naslov niza razstav in prireditv ob 90-letnici vrtnitev mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: na goriškem gradu je v dvorani deželnih stanov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), v grajskih zaporih razstava o goriskem gradu v prvi svetovni vojni in v grofovih dvorani razstava o Italiku Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih za prvo. V razstavnih prostorih Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. V veži goriške občinske palace bodo še dane, 30. novembra, na ogled fotografije o ozemљju prve svetovne vojne. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 18. januarja 2009, bo razstavljal slikar Sergio Altieri. Odprto od torka do nedelje od 9.00 do 18.00.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajdinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obi-

skom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

KOZINA

V Knjižnici Kozina bo v mesecu decembru na ogled razstava starih predmetov in umetnin iz zbirke Marije in Janeza Janežiča iz Kopra. Odprt ob urniku knjižnice.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprt ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/760581, 041/516586.

SEŽANA

Kosovelov dom, Mala galerija Mira Kranjca: na ogled razstava instalacij Marka A. Kovačiča.

DIVAČA

V Knjižnici Divača bodo do konca leta na ogled olja in ilustracije Emi Vega.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

MIREN

Galerija Oskarja Kogaja: na ogled monografska zbirka ter prostor obnovljene materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo še danes, 30. novembra, vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

V Rutundi SNG Nova Gorica bo do 12. decembra na ogled razstava »60 let vrančanja primorskih izseljencev iz latinske Amerike«.

LOKAVEC

Kovački muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej:

odprt vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminski muzejski zbirki: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

RAZSTAVE FESTIVALA

MESEC FOTOGRAFIJE 2008

Gerhard Gross »Seattle Works«: do 2.12.

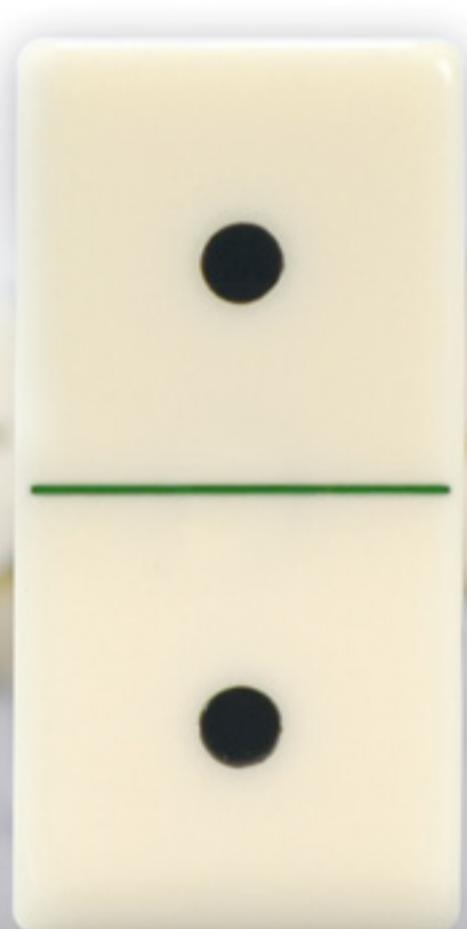
»Italia Contemporary« / Jakopičeva galerija Ljubljana do 3.12.

»Sestanek« / Hotel Mons Ljubljana do 13.12.

»Portrait: Berlin« / Mestni muzej Ljubljana do 6.12.

»DK, Prehajanja k sodobnim skrbem« / Mestna galerija Lj

**V času nestabilnosti, odločite se za
zmagovito potezo in zaupajte banki ZKB.**

Razlikujemo se.

V središču mesta
v ulici San Spiridione 7
in v drugih 9
podružnicah
v Trstu in pokrajini.

www.zkb.it